Izhaja vsak dan razen sobot, nedelj in praznikov.

Issued daily except Saturdays, Sundays and Holidays.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Uredniški in upravniški prostori: 2657 South Lawndale Ave.

Office of Publication: 2657 South Lawndale Ave. Telephone, Rockwell 4904

LETO—YEAR XXXII. Cena lista je $6.00 Entered as second-class matter January 18, 1933, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879. CHICAGO, ILL., SREDA, 28. FEBRUARJA (FEB. 28), 1940 In Two Parts—Part I ŠTEV.—NUMBER 42

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

NEMŠKI VODITELJI NE VIDIJO IZGLEDOV ZA MIR

Hitler bo vztrajal v borbi do konca

OPTIMISTE ČAKA RAZOČARANJE

Berlin, 27. febr.—Zdaj, ko se mudi v Evropi Sumner Welles, ameriški državni podtajnik in posebni Rooseveltov odposlanec, so pričele v tukajšnjih diplomatičnih krogih krožiti govorice, "da je treba za vsako ceno preprečiti velike ofenzive v interesu bodočega srečnega življenja Evrope. Še vedno je možnost za vzpostavitev miru."

Kje so diplomatje dobili ideje, da obstoja taka možnost, je zagonetka, kajti vsi voditelji Nemčije v svojih govorih naglašajo, da se je Hitler odločil, da mora Nemčija vztrajati v borbi do konca. Kljub temu optimisti še vedno upajo v možnost ustavitve sovražnosti. Od Wellesa pričakujejo velikih stvari, toda znamenja kažejo, da se njih nade ne bodo izpolnile.

Izgledi za mir se še niso pokazali na uradnem nacijskem obzorju. Nacijski krogi naglašajo, da bosta Hitler in zunanji minister Ribbentrop povedala Wellesu, ko bo prišel v Berlin, da Nemčija zahteva popolno kontrolo življenskega prostora za svoje prebivalce. Ta prostor uključuje bivšo Poljsko, Češoslovaško in kolonije, katere je Nemčija izgubila v svetovni vojni. Hitler vztraja pri zahtevi, da mora Nemčija dobiti nazaj izgubljene kolonije.

Optimisti so osvojili idejo, da so evropski državniki že spoznali, da orožje v tej vojni ne bo prineslo odločitve. Na bazi te domneve vidijo možnost vzpostavitve miru. "To je konflikt med mentalitetami in politično filozofijo," argumentirajo. "Nemci, Rusi in Italijani so razvili nov življenski sistem — absolutno kontrolo vladajoče stranke. Čeprav bi zapadne demokracije! (Anglija in Francija) porazile Nemčijo v sedanji vojni, ne bi bil njen fundamentalni vzrok odstranjen. Borba bi se nadaljevala v drugačni obliki. Mir, čeprav bi bil zakrpan, bi morda ustvaril pogoje za zmanjšanje sovraštva in sklenitev kompromisa."

Naciji odgovarjajo optimistom, "da ni nobene stvari, ki bi ustavila Hitlerja na njegovi poti. Kdor misli drugače, se silno moti."

Finski minister se pritožuje

Raztegnitev pomorske blokade

Helsinki, Finska, 27. febr.— zunanji minister se je v razgovoru z reporterji pritožil, ker se je razprava glede finančne pomoči Finski zavlekla v ameriškem kongresu. Finska bi rada dobila novo posojilo v Ameriki, da se bo lahko borila proti Stalinovim četam.

Tanner je dejal, da bi bila sovjetska ofenziva v Kareliji ustavljena, če bi bila Finska dobila pred enim mesecem tako veliko pomoč iz tujezemstva kot prihaja v zadnjem času. Dalje je rekel, da je bila Finska vedno pripravljena, zaključiti vojno s pogajanji.

V Parizu objavljeno poročilo se glasi, da bi Rusija in Nemčija radi končali vojno na Finskem, da preprečita raztegnitev zavezniške blokade na Arktično morje, ki bi zaprla Murmansk, sovjetsko luko na severu. Nemčija bi morda posegla v finsko-ruski konflikt, se glasi drugo poročilo.

Protižidovska grupa razpuščena

Pelley izpolnil obljubo

Washington, D. C. — William Dudley Palley, vodja Legije srebrnih srajc, je naznanil razpust te organizacije v izjavi, "da se je začasno umaknila z ameriškega pozorišča, ker sem uverjen, da bo Diesov odsek uspel s svojimi aktivnostmi proti Rooseveltovi administraciji in povzročil poraz 'newdealerjev' pri volitvah v prihodnjem novembru."

Pelley, ki je priznal protižidovski značaj svoje organizacije pri zaslišanju pred Diesovim odsekom, je takrat tukaj obljubil, da bo razpustil organizacijo, če bo ta odsek nadaljeval s svojim delom. On je znan kot oboževalec nemškega diktatorja Hitlerja. V publikaciji Liberation, uradnem glasilu Legije srebrnih srajc, je Pelley objavil članek, v katerem pravi:

"Diesov odsek je dobil oporo pri konservativcih v kongresu in s to bo lahko vodil boj proti Rooseveltovi administraciji. Dobil je priliko za razkrinkanje radikalnih in celo komunističnih tendenc 'new deala', kar bo omogočilo njegov poraz v novembru. Uradniki Lige srebrnih srajc so prišli do zaključka, da Diesov odsek zasleduje slične cilje in vsled tega so se izrekli za razpust organizacije in podpiranje dela tega odseka."

Pelley dalje pojasnjuje, da je bil razpust organizacije odrejen, ker se je hotela s tem otresti nezadovoljnih elementov in dati proste roke Diesovemu odseku. "Kar se godi za kulisami je važno", pravi Pelley. "Republikanci podpirajo Diesov odsek, ker hočejo uničiti 'new deal'. Ta je že dokazal, da je na stotine komunistov na plačilni listi federalne vlade in to z Rooseveltovo vednostjo in morda celo z njegovim odobravanjem."

V ozadju Pelleyeve akcije je možnost, da bo Legija srebrnih srajc kmalu oživljena. V Washingtonu krožijo govorice, da se bodo srebrnosrajčniki združili s sorodnimi grupami. Po poročilih bo ta koalicija uključevala vse protižidovske in fašistične grupe. Zadevni načrti bodo prišli na razpravo na konvenciji teh grup, ki se bo vršila v Washingtonu v mesecu maju.

Bivši župan Varšave pred sodiščem

Pariz, 27. febr. — Člani poljske vlade v izgnanstvu so bili informirani, da je bil Štefan Starzinski, župan Varšave v času, ko so Nemci oblegali mesto, aretiran. Postavljen bo pred nacijsko sodišče na obtožbo, da si je prisvojil denar iz mestne blagajne. Poleg župana Starzinskega so naciji aretirali več drugih poljskih voditeljev. Med temi so Macij Rataj, vodja poljske kmetske stranke in bivši predsednik parlamenta, duhoven Nowakowski, drugi vodja te stranke, in Miceslav Niedzialkowski, vodja poljske socialistične stranke. Vincent Witos, vodja poljskih kmetov, ki se je vrnil iz izgnanstva domov tik pred nacijsko invazijo Poljske, je bil že prej aretiran. Župan Starzinski je dnevno poročal po radiu svetu o odporu poljskih brambovcev v Varšavi, ko so Nemci oblegali mesto.

Ameriški prostovoljci na zapadni fronti

Pariz, 27. febr. — Večje število ameriških prostovoljcev je odrinilo na zapadno fronto, kjer se bodo borili na strani francoskih in angleških čet proti Nemcem. Ta je znana kot Pershingova grupa. Tu pravijo, da bodo nadaljne skupine ameriških prostovoljcev kmalu odrinile na fronto.

MUSSOLINI DOBIL ROOSEVELTOVO POSLANICO

Welles obiskal italijanskega diktatorja

ODHOD V BERLIN NAZNANJEN

Rim, 27. febr.—Ameriški državni podtajnik Sumner Welles, katerega je Roosevelt poslal v Evropo, da ugotovi, ali so sploh pogoji za končanje sovražnosti in ustanovitev trdnega in trajnega miru, je včeraj obiskal italijanskega zunanjega ministra Ciana in Mussolinija. Z ministrom je konferiral pol ure v palači Chigi, z Mussolinijem pa eno uro v Beneški palači. Predmet razgovorov ni bil omenjen.

Welles je izročil Mussoliniju osebno Rooseveltovo poslanico, toda njena vsebina je še tajnost. Tu objavljeno poročilo le pravi, da poslanica ne vsebuje nobenega konkretnega mirovnega načrta, izraža pa željo po izpolnitvi skupnih mirovnih pričakovanj. Italijanski komunike, objavljen po konferenci, pravi, da je bil razgovor med Wellesem in Mussolinijem prijateljskega značaja.

William Phillips, ameriški poslanik v Rimu, je spremil Wellesa v urad italijanskega zunanjega ministra. On je bil navzoč tudi na konferenci med Wellesem in Mussolinijem. Ciano, ki dobro obvlada angleščino, je prevzel vlogo tolmača v razgovoru med Wellesem jn Mussolinijem.

Po konferenci s Cianom in Mussolinijem je bilo naznanjeno, da bo Welles nocoj odpotoval v Berlin, kamor bo dospel v petek. Potoval bo preko Švice. V Berlinu ga bo sprejel zunanji minister Joachim von Ribbentrop in sestal se bo morda tudi s Hitlerjem. Možnost je, da bo konferenca rezultirala v vzpostavitvi popolnih diplomatičnih odnošajev med Nemčijo in Ameriko. Hugh R. Wilson, ameriški poslanik v Berlinu, je bil pozvan domov l. 1938 v znak protesta proti nacijski persekuciji židov. Diplomatične posle od takrat opravljajo ostali člani poslaništva.

Fašistični tisk ne posveča posebne pozornosti Rooseveltovemu odposlancu. Celo Mussolinijev list je objavil le sliko Wellesa, ko se je izkrcal z italijanskega parnika v Neaplju. Kratko poročilo časopisne agenture Stefani omenja le Wellesev prihod v Italijo, ne pa namena njegovega obiska.

Rumunija zvišala tovorne cene

Bukarešta, Rumunija, 27. februarja. — Vlada je sinoči naznanila zvišanje tovornih cen na železnicah, ki vozijo rumunsko blago v tujino. Uključeno je tudi olje. Akcija bo najbrže izzvala protest v Nemčiji. Hitlerjev zaupnik dr. Karl Clodius bo ta teden prišel v Bukarešto, da prisili Rumunijo v preklic odredbe glede omejitve izvoza olja boljše vrste, ki ga Nemčija potrebuje za svojo motorno armado in letalsko silo. Naciji so že obdolžili Rumunijo kršenja provizij nedavno sklenjenega dogovora, s katerim se je slednja obvezala, da bo povečala izvoz olja v Nemčijo.

Utrjevanje francoske finančne strukture

Pariz, 27. febr. — Francoska vlada bo uveljavila nove odredbe, da utrdi svojo finančno in gospodarsko strukturo. Premier Daladier se je včeraj posvetoval s člani svojega kabineta, nakar je bilo naznanjeno, da bo predsednik Lebrun podpisal odredbe ta teden.

Domače vesti

Obiski

Chicago. — Matt Rogina in Ana Somrak, oba iz Calumeta, Mich., sta 26. febr. obiskala gl. urad SNPJ in uredništvo Prosvete.

Etbin Kristan govori v Chicagu

Chicago.—Etbin Kristan, naš stari znanec in bojevnik za socialne pravice, bo govoril prihodnjo nedeljo popoldne na proslavi Proletarčeve petintridesetletnice v avditoriju SNPJ. Vsakdo, ki rad sliši Etbina, bo gotovo navzoč.

Mladinski list

Chicago. — Marčeva številka Mladinskega lista, mesečnika za mladino SNPJ, je že v rokah čitateljev. Tudi ta številka vsebuje mnogo originalnih slik naših mladih risarskih umetnikov poleg druge zanimive vsebine. Vsebuje tudi sliko prve poštne znamke na svetu, katera je izšla v Angliji tik pred sto leti. Mladinski list stane nečlane $1.20 na leto.

Novice iz Californije

Fontana, Cal. — Čarli Blazič, podpredsednik društva 723 SNPJ, je zadnje dni srečno prestal operacijo na vnetem slepiču in zdaj se mu vrača zdravje.—Mary Vidergar, članica istega društva in hčerka predsednika društva 569 SNPJ, je bila izvoljena za oranžno kraljico za razstavo oranž, ki se vrši od 14. do 24. marca t. l. v San Bernardinu, Calif.

Minnesotske vesti

Chisholm, Minn. — Dne 15. febr. je tu umrla Mary Novak za srčno kapjo. Rojena je bila v Mali Slivnici na Dolenjskem, primožila se je v Račno in po svojem prvem možu se je pisala Strnad, ko je pa prišla v Ameriko pred 27 leti, se je tu omožila s Frankom Novakom, ki je član SNPJ. Poleg moža zapušča hčer omoženo Okoren, v starem kraju pa dve hčeri. — Istega dne se je pri delu poškodoval rojak Joe Lovšin, član SNPJ. Zlomil si je tri rebra in nahaja se v bolnišnici. Člani mu žele hitrega okrevanja.

Spet nesreča v Clevelandu

Cleveland. — Karolina Modic se je 25. febr. močno poškodovala, ko je padla doma na dvorišču in trčila z glavo ob rob stopnice. Pri tem si je tudi zlomila levo roko in morda je dobila tudi notranje poškodbe. Nahaja se v bolnišnici.

Predavanje o rasnih predsodkih

Chicago. — Prihodnji petek, dne 1. marca, ob 8:30 zvečer bo v znani Tomanovi podružnici čikaške knjižnice na oglu Sedemindvajsete in Pulaski Rd. razprava (simpozij) o rasnih in verskih predsodkih v demokraciji. Trije govorniki bodo zastopali zamorce, katolike in žide. Vstop k predavanju je vsakemu prost.

Ruski list oplazil Italijo

Fašistična zaščita balkanskih držav

Moskva, 27. febr. — V članku pod naslovom "Italija ščiti Balkan" je list Trud okrcal italijanske fašiste, ki so se proglasili za zaščitnike balkanskih držav. Objavil je karikaturo Virginia Gayde, urednika Mussolinijevega lista, v kateri ga kaže, ko nosi fašistično zastavo z napisom: "Velik italijanski vpliv."

Trud je osmešil italijanske fašiste, ki so se proglasili za zaščitnike balkanskih držav pred ruskim komunizmom. Očita jim, da hočejo s pomočjo Anglije in Francije intrigirati proti Nemčiji, toda igra ne bo uspela. Italija je v ekonomskem in političnem oziru prešibka in vsled tega se ji igra ne bo posrečila. Italija se bolj boji Nemčije kot pa ruskega komunizma.

SOVJETSKE ČETE OKUPIRALE FINSKE OTOKE

Bitke na severni fronti obnovljene

FINCI IZGUBILI 19 LETAL

Helsinki, Finska, 27. febr. — Poveljstvo finske armade, ki se je umaknila na drugo obrambno črto Mannerheimove linije, je sinoči priznalo, da so Rusi zasedli strategične otoke v Finskem zalivu v bližini Viipurija, kjer je v teku ruska ofenziva že več tednov. Poleg otokov so Rusi zasedli tudi mesto Koivisto.

Na otokih so utrdbe, ki tvorijo del Mannerheimove linije. Finsko poročilo ne omenja teh utrdb, ki so, kakor vse kaže, prišle v ruske roke. "Na karelijski ožini so naše čete zapustile otoke," se glasi poročilo.

(Poveljstvo sovjetske armade je že zadnjo soboto naznanilo okupacijo teh otokov. Rusi bodo zdaj lahko napadli Viipuri, finsko pristaniščno mesto, z druge strani. Prve sovjetske čete so le nekaj milj oddaljene od mesta.)

Z drugih front ni posebnih poročil. Finci pravijo, da so zasedli pozicije pri Kuhmu na vzhodni fronti in zdrobili ruski bataljon. Letalci so sestrelili pet ruskih bombnikov v bitkah v zraku.

Kirkenes, Norveška, 27. febr. — Iz malih prask, ki so se vršile zadnji teden v distriktu Petčamu na skrajni severni fronti, so se razvile ljute bitke med ruskimi in finskimi četami. Najbolj vroča bitka se je vršila južno od Hoyhenjarve, finskega mesta, ki leži 50 milj južno od Kirkenesa. Bitka je trajala več ur, toda rezultat ni znan.

Sovjetske čete so v bitki podpirala bojna letala, ki so metala bombe na Fince. Pozneje so se finska letala dvignila v zrak in se spopadla z Rusi.

Moskva, 27. febr. — Sovjetsko poveljstvo je naznanilo zaplenitev 5,000,000 nabojev in velike zaloge drugega bojnega materiala, ko so se Finci umaknili z otokov v Finskem zalivu. Rusi so zasedli 26 finskih utrdb ter skladišča živil in municije. Pet finskih tankov je bilo uničenih v neuspešnem finskem protinapadu. Rusi so sestrelili tudi 19 finskih bojnih letal.

Priziv družbe pred vrhovnim sodiščem

Washington, D. C., 27. febr. — Vrhovno sodišče je naznanilo, da bo reševalo priziv Apex Hosiery Co. iz Philadelphije, ki zahteva odškodnino od unije nogavičarskih delavcev. Distriktno sodišče je odločilo, da mora unija plačati kompaniji odškodnino v vsoti $711,832 za izgubo, katero je utrpela zaradi sedeče stavke. Federalno apelatno sodišče je potem razveljavilo odlok distriktnega sodišča, nakar je družba tirala zadevo pred vrhovno sodišče. Unija je bila na obravnavi pred distriktnim sodiščem spoznana za krivo kršenja Shermanovega protitrustnega zakona.

Nemčija odobrila načrt glede pomoči Poljakom

Berlin, 27. febr. — Nemčija je včeraj odobrila načrt Ameriškega rdečega križa glede pomoči prebivalcem v poljskih krajih, katere je zasedla Hitlerjeva armada. Uradniki Rdečega križa so dobili dovoljenje za vstop v te kraje. Nemške avtoritete so jim tudi obljubile kooperacijo, kar pomeni, da bodo poljski revежi lahko dobivali potrebščine iz Amerike.

Francozi odpodili nemška letala

Maršal Goering obišče zapadno fronto

Pariz, 27. febr. — Prebivalci, ki so se umaknili v svoja stanovanja potem, ko so krogle iz topniških baterij odpodile dve nemški ogledniški letali, ki sta se pojavili v zraku nad mestom, so se vzbudili, ko so pričele tuliti sirene. Te so se prvič oglasile od 23. novembra. Ljudje so mislili, da so se Nemci vrnili, kar pa se ni zgodilo. Na tisoče ljudi se je zbralo na cestah, ko so se nemški letalci pojavili nad Parizom. Promet ni bil ustavljen kljub invaziji ozračja.

Vojno poročilo pravi, da je na zapadni fronti vse mirno. Aktivne so bile le straže v nekaterih krajih.

Luksemburg, 27. febr. — Velike transportne aktivnosti na drugi strani meje so bile v teku včeraj. Vlaki so vozili nemške čete in ceste so bile natrpane s tovornimi avti. Sem je dospelo poročilo, da bo maršal Goering v spremstvu štirih generalov obiskal nemške utrdbe na drugi strani Echternacha prihodnjo soboto.

Amsterdam, Holandska, 27. febr. — Protiletalski topovi so včeraj streljali na tuja bojna letala, ki so se pojavila nad Amersfortom in drugimi holandskimi vasmi. Prebivalci so izjavili, da so letala letela visoko v zraku.

London, 27. febr. — Letalski minister je sinoči poročal, da so angleška letala invadirala ozračje nad Berlinom, severno Nemčijo in otokom Helgolandom. Vsa so se srečno vrnila v svoje baze.

Izum ruskega inženirja v Franciji

Znižanje izgub na morju

Pariz, 27. febr. — Vladimir Jurkevič, ruski inženir, ki biva v Franciji, je ponudil francoskim in angleškim avtoritetam svojo iznajdbo, o kateri je uverjen, da bo preprečila izgube v vojni na morju za 95 odstotkov. Parniki, ki zadenejo ob mine ali so torpedirani, se ne bodo potopili.

Jurkevičev izum je preprost. Dno in strani parnika so že zdaj zaprte vodi, pravi on. Pred vodo je treba zapreti tudi strope parnika, da se bo lahko vzdržal na površju, čeprav bo preluknjan. Ideja bazira na odkritju, da se je 95 odstotkov parnikov, katere so zadele torpede ali pa mine, potopilo, ko so bili prevrtani pod vodno črto.

Jurkevič je tudi izumil "Jurkevičevo linijo", rilec parnika, ki pospeši brzino. Ta je izločil valove pred parnikom, ki jih povzroča pri plovbi, kar ovira brzino. Nemška bojna ladja Admiral Graf Spee je bila zgrajena po tej formuli, kakor tudi francoski veleparnik Normandie. To pojasnjuje, zakaj se ta parnik, ki ima 180,000 konjskih sil, lahko kosa v brzini z angleškim veleparnikom Queen Mary, ki ima 300,000 konjskih sil.

Omejitev rabe ameriških pristanišč

Rio de Janeiro, Brazilija, 27. febr. — Stroge omejitve kretanja parnikov zavojevanih držav v ameriških teritorijalnih vodah in razlikovanje med trgovskimi in delno oboroženimi parniki so bile priporočene včeraj na konferenci vseameriškega nevtralnostnega odbora. Člani tega odbora so sestavili načrte, kateri bodo predloženi v odobritev predstavnikom vseh ameriških republik.

DVA NEMŠKA PARNIKA POTOPLJENA NA ARKTIKU

Zavezniška blokada severnega vodovja

NEMCI ZASEGLI ŠVEDSKI PARNIK

Bergen, Norveška, 27. febr.— Angleške in francoske bojne ladje, ki so zadnji teden blokirale pomorski promet med Nemčijo in Rusijo ob norveškem obrežju, so včeraj potopile dva nemška parnika v bližini finskega obrežja.

Poročilo iz Varodoeja, Norveška, 50 milj severozapadno od Finske, ne omneja, ali so Nemci izgubili bojni ladji ali tovorna parnika. Pojasnjeno tudi še ni, kje se je vršila bitka. Angleško-francoske blokada severnega vodovja je bila odrejena, ko je Norveška demonstrirala, da ne more ustaviti pomorskega prometa med Nemčijo in Rusijo v svojih vodah.

Vardoe leži zapadno od Murmanska, sovjetske luke ob arktiku, kjer je našlo zavetje več nemških parnikov po izbruhu vojne. Veleparnik Bremen, ki je pobegnil v to luko, se je pozneje srečno vrnil v nemško pristanišče.

London, 27. febr. — Poročilo angleške časopisne agenture Reuter iz Kopenhagena, Danska, omenja grmenje topov, ki se je razločno slišalo v Toenderju. Prihajalo je iz smeri nemškega otoka Sylta, kjer so pomorske in letalske baze.

Stockholm, Švedska, 27. febr. — Švedski parnik Buenos Aires, naložen z lesom, so Nemci včeraj zasegli in ga odvedli v Bremerhaven. Parnik je bil na poti v Venezuelo.

Amsterdam, Holandska, 27. febr. — Holandski parnik Saint David je bil potopljen v bližini angleškega obrežja. Kapitan in člani posadke so se rešili.

Berlin, 27. febr.—Tu poročajo, da so nemške podmornice v zadnjih dneh potopile 16 parnikov. Skupna tonaža teh je znašala 114,510 ton.

Pariz, 27. febr. — Francoski mornariški minister je izjavil, da so Nemci potopili od izbruha vojne do 19. februarja 312 francoskih, angleških in nevtralnih parnikov. Izjava je v konfliktu z berlinskim poročilom, da so Nemci v tem času potopili 469 parnikov.

Novi ukrepi angleške vlade

Padec življenjskega standarda

London, 27. febr. — Prebivalci so bili sinoči informirani, da bo življenjski standard drastično znižan, ker se je Anglija odločila, da je treba napeti vse sile za poraz Hitlerjeve Nemčije v tej vojni. Robert S. Hudson, tajnik angleške prekomorske trgovine, je v svojem govoru v Glasgowu, Škotska, omenil nove ukrepe glede povečanja izvoza blaga v tujezemstvo, da država poveča svoje kredite v interesu vojnega gospodarstva. Angleži bodo vsled tega morali znižati porabo blaga.

Živilski minister je istočasno naznanil formiranje skupnega britsko-francoskega odbora, v čigar področje bo spadalo kupovanje in razpečavanje potrebščin. Vojni urad je odredil evakuacijo prebivalcev z ozemlja v obsegu 9000 kvadratnih milj v severnem delu Škotske. Vsi se bodo morali izseliti do 11. marca. Ozemlje uključuje okraje Caithness, Sutherland, Ross in Cromarty. V teh okrajih je veliko število municijskih tovarn.

Glasovi iz naselbin

Iz collinwoodskega kulturnega vrta

Cleveland. — Kot član čitalnice SDD od ustanovitve se želim malo oglasiti v javnosti. Mnogo je že bilo ustanovljenih čitalnic, dramskih društev in pevskih zborov med nami, vendar zgodovina pri vsem je malo drugačna. No, poglejmo pri čitalnici Slovenskega delavskega doma v Collinwoodu. Ob ustanovitvi doma se je tudi ta ustanovila, torej bo praznovala letos 13-letnico svojega obstoja. Kakor je dom napredoval prvič s svojo novoustanovljeno gostilno, tako je tudi čitalnica po svojih knjigah; dom je dobil nov bowling alley, mi pa tudi hočemo, da bo kaj novega pri nas.

In kaj so si fantje zmislili? Najprvo so rekli, da mora biti velika pomladanska stvar, ki naj bo varietni program. Sodelovali bodo požrtvovalni posamezniki in skupine. Za živo sliko bo to pot preskrbel neumoren kulturni delavec Vinko Coff; za petje bosta poskrbela Slovan, ki bo imel svoj koncert enkrat v jeseni v Slov. del. domu, in Jadran, ki bo imel koncert spomladi. No, tudi soc. Zarja bo poslala svoj dobroznan duet in Sloga enako. Zraven vseh teh nastopi duet Zaic-Jelarčič, ki ga slišimo večkrat na našem radioprogramu, John Telišman in Dujmović nastopita v solospevu. Posebnost v humorju bo Anton Eppich — to pot ne bo dobil novorojenčka, kakor sem informiran! In kjer pride on na oder, tam je na koše smeha. Vadnalov kvartet vsi poznamo in vemo, da je izredno dober in da so vedno radi nastopili v kulturne svrhe. Igral nam bo igrico Verovšek, kar jamči pester program "all-around", bi dejal Amerikanec. Za ples se pa kar pripravite, saj bodo igrali domače in druge sami Vadnalovi.

Apeliram na vse, da posetite to priredbo v nedeljo, 3. marca ob treh popoldne. Privabite tudi svoje prijatelje, kajti kadar gre za kulturno stvar, moramo vsi enotno nastopiti. Menda ga ni med nami, ki bi ne hotel na ta način podpreti čitalnice. Apel velja tudi posamezникom, naj pristopijo kot člani čitalnice; mesečnina je izredno nizka — samo po 10c. Kadar želite pogledati ta ali drugi list, kar pridite v čitalnico, kjer so vam na razpolago zastonj, ne glede ako ste člani ali ne! Lepo bi bilo, ako bi čitalnica lahko zatrobentala v svet, da so vsi direktorji njeni člani. Ali je to preveliko upanje, upam, da ne.

Kakorkoli naj bo, rezervirajte si nedeljo, 3. marca, za čitalniško priredbo.

John Lokar st.

Proslava društva Cleveland 126

Cleveland, O. — Proslava 30-letnice društva Cleveland 126 SNPJ, katera se je završila v nedeljo, 11. febr., s primernim programom popoldne in s plesom zvečer v avditoriju SND na St. Clair Ave. je bila nad vse dobro obiskana. Videli smo člane in članice skoro bi rekli od vseh 28 društev SNPJ v Clevelandu, kateri so se odzvali našemu vabilu in so prišli nam pomagat proslavljati našo proslavo. Prišel nas je obiskat iz Loraina, Ohio, tudi Joseph Konte in njegova soproga od 17. SNPJ in nekdanji predsednik društva 126, Med gosti smo videli tudi člane in članice ter voditelje društev SSPZ, kakor tudi nekaj članov od nekaterih društev SDZ.

Pri programu so sodelovali 4 pevski zbori. Na tem mestu se jim društvo Cleveland iskreno zahvaljuje za njih sodelovanje ter priporoča članstvu, da jim ob priliki njihovih prireditev povrnejo njihovo sodelovanje s tem, da se udeležijo njihovih prireditev. Sodelovali so tudi posamezniki, katerim se društvo enako zahvaljuje, kot se zahvaljuje tudi br. Milanu Medveshku in Mattu Petrovichu za njune spodbudne in prijazne besede kot govornika na tej proslavi. Preveč jih je do bi se mogli vsakemu posebej zahvaliti ter njihovo ime zabeležiti. Naj bo na tem mestu v imenu društva Cleveland 126 SNPJ izrečena najprisrčnejša zahvala vsem, kateri so se udeležili te proslave; bodite prepričani, da društvo ceni vašo naklonjenost in bo tudi skušalo po možnosti povrniti.

Pozabiti tudi ne smemo naših delavcev in delavk, kateri so vestno vršili svojo nalogo ter skrbeli, da so čim bolje postregli gostom, da so se počutili udobneje med svojimi brati in sestrami. Ako pa kateremu ni bilo kaj povolji, prosimo, da nam oprosti, ker pri taki udeležbi je nemogoče zadovoljiti vse stoprocentno. — Za društvo Cleveland 126 SNPJ:

J. F. Terbizan, predsednik,
John J. Gabrenja, tajnik,
John Simcic, blagajnik.

O izletniški farmi

Cleveland. — Pričakoval sem, da se bo kaj več pisalo o izletniški farmi clevelandskih društev SNPJ. Ker se ne, naj se jaz nekoliko oglasim. Dne 18. januarja se je nadaljevalo nedokončano zborovanje direktorjev in društvenih zastopnikov. Ker pa je bila udeležba nezadostna za izvolitev novih direktorjev in ker niso bila rešena vsa važna vprašanja, je bilo sklenjeno, da se zborovanje nadaljuje enkrat v marcu. Na to zborovanje pa naj se pozovejo vsi društveni zastopniki.

Po dveh letih odsotnosti iz Clevelanda sem bil mnenja, da se je ideja za lastno farmo med tem časom med tukajšnjim članstvom SNPJ že kaj bolj razširila. Da se ni prej omenjeno zborovanje zaključilo, je bila v glavnem kriva ostra zima, a tudi premalo zanimanje s strani članstva. Že pred več leti sem bil mnenja, da clevelandska naselbina potrebuje večje farme, ki bi ne bila samo za izlete in podobno, ampak tudi za razne druge svrhe. Narod pa ni bil dovolj poučen o širšem pomenu farme, koliko bi koristila delavcu trpinu; veliko članstva SNPJ je bilo sploh proti vsaki farmi.

Nekaj zavednih članov, med njimi v prvi vrsti Joe Terbižan, je vedno agitiralo pri svojih društvih za farmo. Ta ideja je končno zmagala in se tudi uresničila, čeprav je le deset akrov zemlje, na kateri stoji še dobra in prostorna dvorana, novo zgrajena hiša za malo družino, tri male poletne koče in nekak skedenj, ki se lahko porabi za to ali ono. Ker lega farme ni ravna, je nekaj zemlje neporabne, radi tega bo treba precej dela, da se jo izravna. In to bi morali storiti predno je bila postavljena nova hiša.

Izletniška farma se nahaja na vzhodni strani, nekako 20 milj od Clevelanda in približno pol milje od tlakovane ceste ob okrajni cesti. Na južni strani se odpira lep razgled na sosednjo farmo, po kateri se mi je zahotelo. Po tej farmi teče tudi potok, iz katerega bi se dalo napraviti lepo jezerce za kopanje v poletnem času. Samo dela bo treba in se bo tudi to izvršilo.

Br. Joe Terbižan me je peljal na to farmo in mi jo razkazal, za kar sem mu hvaležen. Povedal mi je, da so si ogledali dosti farm, ker pa je bila cena previsoka, so odšli praznih rok. Potem so se moralo zadovoljiti s tem, kar so dobili za dana jim sredstva. Terbižan mi je povedal, da je zraven na prodaj pet akrov zemlje. Rekel sem, da bi jo bilo treba kupiti. Kje pa je denar? je odgovoril. To je spet križ, denarja ni za tisto, kar bi ljudstvu koristilo. Za stvari, ki niso tako potrebne, ga je pa dovolj. Taki smo! A dovolj o tem.

Kako bi si lahko pomagali? Naši voditelji moledujejo o tem in onem, večkrat so si tudi v laseh radi praznih fraz, dasi bi bolje storili, ako bi se skupno zavzeli za kako kolonizacijo zemlje, kjer bi se naselili naši ljudje, katere bi to veselilo. Priobčali naj bi v glasilih resnične podatke poljedelskih oddelkov raznih držav, kje bi bile boljše ugodnosti za farmarstvo. Iz teh poročil bi potem naš človek črpal in delal zaključke, kaj mu je storiti, da si zagotovi eksistenco svoje družine in boljšo dodočnost.

Po Ameriki je dovolj prazne zemlje, ki je ponekod gotovo tudi dobra. Ako pa ni nobenih zahtev in prošenj s strani ljudstva, vlada ne more nikogar siliti, kdo naj gre na farme. Moje mnenje je, ako bi vlada prejela mnogo prošenj in zahtev po zemlji, bi šla tudi na roko svojim državljanom za to plemenito delo, kar bi bilo nam in tudi sami vladi v korist. Ko čitamo kroniko dnevnih dogodkov v lokalnih listih, mora človeka odvrniti, ko vidimo, koliko nesreč in žrtev doprinaša delavstvo v prizadevanju za obstoj svoje lastne eksistence. Na farmah ni toliko žrtev niti toliko strahu, kako se bo človek drugi dan preživel. (Ostalo bo v dnevniku, ko pride na vrsto.—Ured.)

Andrej Križmančič, 126.

O dvoranah in klubih

Midway, Pa. — Po izjavi advokata Boleta na federacijski seji imamo v zapadni Penni priložnost, da uvedemo v naše klube vstopne karte v smislu državnega zakona. Priliko imamo in jaz priporočam, da jo izrabimo. Dolžnost me veže, da se zahvalim vsem, ki obiskujejo klubove prostore pri nas v Midwayju. Upam, da ste dobro postreženi in da se počutite kakor doma.

Jaz tolmačim, da so člani SNPJ lastniki teh klubov, ki nam donašajo toliko, da lahko vzdržujemo naše dvorane, ne da bi bilo članstvu treba prispevati kakšne doklade. To je tudi vzrok, da prinašam to stvar na seje federacije zadnji dve leti, ker smatram, da je najbolje, ako o tej stvari javno diskutiramo, da se med seboj razumemo. Ni moj namen, da bi silil članstvo, naj se udeleži te ali one priredbe, vem pa, da se da vse urediti, da je za vse prikladno, da se zabavamo med seboj. Sam grem rad na zabave in sem vesel, če nas drugi obiščejo. Iz tega razloga je potrebno, da imamo karte kot izkazilo v slučaju, če pridejo državni nadzorniki. Zato se mi tudi vidi potrebno, da federacija izda karte, in sicer ne samo članom, ki imajo klube, marveč vsem članom SNPJ, ki jih žele. Ako imate karto, vam sme natakar dati za denar, kar se prodaja, ako je nimate, se vas boji, ker ve, da zakon od njega zahteva, da sme prodajati le članom.

Takih dvoran pod okriljem naše federacije je več. Imajo jih društva 6 v Morganu, društvo 89 v Midwayju, 106 v Imperialu, 138 v Strabanu, 245 v Lawrencu, 292 v Avelli, 295 v Bridgevillu in mogoče jih je še več, ki poslujejo na jednotino ime. In ako imaš karte, si brez skrbi, da bi imel kake neprilike. Pri dvoranah in klubih, ki poslujejo samostojno, se po izjavi odvetnika Boleta tudi da urediti, da bomo imeli tudi drugi vstop. Stopite z njim v dotiko in vam uredi, da boste brez skrbi in vem, da vas ne bo dosti stalo. Na ta način bi lahko imeli vsako nedeljo izlet v to ali drugo naselbino in se zabavali med sabo. Jaz to smatram za naše probleme.

Ako bi ne bilo dvoran, ki jih društva lastujejo, bi tudi društva ne bila tako aktivna. Priporočljivo bi bilo, da bi tudi prihodnja konvencija, Prosveta in glavni odbor posvečali več časa v prid narodnim domovom. In to radi mladine. Ako bi bile dvorane bolj prikladne mladini z raznovrstnimi zabavami, bi bilo skoro lepše, kot pa, da imamo preveč milijonov v blagajni. Ako je dobra volja, zakoni dovoljujejo, ako je ni, je tudi vse protizakonito. Ker imamo dvorane, je priložnost za igre, shode in predavanja. Ko se mladinski krožki naučijo igre, bi bilo priporočljivo, da je ne uprizore samo v domači naselbini, marveč da jo igrajo tudi v drugih naselbinah. Na ta način bi bilo več kooperacije med naselbinami. In tudi v tem slučaju so nam karte potrebne.

Glede zakona o društvenih uradnikih, ki so plačevali za starostno podporo ali brezposelnostno zavarovanje od svoje plače, je bil ta zakon v naši državi preklican in ni več v veljavi. Plačevati so obvezani samo tisti, ki prejemajo več ko $45 na tri mesece. Nadejam se, da so se vsa društva odzvala na poziv federacijskega tajnika Jacka Ambrozića in upam, da bodo karte v kratkem razposlane vsem društvom, ki so se priglasila. Ako se še niste, storite to takoj.

John Sirc, 89.

Uredniška pripomba: Če mislite, da ima SNPJ "preveč milijonov v blagajni," se motite. V jednotini blagajni ni ničesar preveč, kajti jednota mora najprvo kriti vse zavarovalninske obveznosti, če hoče po zakonu poslovati kot bratska podporna organizacija.

Društvene vesti

Denver, Colo. — Vsem članom društva 218 SNPJ, posebno pa oddaljenim, ki se niste mogli udeležiti zadnje seje, naznanjam, da je bil za tajnika izvoljen spodaj podpisani. Obenem vas prosim, da redno plačujete svoj asesment, ker jaz se bom ravnal po pravilih SNPJ. Kdor ne plača asesmenta do zadnjega v mesecu, bo suspendiran, ker jaz ne bom za nobenega zalagal. Prosim, upoštevajte to. Obenem vas tudi prosim, da se udeležite seje vsak mesec. Vrši se tretji četrtek v mesecu v Domu slovenskih društev. Moj naslov je: John Ambrose, 4683 Penn st., Denver, Colo.

Tajnik.

North Chicago, Ill. — Člani in članice društva Sloge 14 SNPJ so vabljeni na prihodnjo sejo 10. marca. Izvoliti moramo novega zapisnikarja, ker je Frank Smrtnik resigniral radi bolezni. Na zadnji seji ga nismo mogli izvoliti, ker ni hotel nihče prevzeti, toda zapisnikarja moramo imeti.

Po sklepu glavnega odbora S. N. P. J. je v tem letu prosta pristopnina za novopristople člane in jednota plača tudi en dolar za zdravniško preiskavo, pri nas pa plača društvo drugi dolar, tako da nima kandidat nobenih stroškov ob pristopu. Kdor ve za kakšnega, da bi pristopil, naj pove podpisani.

Na prihodnjo kegljaško tekmo društva Pioneer v Chicagu pošlje tudi naše društvo dve skupini, da se udarita za prvenstvo. Stvar ima v rokah Ignatz Gerzel ml. Meseca maja se pa tukaj v Waukeganu vrši kegljaški turnir, torej bo veliko zabave za kegljavce.

Frances Artach, tajnica.

Diamondville, Wyo. — V smislu sklepa zadnje seje našega društva 253 SNPJ pozivam vse člane na prihodnjo sejo, ki se vrši 17. marca ob 10. dopoldne. Kdor se ne udeleži te seje, bo kaznovan v smislu pravil. Izvzeti so le oddaljeni člani in bolniki.

Frank Lumbert, tajnik.

Johnstown, Pa. — Obveščam članice društva 600 SNPJ, da se naše seje v bodoče vrše *vsako tretjo nedeljo* v mesecu ob dveh popoldne — ne več prvo nedeljo.

Mary Končan, tajnica.

Chisholm, Minn. — Društvo 110 SNPJ je sklenilo na februarski seji, da priredi piknik skupaj z ženskim društvom 322 dne 30. junija. Prosim vsa društva po železnem okrožju, da ne prirejajo ta dan svojih piknikov ali drugih priredb, marveč naj si vse članstvo in drugo občinstvo rezervira ta dan za poset našega piknika. Kje se bo piknik vršil, bo poročano pozneje.

Frank Jenko, tajnik.

Grass Valley, Cal. — Zahvaliti se moram vsem darovalcem (njih imen ne morem navesti, ker jih je preveč), ki so brez godrnjanja priskočili na pomoč za pogreb pokojnega Johna Zvona, bivšega člana SNPJ, ki smo ga pokopali 20. febr. Posebno se je treba prikloniti našim slovenskim ženam, ki so se v velikem številu udeležile pogreba, kar največ moških ni mogio storiti radi dela. Pokazali ste ljubezen do bližnjega. In čeprav pokojnik ni bil več član našega društva, smo mu vseeno pokazali zadnje spoštovanje. Največjo ljubezen do bližnjega pa je pokazal br. Joseph Cukjati, ki se je potrudil in šel pobirat darove za dostojen pogreb in se ni brigal za osebne opazke nekaterih ljudi. Pokojni je dalj časa bolehal v okrajni bolnišnici v Nevada Cityju.

Kot omenjeno, je bil pokojnik nekdaj član SNPJ, iz nekakega vzroka pa je pustil društvo. Prijatelji in znanci, tukaj je zopet dokaz, koliko neprijetnega dela bi se lahko prihranilo, ako človek spada k tej ali drugi organizaciji. Očetje in matere, ki imate otroke, ki še niso pri nobenem društvu, ne odlašajte in jih vpišite, ker to bo tudi v vašo korist. Včasih se sliši, da je to in to podjetje tako močno ko Gibraltar. Jaz pa trdim, da je SNPJ tako trdna ko Gibraltar in se ni treba bati, da ne bi v slučaju bolezni ali smrti ne izplačala, kar komu pripada.

Naše društvo 745 lepo napreduje. Ko pridemo na mesečno sejo, vidimo vesele obraze in ne gledamo, kako bi kdo delal zdražbo, kakor se to vidi iz dopisov iz nekaterih naselbin. Pregovor pravi, da sloga jači in nesloga tlači. In to je resnično.

Philip Kolar, tajnik.

Windber, Pa. — Pozivam članstvo društva 421 SNPJ, da se udeleži prihodnje seje dne 17. marca. Znano je vsem, da je smrt pograbila našega tajnika. Prosim, naj se kdo prostovoljno prijavi in prevzame ta posel. Na zadnji seji ni bilo mogoče izvoliti tajnika izmed osmih ali devetih članov. Torej vsi na prihodnjo sejo!

Začasni tajnik.

Chicago, Ill.—Na redni seji t. m. smo se pogovarjali, kako vzbuditi več pozornosti med člani za obiskovanje društvenih sej. Sklenjeno je bilo, da najprvo poskusimo dobiti filmske slike SNPJ za predvajanje po seji. Ta priložnost se nam bo nudila po redni seji dne 8. marca v navadnih prostorih. Br. Cainkar je namreč obljubil, da tega dne bo do slike na razpolago in da nam bo preskrbel nekaj finega. Za vse slike, ki jih ima SNPJ, bi vzelo preveč časa. Da pa ne bo kdo rekel, da je prepozno izvedel, objavljam to že danes in obenem vabim vse člane in članice, da se za gotovo udeleže te seje. Slike bodo zelo lepe in zanimive, za zaključek bo pa tudi nekaj okrepčila.

Anton Trojar, tajnik št. 1.

East Moline, Ill. — Ni še dolgo časa, ko smo čitali novico iz tukajšnje naselbine, da se je vršila velika "surprise party". Med Slovenci je že stara navada, da nam klobase in vino dobro teknejo. Društvo 286 SNPJ je pet let zborovalo v prostorih sestre Terezije Pence. Tam smo večkrat uživali vino in klobase brezplačno, zato se ji tudi iskreno zahvalimo. Pri našem društvu smo mnogo let složno sodelovali in napredovali v članstvu in blagajni, zadnje čase pa hoče nekdo delati razdor. Odkar društvo obstoji, še nismo imeli $285 v blagajni kakor jih imamo zdaj.

Anton Klanšek.

Pripomba uredništva: Ostalo smo izpustili, ker je najbolje, da zadeve te vrste poravna vsako društvo med seboj.

INDIANA HARBOR, IND.

Nesreča nikdar ne počiva. Dne 7. februarja 1940 je bil nesrečno do smrti povožen od avtomobila moj dragi soprog, nakar je dva dni pozneje umrl.

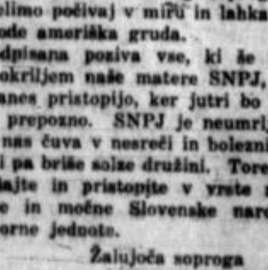

MILE JELENICH

Bil je dober in skrben soprog in oče dvoje otrok moje pokojne sestre, katere smo vzeli za svoje namreč Pepa in Mile Starchevich. Doma v domovini zapušča očeta Martina in eno sestro. Rojen je bil 15. dec. 1896 v Selu Kolakovica, županija Gospič-Lika na Hrvatskem. Bil dober in zvest član društva št. 522 SNPJ in št. 288 HBZ. Lepa hvala obema društvoma za obilno udeležbo pri pogrebu in za darovane krasne mu vence in cvetlice v zadnji bratski pozdrav. Hvala lepa sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so ga obiskali, nas tolažili v uri žalosti in vsem za vence in za udeležbo pri sprejemu k mirnemu počitku na mirodvor. Dragi soprog, mi Ti želimo počivaj v miru in lahka naj Ti bode ameriška gruda.

Podpisana poziva vse, ki še niso pod okriljem naše matere SNPJ, naj še danes pristopijo, ker jutri bo mogoče prepozno. SNPJ je neumrljiva. Ona nas čuva v nesreči in bolezni, ob smrti pa briše solze družini. Torej ne odlašajte in pristopite v vrste naše velike in močne Slovenske narodne podporne jednote.

Žalujoča soproga
ANNA JELENICH.

Dr. John J. Zavertnik
PHYSICIAN & SURGEON
OFFICE HOURS AT
3724 W. 26th Street
1:30—3:30—6:30—8:30 Daily
Tel. Crawford 2212
at 1858 W. Cermak Rd.
4:30—6:00— p. m. Daily
Tel. Canal 1190
Wednesday & Sunday by appointment only
Residence Tel.: Crawford 0440
IF NO ANSWER—CALL AUSTIN 0700

ZDRAVILNI ZELIŠČNI ČAJ ZA PRSA
(Pectoral)
Za olajšanje trpljenja KAŠLJA in TEŽKEGA DIHANJA vsled prehlada, poskusite "LESKO" ČAJ NO. 1. Ta odlična priprava prirode tudi ublažuje hripavost in pomaga mehčanju SLUZE. Cena večjemu zavoju $1.00. Naročilo pošljite na:
MRS. GRETA LESKOVAR
507 E. 73rd St. New York, N. Y.

PROLETAREC
je slovensko glasilo socialistične stranke v Ameriki. Vsak delavec in rojak, ki se zanima za socializem, bi ga moral redno čitati, ker vam kaže
PRAVO SLIKO SOCIALIZMA
Naročnina znaša $3.00 na leto, $1.75 na pol leta
Naslov: PROLETAREC
2301 So. Lawndale Ave.,
CHICAGO, ILLINOIS
Pišite po naš cenik knjig!

Kri osvežujoči in kri čistilni
Planinski čaj
2 zavitka $1.00
Poštnina prosta
Pišite po brezplačni cenik jedilnih dišav in
DOMAČIH ZDRAVIL
katere priporoča Kneip v knjigi Domači zdravnik.
MATH PEZDIR
Box 772 Church St. Annex
New York, N. Y.

IMPORTIRANE ITALIJANSKE HARMONIKE

Krasne najboljše po znižani ceni.
Zadnje vrste modeli.
Vprašajte za brezplačnj cenik.
Rabljene harmonike popravimo ali vzamemo v zameno za nove.
ITALIAN ACCORDION MFG. CO.
323 W. Polk St., Dept. 12, Chicago, Ill.

VLOGE
v tej posojilnici
zavarovane do $5,000.00 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.
Sprejemamo osebne in društvene vloge
Plačane obresti po 3%
St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Avenue - Hend. 5670
Cleveland, Ohio

NA PRODAJ
4 sobna zidana "cottage" hiša na Harding Ave. in 27. cesti. "Furnace" kurjava. Cena $3,500.—2 štiri sobna stan. hiša na Hamlin Ave. blizu 26. ceste. Cena $3,900.—2 nadstropna rezidenčna hiša in 2 loti na Lawndale Ave. in 27. cesti, "Steam heat." Cena $4,500. Oglasite se pri: A. Jordan, 2622 S. Harding Ave., Chicago, Ill. Tel. Lawndale 7182.

KLOBASE—ŠUNKE ŽELODCE
Narejene po pravi starokrajski šegi s česnovim okusom. V resnici, tako okusnega mesa in klobas kakor so naše, že niste dolgo časa jedli. Naročite in prepričajte se. Pošljite nam 1 dolar v pismu in mi Vam pošljemo 3¼ lb. klobas poštnine prosto.
VELIKA NOČ SE BLIŽA
in zopet imamo malo s česnovim okusom "hickory" prekajene šunke in brezkostno meso, želodce in klobase. Cena 30c funt. Picnic plečeta 23c lb. Poštnina prosta. Pošljite nam Vaše velikonočno naročilo sedaj in mi Vam odpošljemo na velikonočen teden. Hrenova korenina prosta z naročilom.
Pišite na:
JOSEPH LESKOVAR
420 High Street - Racine, Wis.

SEMENA
V zalogi imam najboljša poljska, vrtna in cvetlična semena.
Pišite po brezplačni cenik.
Blago pošiljam poštnine prosto.
MATH. PEZDIR
Box 772 Church St. Annex
New York, N. Y.

Zveze s starim krajem

Zveze s našim starim krajem že vedno razmeroma dobro funkcijonirajo. Kako dolgo bo pri tem ostalo, se ne ve. Ako imate kaj važen posel, je v vaše korist, da ga čim prej izvršite. Ako rabite pomoči, Vam je naš urad s svojimi 20-letnimi izkušnjami v staro-krajskih poslih drago volje na usluge. Tudi denar se še vedno lja lahko pošlje.
ZNIŽANE CENE DENARNIH POŠILJK

Za $2.40...	100 din.	Za $5.90...	100 lir
" 4.60...	200 "	" 11.50...	200 "
" 6.70...	300 "	" 17.00...	300 "
" 10.50...	500 "	" 28.00...	500 "
" 20.50...	1000 "	" 55.00...	1000 "
" 40.00...	2000 "	" 105.00...	2000 "

Pri višjih zneskih sorazmeren popust.—Delarji se sedaj ne izplačujejo v starem kraju.—Pošiljamo tudi brzojavno.—Cene se podvržene spremembi gori ali doli.
V vseh starokrajskih zadevah se vedno obrnite na:
LEO ZAKRAJŠEK
General Travel Service, Inc.
302 E. 72nd Str., New York, N. Y.

Ustavi srbečico takoj!
Sedaj lahko dobite zdravila proti srbečici kože, lišajem, krožni črv, atletični koži, hrastovim in koprivnim strupom itd.
KAZON PASTE je zdravilna zmes iznajdena po Chikaških drugistih, ki so poznali potrebo takega zdravila. Je brez duha in brez madežno, ter lahko za uporabljati, hitro in točno deluje.
Pošljite en dolar na KAZON DRUGS Co., 8700 S. Ashland Ave., Chicago, Ill., in en večji lonček tega mazila vam pošljemo poštnine prosto. Vaš denar se vam vrne ako ne bodete popolnoma zadovoljni. Ne jemljite nadomestil. Pazite, da dobite pravo KAZON PASTE.

V blagi spomin druge obletnice smrti
nepozabnega soproga
FRANK ŠETINA
kateri je preminul 20. februarja 1938.

Minilo je že dvoje let
kar zapustil si ta svet;
odšel si tam kjer ni nadlog,
predragi ljubi moj soprog.

Tam v hladnem grobu zdaj počivaš
in mirno večno spanje spiš.
Ne mile prošnje, ne solze
Te iz tega spanja ne zbude.

Grenko je spoznanje to in tega se zavedamo, da smrt je kruta brez srca, kar ona vzame nazaj ne da. Spavaj mirno, Frank moj, srečno tam v hladni zemljici, dokler se s Teboj ne združimo.

Žalujoča soproga AGNES ŠETINA in več sorodnikov.
Pittsburg, Kans.

Naznanilo in zahvala
Tužnega srca naznanjam sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je po dolgotrajni bolezni dne 18. februarja 1940 preminula moja ljubljena soproga
AGNES HODNIK
Rojena je bila 13. jan. 1894 na Vrhniki na Notranjskem. Dekliško ime Kražovec (po domače Špikleva Nežka), ob smrti je bila stara 46 let. Pogreb se je vršil 21. feb. t. l. na North Shore pokopališče po obredih S. N. P. Jednote, katere je bila zvesta članica 23 let. Hvala lepa društvu št. 14 SNPJ za cvetlice in za obilen sprejem k zadnjemu počitku. Hvala lepa vsem, ki ste darovali vence in cvetlice, vsem, ki ste jo spremili na mirodvor in vsem, ki ste jo obiskali ob mrtvaškem odru in preje v bolnišnici. Iskrena hvala za vožnjo z avtomobili v sprevodu. Prisrčna hvala sorodnikom, osobito sestram pokojnice za vse, kar ste dobrega storili in mene tolažili v žalostnih urah.

Tebi, draga, nepozabljena soproga in sestra naša, želimo, počivaj mirno v preranem grobu in lahka naj Ti bode ameriška zemlja.—Žalujoči ostali: Jakob Hodnik, soprog; Frances Slabe in Gertrude Podboj, sestri in več drugih sorodnikov v Waukeganu in North Chicago, Ill. V starem kraju na Vrhniki sestra Marija omožena Zalar.

Federacije S. N. P. J.

Pregled conemauške federacije

Johnstown, Pa. — V tem poročilu želim podati nekoliko pregleda o aktivnosti naše federacije SNPJ v prošlem letu. Ako bi bile delavske razmere zlasti med premogarji tja do meseca septembra vsaj nekoliko boljše, bi bil gotovo tudi rezultat mnogo večji. Vseeno pa smo lahko zadovoljni z uspehom, katerega so dosegla naša aktivna društva.

Leta 1939 je federacija obstojala iz sledečih društev: št. 3, 44, 82, 168, 190, 254, 274, 289, 245, 389, 448, 503, 600, 684 in 712 — skupaj 15. Zadnji dve društvi sta angleško poslujoči.

Federacija je lani imela pet sej. Vsako društvo je upravičeno do dveh zastopnikov. Federacija obstoji od marca 1934. Ves ta čas ni nalagala svojim društvom nikakih obveznosti v obliki prispevkov, pač pa je financirala svoje izdatke iz dohodkov svojih letnih priredb ali piknikov, pri katerih so vsa društva radevolje sodelovala.

Ker so naša društva precej obremenjena s svojimi lastnimi izdatki, in da jim olajšamo potne stroške za zastopnike, ki se udeležujejo federacijskih sej, je federacija že pred par leti prevzela tudi to breme in plača zastopnikom ob koncu leta 75c od vsaje seje, katere so se udeležili. To sicer ni veliko, vendar pa je nekaj olajšave za društva.

Iz naslednjih številk bo razvidno stanje in število članov teh 15 društev, ki so priključena federaciji. Številke se nanašajo na zadnji dve leti, od 1. januarja 1938 do 1. januarja 1940. Skupno število članov teh društev je bilo:

	Odrasli oddelek	Mlad. oddelek
1. jan. '38	1113	657
1. " '39	1210	713
1. " 40	1301	757
Prirastek	188	100

V obeh oddelkih teh 15 društev je bilo 1. jan. 1940 torej 2058 članov, prirastek v dveh letih 288 članov. Če se upošteva velika depresija, WPA in relif, ni to nobena malenkost. Priznati moram društvom in posameznim članom živo zanimanje za porast svojih lastnih društev. Poznati je treba življenjske razmere in šele potem presojati. Bratje in sestre, z vašo trdno voljo mi gremo naprej!

Naša federacija pa ne uključuje vseh jednotinih društev v tem okrožju, ki bi po mojem mnenju lahko k njej spadala. Ta društva se nahajajo v okrajih Somerset, Indiana, Cambria in deloma v westmorelandskem okraju. Teh društev, ki so izven federacije, je 12 po številu s približno 772 člani v obeh oddelkih. In ta društva so: št. 60, 71, 174, 247, 248, 290, 349, 361, 368, 421, 440 in 451. Res je, da so oddaljena do 50 milj. Vseeno bo vas članstvo federacijskih društev zelo veselo in bo vas z odprtimi rokami sprejelo v svoj krog, v katerem se boste še bolj tesno seznanili s svojimi sobrati in plemenitostjo organizacije, h kateri spadate. Sprejmite to kot bratsko vabilo na pristop v federacijo. Obveznosti ni nobene.

V lanski kampanji za nove člane, ki je trajala devet mesecev, so društva, ki spadajo k tej federaciji, pridobila 77 novih članov v odrasli in 86 članov v mladinski oddelek, skupaj 163, kar znači lep napredek. V članskem oddelku se je najbolj odlikovalo društvo 684, v mladinskem pa društvo 503; na tretjem mestu je društvo 712, ostala pa sorazmerno slede. Ker je federacija razpisala nagrade v lanski kampanji, in sicer $1 za vsakega novega člana v odrasli in 50c za novega člana v mladinski oddelek, bo to izplačano na prihodnji seji. Ta vsota bo znesla skupaj $120.

Upam, da so društva razprodala vse tikete in jih prosim, da po svojih zastopnikih pošljejo na prihodnjo sejo vse odrezke (tiketov), kakor tudi denar za prodane, da bomo lahko določili, kateri član bo najbolj srečen.

In da ne pozabite! Prihodnja seja federacije se vrši v nedeljo, 31. marca, ob 2. pop. v Slovenskem delavskem domu na Moxhamu. Zastopniki, pridite polnoštevilno, pa tudi gostje so dobrodošli. Zlasti bi nas veselila prijava še ostalih društev k skupnemu delu v tem okrožju.

Andrej Vidrich, tajnik-zapisnikar, (706 Forest Ave.)

Federacija centralnega Illinoisa

Virden, Ill. — Zadnja seja okrožne federacije društev SNPJ dne 4. febr. je bila slabo obiskana po društvenih zastopnikih, kar je pripisati slabemu vremenu in drugim zadržkom. Tej seji je začasno predsedoval J. Homez, da smo mogli rešiti prošnje članov, da jim federacija plača asesment za tekoči mesec.

Predložene in odobrene so bile sledeče prošnje: Paula in Anne Mesojednik od društva 47 asesment za en mesec $6.53; Mary King od društva 47 asesment za en mesec $2.82; Johna Volka od društva 47 za dva meseca $2; Tonyja Hotereka od društva 74 za dva meseca $3.64 — skupaj $14.99.

Priporoča se zastopnikom in vsem društvom, ki so pri federaciji, kakor tudi društvom v St. Louisu, da se polnoštevilno udeležijo prihodnje letne seje, ki se bo vršila zopet v Auburnu v Ulaskijevi dvorani v nedeljo dopoldne dne 14. aprila. Vsem društvom in zastopnikom je znano, da se na letni seji volijo odborniki in delajo drugi važni zaključki. Zato je potrebno, da se prihodnje seje vsi udeležimo. Ako se zastopnik ne more udeležiti federacijske seje, naj društvo izvoli namestnika, da bo seja dobro zastopana. Rezervirajte si torej drugo nedeljo v aprilu za federacijsko sejo.

Frank Ilersich, tajnik.

Popravek

Arma, Kans. — V izčrpku zapisnika seje kansaške federacije, ki je bil priobčen v Prosveti z dne 21. febr., je prišlo do neljube pomote. V zadnjem stavku v odstavku o bodočih društvenih priredbah se glasi: "Društvo 235 v Cockerillu praznuje svojo 35-letnico v septembru". Glasiti bi se moralo: "Društvo 235 v Cockerillu praznuje svojo 35-letnico *meseca junija in društvo 27 v Frontenacu praznuje svojo 35-letnico* v septembru". (Kriv je "tiskarski škrat", ker je izpustil, kar je podčrtanega. —Ured.)

Anton Šular, zapisnikar.

Piknik westmorelandske federacije

Herminie, Pa. — Federacija društev SNPJ v okraju Westmorelandu priredi svoj piknik 16. junija v Keystone parku pri Herminieju No. 1. Društva so prošena, da ne prirejajo svojih piknikov ta dan.

Anton Zornik, tajnik.

Prireditve clevelandskih društev

Cleveland, Ohio. — Društvo Nanos 264 SNPJ priredi plesno veselico v Domu zapadnih Slovencev na 6819 Denison Ave. (kdaj?—ured.). Bowling tournament društev SNPJ bo 16. in 17. marca v SDD na Waterloo Rd. —16., v soboto, ples v obeh dvoranah, v nedeljo, 17., prosta zabava popoldne v spodnji dvorani SDD, katero priredi Atletična liga društev SNPJ.

Poletne prireditve naših društev: Dne 2. junija, nedelja, oficielna otvoritev izletniških prostorov društev SNPJ v Clevelandu in okolici ter otvoritev sezone za 1940. — Dne 9. junija, nedelja, piknik društva Cleveland 126 SNPJ. — Dne 16. junija, nedelja, piknik društva Vipavski Raj 312 SNPJ. — Dne 23. junija, nedelja, piknik društva V Boj 53 SNPJ. — Dne 30. junija, nedelja, piknik društva Naprej 5 SNPJ. — Dne 4. julija, četrtek, piknik društva Lojalites 590 S. N. P. J. — Dne 21 julija, nedelja, piknik društva Cvetoči Nobel 450 SNPJ. — Dne 28. julija, nedelja, dan članstva SNPJ države Ohio, katerega priredé skupne ohijske federacije SNPJ.

Vse te priredbe (pikniki) se vrše na izletniških prostorih društev SNPJ.

Federacijski odbor za leto 1940: Predsednik Matt Petrovich, 1. podpredsednik Stanley Zernel, 2. podpredsednik Andy Božič, tajnik J. F. Terbižan, blagajnik Milan Medveshek, zapisnikar Louis Zorko; nadzorni odbor, Joseph Fifold, Edward Sietz, Joseph Paukovich.

Seje federacije se vrše vsako 4. nedeljo v mesecu v SND na St. Clair Ave. ob 9. uri dopoldne.

J. Terbizan, tajnik.

Glasovi iz naselbin

Poročilo, da je Rudolf Opara svoboden

Cleveland, Ohio.—Želim vam sporočiti, da sem od državnega oddelka v Washingtonu, D. C., sprejel sledeče uradno obvestilo:

DEPARTMENT OF STATE
WASHINGTON

February 24, 1940

My dear Mr. Petrovich:

Referring to previous correspondence regarding the case of Rudolph Opara, an American citizen who has been held as a prisoner of war in Spain, I am pleased to inform you that a telegram has been received from the American Ambassador at Madrid reporting the release of Mr. Opara by the Spanish authorities. The Ambassador states that Mr. Opara has been brought to Seville from which port he will sail for the United States on the American Export Lines steamship EXIRIA.

Sincerely yours,
For the Secretary of State
Paul T. Culbertson
Assistant Chief, Division of European Affairs.

Prosim tudi druge jugoslovanske liste, posebno tiste, ki so uradna glasila podpornih društev in ki so z nabiranjem podpisov in finančno pomagala za oprostitev rojaka Opare, da ponatisnejo to uradno naznanilo.

Matt Petrovich.

Boj v rudarski uniji PMWA

Gillespie, Ill. — Kot član progresivne rudarske unije PMWA, si štejem v dolžnost, da malo raztolmačim notranji boj med reakcionarnim in naprednim elementom v tej uniji. Tu gre za dva distriktna odbornika, ki sta bila izključena, namreč distriktni predsednik Dave Reed in član eksekutive John Battuello. Dokazi so, da sta bila izključena na željo operatorjev, ker sta se preveč borila za interese rudarjev.

Oba sta bila izvoljena po pravilih pri zadnjih rednih volitvah. Delala sta skupno roka v roki, držala organizacijo v prilično dobrem stanju in gledala, da se je položaj rudarjev izboljševal, kolikor je to v danih razmerah sploh mogoče.

Od časa izvolitve je imel John Battuello zelo veliko pritožb krajevnih unij, namreč med delavci in delodajalci in jih večinoma rešil v prilog članom unije. Ker je on velik zagovornik delavcev, je kot navadno prišel v nemilost pri delodajalcih in tudi pri nekaterih glavnih odbornikih unije. Bil kmalu ožigosan kot "rdečkar", "komunist", kar se dogodi marsikateremu, ako je v resnici za delavski dobrobit.

Sredi novembra 1939 je največja krajevna unija PMW — št. 1 v Gillespieju — zahtevala od kompanije, da razdeli delo sorazmerno med vse delavce enako pri vseh rovih, tako da bi imeli vsi rudarji približno enako priliko do zaslužka, to se pravi po času dela, kar pa je družba odklonila. Potem je unija zaključila, da se skuša prisiliti družbo na to zahtevo s tem, da se zmanjša produkcija premoga, nakar je kompanija zaprla vse štiri rove, oziroma tri, ker eden je bil takrat v popravilu.

Po zatvoritvi rovov je kompanija začela dobivati premog od bližnjih premogovnikov, ki spadajo pod PMW, kar seveda ni bilo po volji nam izprtim rudarjem. Začeli smo nagovarjati dotične člane oziroma uradnike, da bi to odklonili in šli nam na roko. To bi se mogoče nam tudi posrečilo, da ni "mednarodni predsednik" Ozanich nagovoril dotične delavce, naj le kar delajo in se ne ozirajo na nas. Tako smo bili brez dela sedem tednov.

Tu je prišel zraven John Battuello, ki je posredoval med nami in kompanijo. Mi bi bili zmagali na vsej črti, ako bi se ravno takrat ne vršile volitve uradnikov krajevne unije. Nekateri novi odborniki so bili bolj popustljivi kakor so bili stari uradniki in so pristali, da pričnemo zopet z delom, nesoglasja pa se morajo reševati naprej, dokler se ne doseže sporazuma.

Kot že rečeno, je naš board member John Battuello vedno delal v korist organiziranemu delavstvu. Prišel je na več dobrih idej, med temi tudi, na kakšen način bi bilo mogoče dobiti iz zapora pet fantov iz Du Quoina, ki so bili obsojeni pred sedmimi leti na dosmrtno ječo izvzemši enega, ki je dobil 40 let zapora, kot posledica bojev med obema rudarskima unijama. In ni mogel drugače, kakor da je šel k distriktnemu predsedniku UMWA, da bi mu pomagal v akciji za oprostitev teh fantov, ki so žrtve bratomornega boja. Tako sta pričeli obe uniji delati za njih oprostitev in v ta namen pridobili tudi ADF in CIO in številne druge organizacije.

S tem pa je Battuello prišel v nemilost pri svoji organizaciji, oziroma pri nekaterih glavnih odbornikih in članih raznih krajevnih unij, ki nočejo nič slišati o kakšni kooperaciji med obema unijama za izboljšanje položaja rudarjev. Tako sta bila John Battuello in Dave Reed obtožena kršenja pravil PMW. Na obravnavi pred distriktno poroto ju je večina spoznala kot kriva, odstavila iz urada in izključila iz organizacije za 13 mesecev. Po mnenju večine porote brani par nejasnih točk v pravilih PMW vsakemu članu, da bi imel kaj opraviti z odborniki UMW v korist svojih osebnih interesov.

In ker sta oba, Reed in Battuello iskala kooperacije UMW za oprostitev petih duquoinških fantov, sta bila nedavno izključena iz unije. To je seveda le pretveza. Resnica je, da so njuno odstranitev zahtevali premogovni operatorji, ker sta se preveč borila za interese rudarjev. To je razvidno iz pamfleta, katerega sta izdala izključena uradnika v svojo obrambo.

Oba sta vzela priziv proti tej kazni in bo članstvo PMW o tem glasovalo dne 5. marca. Torej, bratje progresivni rudarji, od vas je ležeče, ali bo ta kazen obstala, ali jima boste dali delo nazaj. Apeliram na vas, da glasujete, da Dave Reed in John Battuello ostaneta naša člana in odbornika, kakor sta bila, kar tudi ni več kot pravično.

Sedaj naj omenim še tole: Vsi tisti, ki ste bili proti tema dvema uradnikoma, ki sta bila kritizirana ves čas od njune izvolitve, kakor tudi ves čas od ustanovitve PMW do danes, jim niste dokazali niti najmanjše nerednosti v vseh sedmih letih, ko sta bila ves čas uradnika pri svojih krajevnih unijah. Opustite vaše stalno zmerjanje in ne poslušajte samo njunih sovražnikov. Poslušajte še koga drugega, pa se boste prepričali, da sta dobra in poštena delavska voditelja. Ne poslušajte neizobražencev, ki vedno pojejo, da sta Reed in Battuello "rdečkarja", "komunista" — v resnici sta oba nasprotnika komunizma — kompanijska podrepnika itd. To ni nič drugega kakor reakcionarna kapitalistična propaganda: iznajdba proti ubogemu delavcu, ki nima drugega kakor ubogo življenje, trde in polomljene kosti, kapitalisti pa svoje mastne dobičke.

Če pa nočete tega, pa držite z nikdar izvoljenim "mednarodnim predsednikom" Ozanichem in njegovim diktatorstvom in absolutizmom. On se je v boju proti Reedu in Battuellu razgalil, da ni nič drugega kakor oproda operatorjev. On ne dopusti, da bi se njegove žrtve zagovarjale pred članstvom. Na dveh shodih v Gillespieju nasprotniki niso hoteli dati besede Johnu Battuellu, ko je vprašal za besedo v svoj zagovor. Zakaj? Ako vi veste, pa nam povejte.

Alois Maurich, 465.

Od časa do časa

komentira in poroča
Milan Medvešek

Življenje je čudno. Človek živi, se trudi od jutra do večera za svoj ljubi kruhek in nazadnje še utrujen umre. Že marsikaterega mojega sodelovalca je čez noč pobralo. Morebiti je garal za družbo 30 ali več let, navzlic temu pa je bil le malo kdaj brez skrbi za svojo borno eksistenco. Morebiti ga je ta skrb še včeraj pojedala, a ga je danes olajšala neizogibna smrt.

Ako človek premišlja o teh stvareh, o težki borbi za obstanek, se nehote vpraša, jeli se vredno boriti za tako klaverne rezultate?

Potrebno je, da nam je dala narava tako močno ljubezen do življenja, kajti če ne bi bila ta neprestano pričujoča v nas, potem bi marsikateri izmed nas že sredi klanca omagal, vrgel svoj tovor v jarek in dejal: "Do tu, a niti koraka dalje, ker se ne izplača . . ." Seveda, človeški rod bi že zdavnaj izginil.

Da, življenje je res čudno in najbrže ga ravno zaradi tega vsi s tako silo ljubimo.

"List za listom pada"

Če se ne motim, se je največ Slovencev naselilo v Združenih državah v dobi med letoma 1900 in 1914. Recimo, da je bila tedanja povprečna starost našega naseljenca 25 let. Danes so oni v starosti med 51. in 65. letom. Ker se pa našim ljudem ni nikoli posebno dobro godilo, ker smo v večini preprosti tovarniški delavci, zgleda, da jih ni mnogo, ki bi dočakali posebno visoko starost. Iz tega bil lahko sklepali, da bodo "groba vrata" z vsakim nadaljnjim letom bolj široko odprta.

Vsakdo lahko čita v našem časopisju, kako "list za listom" pada. Takozvane "domače vesti" vsebujejo največ poročil o smrti rojakov. Kolono "domače vesti" bi lahko včasih spremenili kar v kolono "smrtne vesti". Naša clevelandska dnevnika sta včasih po vsej prvi strani posejana s "smrtnimi kosami".

Poleg teh žalostnih vesti pa je eno razveseljivo dejstvo, in sicer to, da je naš narod skoro stoodstotno zavarovan v slučaju smrti. Ne vem, kam naj bi se obrnila delavčeva žena, če bi ji umrl mož, ki ne bi bil zavarovan. V hiši ne bi bila samo žalost, temveč še večja skrb, kje dobiti denar za ceremonije in pogreb, ki je navadno drag kot žefran. Razumljivo, za vdovo pa ni samo važno vprašanje denarja za pogreb, temveč, da ji tudi kaj ostane za življenje. Toda, ker so pogrebi pretirano dragi, le malo ostane od smrtnine, če sploh kaj, zlasti tam, kjer znaša zavarovalnina samo 500 ali 600 dolarjev. In to je tista sporna točka. Baš pred kratkim se je prala afera pogrebnika Grdine ml. pred sodiščem. Ta dični pogrebnik ni samo računal $784 za pogreb nekega Hrvata, temveč je povrhu tega tudi prikril imovino pokojnina, katera je znašala $3516. Mladi Grdina je bil pred sodiščem spoznal za krivega, zato je moral omenjeno vsoto povrniti, poleg te pa še plačati globo v znesku $351. Ali se je potem čuditi, če se je pričela ponovno pojavljati misel za zadružen pogrebni zavod?

Vsakdo, ki zna izračunati, da je dve in dve štiri, bi lahko uvidel, da bi zadružen pogrebni zavod v večjih slovenskih naselbinah prihranil veliko denarja narodu, toda akcija za tako podvzetje bi vzela veliko nesebičnega truda in dela, zato nastane vprašanje, ali imamo med seboj dovolj idealnih ljudi, ki bi posvetili svoj čas za tako narodno zadružno podjetje?

To je resno vprašanje. Naša armada delavcev za koristi naroda je majhna in do vratu zakopana z delom pri različnih organizacijah in ustanovah, zato ne more vsega izvršiti. Res, lahko se je navdušiti za to ali ono akcijo, teže pa jo je dejansko izpeljati. Poznam ljudi, ki se radi navdušijo za vsako novo stvar, narede na sejah krasne in vzpodbujevalne govore, kot na primer: "Kaj? Mi nimamo korajže začeti to akcijo? Ali ni nič več moči v nas? Naši narodni domovi ne bi bili nikoli postavljeni, če bi tako odlašali in se obotavljali. Poglejte Čehe, poglejte druge narode, kaj oni premorejo. Ali smo mi slabši od njih? Ne, nismo, zato naprej z akcijo!" Potem pa, ko se kakšna akcija res prične, pa teh "navdušenih" bratov še na sejo več ni. Dobro se spominjam, kako so se nekateri navduševali za Cankarjevo ustanovo, potem pa so celo stvar in z njo ogromno delo pustili na ramah nekaj oseb, katere so že zdaj aktivne na vseh straneh.

Kar se tiče naše naselbine, sem prepričan, da bi zadružen pogrebni zavod dobro uspeval, toda preden bi se take resne akcije lotili, bi morali vsaj delno koncentrirati naše moči, združiti vsaj nekatera sorodna kulturna društva, organizacije in ustanove ter tako prihraniti narodu denar, društvenikom pa čas in energijo, da se bi potem lahko bolj uspešno lotili stvari, ki čakajo še rešitve, med temi tudi zadružen pogrebni zavod.

Brat Alesh ima prav, ko piše v zadnji številki uradne Prosvete, da moramo gledati, da imajo sorodniki umrlih vsaj malo koristi od naših zavarovalnin. Njegov članek o zadružnem pogrebnem zavodu je vse skozi logičen.

POROČILO O NAKAZANI BOLNIŠKI PODPORI

Nakazana 15. februarja 1940

REPORT OF SICK BENEFIT PAYMENT
Payment of February 15, 1940

1 Henry Krebel $14, Joseph Metelko $14, Ignac Uli $46.
3 Daniel Prasich $28, Ivan Simonic $28.
4 Frank Schubat $56, Mary Sostaric $81, John Sostarich $28, Mary Dernac $42.
7 Mary Okleson $11.
8 Mary Dule $13.50, Maria Kovacevic $21, Frank Kosir $28, Katie Vucich $30, John Hribar $34, Joseph Radanovich $51.
11 Roman Grakovic $14, Joseph Kovacevic $812, Nikola Blasevic $17.
12 Carolyn Trontel $13, Pauline Miklavcich $20, Peter Golosh $32, Mike Zugel $24, Peter Cufar $38.
14 Joseph Zupancic $37, Math Papesh $29, John Artach $34, Agnes Hodnik $12, Frank Smrtnik $24, Mary Arh $9, Josephine Sustersic $19, John Mosina $44, Joseph Podboj $84.
17 Katherine Sifter $17.
20 Joseph Pecavar $28, John Starkovich $28, Sophie Gregorich $10, Ignac Juric $28, Anton Perme $14, John Pucel $70, Louis Fink $14.
21 Peter Tomich $29, Anton Tock $32, Jacob Zadel $19, Mary Znidarsic $18, Anton Novak $43, Joseph Vadnal $40, Frank Fatur $16.50, Alfons Hoshevar $16, Milan Perkovich $19, Mile Zigich $40.
27 Aloisia Susnik $23, Anton Lesjak $27, John Trater $42.
29 Simon Markovich $28.
30 Mary Semonish $20.
31 Steve Matezak $16, George Josing $3, Joseph Smith $54, Agnes Vodenichar $14.
32 Veronica Podlevsak $17.50.
34 Frank Krefel $30, Anton Bresovar $10, Anna Hruban $28, John Starich $13.50, Alois Semenic $40, Frank Skufca $28.
44 Frances Nadu $27, Joseph Modic $9.
46 Joseph Trost $18, Frank Gerkman $32.
47 John Adams $16.
50 Joseph Stith $13, Louis Maezly $54.
52 Frank Stritzl $60, Frank Kosmic $28, John Skrbec $50, Joseph Zupancic $48, M. G. Valdiseri $56, Anton Svetcha $26.
53 Frances Sirca $16, Valentin Mainar $47, Ivan Traven $56, Anton Gospodaric $43, Fannie Horvat $2, Louis Znidarsic $6, Frank Koracin $76.
56 Alex Stimac $27, Louise Makse $33.
58 Anton Medved $28.
60 Louise Brence $18, George Jakopin $14, Frank Kotar $13.50, Frank Perme $48.50.
63 Frank Orsino $9.
66 Frances Slavec $19, Joseph Cesar $28, Joseph Berzoe $44, Sylvester Berentin $42.
78 John Bozic $20, Anton Komatz $26, Frank Bostjancic $85.
82 John Novak $5, Joseph Bodna $42, Frank Zalar $46, Martin Logar $50, John Zupan $56, Joseph Derstvensek $50.
84 Rose Henderson $20.
85 Mary Hasan $20, Frank Revan $6, Peter Tomsic $29, Frank Novacic $28, Michael Golobic $84.
88 Mike Kolenc $12, Lovrenc Batic $26, Jennie Skerl $9, Frank Zagoda $14.50, John G. Kozk $32.
89 Vincent Janezic $27, Frank Lokan $6.
90 Michael Veligosek $7, Frank Sajovic $28, Jera Poletic $2, Anna Dular $18, Alojzija Mohar $9, Martin Marsel $28, Frank Zavri $28, Joseph Ferkolj $90.
101 Frank Peterlin $61.
104 Joseph Miller $14, John Gole $5, Ivan Zaiar $24, Mary Zore $31, Lawrence Sachen $20, Louis Pavlovich $31, Anton Fedran $56.
106 Joseph Jamnik $28, Henry Michel $66.
108 Mary Gashnik $28, Ursula Tomsich $17.
109 Julka Bulic $28, Michael S. Pecjak $8, Marko Gomercich $14.50, Joseph Koskovac $87, John Kralj $52.
111 Vida Marinsek $29, Mary Kustelc $14.
112 John Kastelita $18.
114 Anton Mihelich $28, Andrew Bublich $84, Anton Polich $6.
117 John Kosir $7, Martin Oven $31, Frank Mihelcic $56, Frank Omejc $30.50, Frank Znidarsic $14, Anton Laurie $20.
129 Louis Sofran $28, Karl Steiner $27, John Kranjc $27, John Brakvar $20.
130 Angela Putselj $38, Mamie Stehlay $15, Norbert Sterle $10, Rose Jerome $31.
131 John Strabota $14, Mergie J. Bartol $20.
132 Steve Pavic $26, Philip Stimach $14, Mary Cvitkisch $9, Anton Mahne $28.
134 Jeka Levar $15, Steve Sikic $17, Marko Tomsic $33, John Frolich $24, Joseph Russ $56, George Horbach $30.
135 Barbara Hunter $28, Charles Lustik $48, Mary Imhoff $15.
141 Matthew J. Girdich $35, John Fencek $16, Frank Rihtarsic $28, George Bogataj $14.
147 Josephine Bilicic $20, Mary Rijavec $22, Agnes Zupan $22, Anton Svelc $36, John Shuster $26.
154 Joseph A. Redlich $21, Frank Yanko $8.
162 Jack Troyer $12, Marko Culjat $48.
172 Andrew Muskardin $2, Angela Selisnik $36, Antonia Muskardin $1, Matt Selan $28.
174 Antonia Usenicnik $10, Anton Susa $11, Margaret Poje $12.50, Anton Tauselj $28, Anton Opeka $14, Martin Bervar $28, Peter Podvorac $53.50, Anton Hribar $26, Joseph Naglich $16.
182 Anton Sukije $40.
184 Johana Lah $28.
189 Martin Musich $32.
193 Tony Stieman $23.
203 Matt Oblak $26, Katherine Burrows $29, Joseph Murgel $63.
213 William Fortuna $27, Katherina Kerkes $13, Mary Stith $14, Frances Wisniewska $4.
214 Zvonimir Kruljac $20, Josephine Gorshe $24, Steve Kruljac $28, Johanna M. Harrison $14.
216 John Stanic $38, Sophie Sobota $12, John Majdich $45.
217 Louis Gruden $28.
221 Martin PlasCak $27.
223 Joseph Plevelic $22, Nicholas Sharpa $26, Joseph Sever $86.
225 Anton Potisek $13, Peregrin Burgar $29, Valentin Galicic $17, Ignats Burgar $26, Frank Leban $56, John Hocevar $24, John Simoncic $4.50.
232 John Sprohar $24.
234 Theresa Mohorko $20, Frank Maroh $17, Josephine Krosl $12, Louis Seruga $14, Adolph Geisar $11, Leopold Sobe $78.
236 Manda Holjevac $10, John Milakovic $48.
254 Martha Merchevka $15, Mary Grosnik $14, Anton Tursich $42.
258 Valentine Podlasek $29, Martin Sketel $29.
262 John Smole $30.
263 Anton Sadar $37.50, Anton Papez $12.
264 Mathilda Miklus $11.50, Mary Kljun $13, Frank Pulc $20, Stefan Strancak $80.
265 Joseph Jurecic $20, Sophia Tutin $40, Vincent Peresutti $60, Frank Bistarsky $56, Martin Urbas $26.
269 Matt Primosich $66, John Gruic $28.
270 George Milos $18.
283 Mary Lavtar $30.
286 Virginia McFarland $20.
287 Harry Pouh $28, Jacob Leskover $30.
290 Anna Bobinsta $22.
291 Math Voithofer $2.
292 Anna Debelak $20, Helen Dolinar $20, Mary Navish $35, John Cotelj $96, Louis Bogataj $38.
300 Joseph Kasher $52, John Nadoh $28, Matija Pisacic $34.
306 Johana Jursic $14, Mary Jankolich $28.
307 Frances Keglovich $10.
311 Frank Muhich $14.50.
316 Frank Stimac $28, Karl Jakse $14.
317 Peter Skalec $56, Frank Merlak $29, Andrew Drinjevich $62, Vlado Vucelich $7, Frank Kroll $100, Milica Skalec $20, Annie Keil $37.
318 John Resnik $1.
319 Amelia Kos $18.50.
323 George Jelich $86, Josephine Rauker $70, Rudolph Javorek $26.
326 Urban Picel $14, Anna Golik $14, John Lipar $62.
333 Anne Andreasik $33.
340 Joseph Podlevsek $18.
341 Anton Volcic $28.
347 Dragica Yukich $23, Frank Dukich $29, Peter Durich $18, George Fribanich $39.
365 Simon Malenic $54, Frank Matko $56.
374 Louis Hribernik $9.
381 John Strumbelj $82.
386 Mary Kosnan $20, Joseph [illegible] $56, Joseph Peternel $31, John Lipovsek $20.
388 Mary Lenček $22, Mary Pelan $16, Matija Porupal $16, Joseph Zeleznik $44, John Flere $48.
390 John Kloburar $10.
394 Jacob Markovich $13.50.
396 Frank Klanenik $15.
397 John B. Kochevar $24.50, Mary Volk $33, Mary Kvaternik $4, Frances Sunich $33, John Volk $44, Anna Gornick $28.
398 Martha Yakeskovic $30.
400 Anna Bogataj $29, Arthur Sesenik $7, Louis Maver $20, Nick Zunich $27.
405 Mike Zagorac $26, Louis Kren $25.
419 George Hribar $46, Agnes Koprivnikar $20.
422 Joseph Hinich $120.
427 Mike Kosar $18, Mike Devich $40.50.
429 Max Longal $46.
442 Maria Lukek $32, Antonia Shander $25.
447 John Hojak $42.
450 Jane Vidic $7, Anna Mencin $28, John Zimmerman $32, Ivana Gole $20, John Cimerman $14, Joseph Mekinda $42.
462 John Kurtich $6.
469 Alferri Cecchenelli $14, Ilija Jerbich $28, John Stermole $20, Mary Radetic $31.
472 John Zorch $28 Magdalena Loncar $26, Frank Buckal $64.
476 Anthony Celin $28.
510 Frances A. Cos $84.
522 Mary Turich $70.
530 Marko Tadijevich $10, Steve Juricich $30, Paul Butina $28.
536 John Mersel $42, Tomo Liposzak $28.
552 Nikola Jamich $64.
556 Alouis Fainjak $22.
566 Anthony Shok $17.
586 Stephen Benedik $10.50, Frank Jug $26, Louise Klemencic $64.
598 Mathilda Jurich $60.
603 Mary Hofner $20, Wilhelmina Burch $18.
611 Josephine Kranlla $30.
614 Lawrence Severino $11, Florence Sisky $17.
615 Anna Bartolotti $20.
617 John Erzen $24.
636 Frances Pertz $26.
645 Herman Bitterlich $21.
665 Fred J. Kress $6.
677 Josephine Wurster $6, Andy Kos[illegible] $35.
712 August Kaushek $27, Anna Perchin $21, Lawrence Lamperhole $16.
716 Frank Siadich $32.
736 Pauline Sluger $22, Frank Polanc $27.
747 Veronika Andrejna $20, John Kadunc $68.50.
756 Frances Rozina $11, Sophia Gomes $6.

SKUPAJ—TOTAL $11,144.50.

LAWRENCE GRADIŠEK,
pomožni tajnik—Ass't. Sec'y.

AGITIRAJTE ZA PROSVETO!

Slavje 35 letnice PROLETARCA v nedeljo 3. marca v dvorani SNPJ

Gorškov orkester iz Springfielda. ● ● Pucljev trio. ● ● Petje. ● ● Zborna recitacija. ● ● (Več v dopisu v tej številki).

PROSVETA
THE ENLIGHTENMENT
GLASILO IN LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
Organ of and published by the Slovene National Benefit Society

Naročnina za Združene države (izven Chicaga) in Kanado $6.00 na leto, $3.00 za pol leta, $1.50 za četrt leta; za Chicago in Cicero $7.50 za celo leto, $3.75 za pol leta; za inozemstvo $9.00.
Subscription rates: for the United States (except Chicago) and Canada $6.00 per year, Chicago and Cicero $7.50 per year, foreign countries $9.00 per year.

Cene oglasov po dogovoru.—Rokopisi dopisov in nenaročenih člankov se ne vračajo. Rokopisi literarne vsebine (črtice, povesti, drame, pesmi itd.) se vrnejo pošiljatelju le v slučaju, da je priložil poštnino.
Advertising rates on agreement.—Manuscripts of communications and unsolicited articles will not be returned. Other manuscripts, such as stories, plays, poems, etc., will be returned to sender only when accompanied by self-addressed and stamped envelope.

Naslov na vse, kar ima stik s listom
PROSVETA
2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Illinois

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

Datum v oklepaju na primer (February 29, 1940), poleg vašega imena na naslovu pomeni, da vam je s tem datumom potekla naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam list ne ustavi.

138

Srčna hiba—naš največji sovražnik

Zamislimo se malo v uradno poročilo tajništva SNPJ o umrljivosti članstva naše jednote v preteklem letu. Poročilo najdete v današnji prilogi Prosvete, katera vsebuje zapisnik zadnje seje gl. odbora SNPJ.

V letu 1939 je umrlo 337 članov naše jednote. Čez polovico teh članov je umrlo za srčno hibo, rakom in pljučnico; te tri bolezni so glavni vzrok umiranja naših članov. Največ članov umre za srčno hibo (lani 80 članov), dočim je rak pobral 53 in pljučnica 38 članov.

Če bi tajništvo oddelka bolniške podpore imelo slično detajliran pregled, bi najbrže bila tudi izplačila bolniške podpore za srčno hibo na prvem mestu. Neverjetno visoko število naših članov boleha na srčni hibi. In ne pozabite: ta naš rekord je le odsev splošne situacije po Ameriki. Najvišji odstotek ljudi v Ameriki boleha na srčni hibi in največ jih umre za to boleznijo. Prav tako, kakor pri nas, je rak na drugem mestu vzrok umrljivosti v splošnem v Združenih državah.

Ameriška zdravilska veda se uspešno bori s pljučnico in jo upa premagati v doglednem času. Pravkar smo čitali vest, da je iznajden nov serum, ki reducira umrljivost za pljučnico na neznatnost; ta serum je zdaj v stadiju preizkuševanja v mnogih bolnišnicah. Tudi v boju z rakom se zdravilska znanost počasi bliža zmagi. Ni pa še tako ugodnih poročil glede boja s srčno hibo. Za srčno hibo še ni zanesljivega zdravila. Vse, kar morejo zdravniki storiti do danes, je to, da bolezen olajšujejo in nategnejo.

Srčna hiba je bolezen, ki izvira iz moderne industrijske civilizacije. Mi smo prepričani, da bo enkrat docela zatrta, ampak ne prej, preden ne bodo odpravljeni mnogi in veliki nedostatki industrijske civilizacije. Ogljikova kislina, ki na debelo puhti iz dima in sopare v tovarnah, strojih, avtnih motorjih in od povsod, kjer se rabi bencin (gasolin), zelo slabo učinkuje na srce. Vsako zdravilo proti srčni hibi je brez trajnega pomena, dokler bolnik neprestano vdihava zrak, ki je zastrupljen z ogljikovo kislino — in takšen je zrak vseh naših industrijskih mest.

Srčna hiba pri naših delavcih je v veliki večini posledica dolgoletnega in navadno težkega garanja v tovarnah in premogovnikih in ob vsakdanjih morečih skrbeh za eksistenco, spremljanih s prekomernim vživanjem alkoholnih pijač. Dvajset let težkega garanja v dimu in plinu in toliko let prekomernega vživanja žganja in vina mora uničiti hkrati želodec, ledvice in srce povprečnega človeka. Dokaz je vsakoletna statistiska umrljivosti članov naših podpornih organizacij. Kajti srčna hiba je glavna smrtna kosa članov vseh naših organizacij, ne samo SNPJ.

V interesu jednote je, da so njeni člani zdravi in da dolgo živijo. To je tudi želja našega slehernega člana. Ampak jednota v razmerah, kakršne so, ne more storiti ničesar na splošno zoper to morilko. Lahko pa nekaj stori vsak posameznik, namreč vsaj toliko, da se omeji v vživanju alkoholnih pijač in da je zmeren v vseh ozirih. To je za danes edina pot do vsaj delnega zagotovljenja zdravja in primerno dolgega življenja.

Ali se bomo zdramili?

Vesel pojav med nami so glasovi zadnjih dni iz Clevelanda in Chicaga po potrebi lastnega zadružnega pogrebnega zavoda. Frank Aleš je imel zadnjo sredo v Prosveti pameten in konstruktiven dopis v tem oziru in Milan Medvešek se je dotaknil tega problema v isti številki Prosvete v svoji koloni — še bolje in obširneje se je pa br. Medvešek dotaknil tega problema v tej številki Prosvete — in zraven je seveda pojamral o preveliki zaposlenosti s kulturnim delom v metropoli.

Koristno kulturno delo ne sme zaostajati, vendar ne vidimo razloga, zakaj se ne bi akcija za ustanovitev zadružnega pogrebnega zavoda v Clevelandu — in v Chicagu in še kje drugje — vršila sporedno z drugimi najnujnejšimi aktivnostmi. Najtežji je začetek, vse drugo gre potem skoro avtomatično in brez ovir za druga dela.

(Dalje v zadnji koloni.)

Glasovi iz naselbin

Grdinova afera

Cleveland. — Anthony J. Grdina, sin Antona Grdine, je bil odstranjen kot oskrbnik zapuščine za pokojnim Vincencom Žugacom, ki je preminul, kot sem slišal, leta 1927. In ta odlok je podal sodnik Nelson J. Brewer radi tega, ker je Grdina prikrival po mnenju sodnika premoženje, ki ga je zapustil pokojnik v vsoti $3,516.

Žugac je bil zavirač na železnici, stanoval pa je največ v kočah ob železniški progi, ki jih nazivajo "bunk houses." Tukaj ni imel sorodnikov ob času smrti. Radi tega je to akcijo sedaj prevzel, da se zadeva preišče, odvetnik Michael S. Čerezin po nalogu generalnega konzula Jugoslavije. On je zadevo predložil zapuščinskemu sodniku Brewerju.

Poleg povrnitve skupne posmrtnine je sodnik še kaznoval Grdino z globo $351. In nato je odvetnik Grdine, George D. Rader, predložil denarno nakaznico v skupno izplačitev zapuščine in globe na sodišču. Ampak Čerezin še ni zadovoljen. On bo skušal znižati tudi pogrebne stroške, ki so znašali 784 dolarjev. In Michael S. Cerezin smatra, da so to ogromni stroški. In vi čitatelji tudi lahko po svoje smatrate, ker vdova in hči v Jugoslaviji sta prejeli le dvesto dolarjev. Sin Grdine je posodil iz te zapuščine samo dva tisoč dolarjev svojemu očetu. In to je čudež! Oče je bankir — predsednik banke The Great North American. That's that.

•

Med drugimi, ki so postali državljani naše velike ameriške republike USA, je med Jugoslovani-Italijani (Slovenci-Primorci) tudi sam naš Anton Jankovich, zastopnik Prosvete in izvrsten dopisnik. In to zadnji teden. Enakopravnost čestita vsem novim državljanom. God bless them all, in Enakopravnost. Meni ni čestitala, ker sem bil prej državljan kot smo pa imeli Enakopravnost. Ampak moja priča za papir je bil pa sam pokojni Jože Zavrtnik.

Frank Barbič, 53.

S pota

Arma, Kans. — Zamudil sem se pri prijaznih čikaških rojakih, da sem ujel šele pozni vlak, takozvani "Fast Mail", ki odhaja nekaj pred polnočjo. Vedel sem, da to ni nikak "nobel" vlak, dasi ima železnica "sv. rešnega telesa", ali po amerikansko "Santa Fe", precejšnje število modernih in udobnih vlakov v obratu. Glavno je, da me pripelje kamor sem namenjen, drugo se pa že potrpi.

V železniškem vozu je nas 12 potnikov, ki smo okupirali kar vsak po dva ali tri sedeže. Godrnjamo nad trdimi sedeži in se obračamo z ene strani na drugo. Že smo mislili, da bo vendar nekaj potrebnega spanca, ko je okrog ene po polnoči zahreščalo pod kolesi voza, da nas je skoro vrglo raz sedežev in vlak je sunkoma obstal. Vlakovo osebje je razburjeno hitelo ven v temno noč. "Nekoga smo povozili", je ugotovil strežaj. "Presneto je imel trde kosti," je zaspano pripomnil trgovski potnik, namenjen v Kansas City; stara ženica na sosednem sedežu se je pa prekrižala.

Dasi je splošno priznano pravilo, da "nežni spol" daleč nadkriljuje moške v "čednosti", ki se ji pravi po domače "firbec", moram resnici na ljubo priznati, da se je v tem slučaju izkazalo, da to ne drži. Kajti za vlakovim osebjem je takoj odhitelo ven še nekaj moških potnikov; in da ne bi nihče mislil, da "važni dogodki" ne zanimajo ženski spol, je tudi nekaj potnic šlo pogledat "kako in kaj."

Ker sem bil že sezut, sem se samo obrnil na ležišču, češ bodo že opravili brez mene. Zunaj je bil mraz, pa so se potniki kmalu vrnili na gorko. Povedali so, da smo na križišču povozili avtomobil in uslužbenci zdaj svetijo pod kolesa in vozove, če niso morda kje tudi ostanki lastnika avtomobila. Ampak o teh ni bilo ne duha ne sluha. Pa je zagonetko rešil mlad fant, ki je bil lastnik avtomobila in je stal nekaj korakov proč od tira in se "tresel kot šiba na vodi". Povedal je, da se vrača domov (najbrž je kje "vasoval" in mislil na prijetne "urce"), ko mu je avto "zaštrajkal" prav sredi križišča. Zadnji moment je skočil ven in si tako, saj za en čas, podaljšal življenje.

Vzelo je uro časa, da so pobrali kose razbitega avta izpod vozov.

In potem so vse lepo in pravilno, po predpisih, zapisali v zapisnik in ugotovili: razbit avto, nekoliko odrgnjena lokomotiva in eno uro zamude.

Kaka škoda, sem si mislil, da se to ni zgodilo podnevu, sredi kake vasi. Koliko zastonjske zabave in "poštenega" užitka bi imeli ljudje!

•

Človek ima pač več ali manj slabih navad in razvad, s katerimi si slajša življenje. Moja taka razvada je, da sem "hud" kadilec cigar; in to vedo tudi bivše naše "Kansaščanke", zdaj živeče v Čikagu. Tako mi je sestra Mary Jugg-Molek dala zavojček smodk "Co-Op produkta", ki jih priporoča Consumers Union. V resnici dobra roba! Kolona "Your Dollar" na angleški strani Prosvete, v kateri so nasveti in informacije Consumers Unije glede kakovosti in nakupa raznega blaga, je zelo koristna.

•

Nad 30 let smo hodili — še več, se vozili — v Frontenac na skupne seje kansaških društev SNPJ. Pa smo se tudi tega naveličali. In ko je član priporočal za spremembo, da se naj letna seja federacije vrši v Yalu, smo skoro soglasno potrdili. Češ, tudi tam imajo društvene prostore in ker nimajo ne cerkve ne beriča, se bomo tudi v nedeljo počutili "kot doma". In po seji lahko priredimo pravo "domačo zabavo". Tako se je letna seja federacije vršila v Yalu. Dokaz, da je bilo "vse v redu" je, ker smo odglasovali, da se tudi prihodnja seja vrši v Yalu.

A. Shular.

O združenju

Pittsburgh, Pa. — Mnogo se dandanes piše, čita in razpravlja, kar pa je najvažnejše, pa najrajši puščamo na strani. Ne oziraje se na politično prepričanje posameznikov, so za nas delavce priseljence naše bratske podporne organizasije najvažnejše; pri vsaki nepriliki se najprvo obrnemo nanje. Prav zato imajo te organizacije tudi mnogo problemov, ki so potrebni naše pozornosti in razmotrivanj. Dasi smo od časa do časa opozorjeni na potrebo razmotrivanj, jih vendar radi puščamo na strani. Čim večja in močnejša je organizacija, tem lažje se upira težavam, ki ji prete.

V uvodniku Prosvete št. 2 t. l. čitamo tudi tale stavek: "Prihodnje leto bo zopet naše konvenčno leto, radi tega ne bo nič napačnega, ako že letos, v letu 1940, razpravljamo o problemih, ki nas najbolj težijo." — Prav ta stavek je imelo pred očmi društvo št. 118, ko je predlagalo federaciji SNPJ povspešitev združenja slovenskih bratskih podpornih organizacij. Nihče ne bo tako naiven, da bi trdil, da združenje naših podpornih organizacij ni eden najvažnejših problemov; saj je združenje naših organizacij na programu že nad dve desetletji, dasi je bilo do sedaj na žalost in škodo članstva brez uspehov. Prav radi teh neuspehov in ker ni zakonitih zadržkov — in ker se isti ustvarjajo le namenoma — se nam usiljuje vprašanje: ali bomo še nadalje trpeli in vzdrževali take združevalne odbore, kateri niso zmožni ali pa namenoma ne morejo doseči združenja? Ker se sedanji združevalni odbori niti toliko ne potrudijo, da bi članstvu pojasnili glavni zadržek združenja, namreč izgovor, da "oni" niso za združenje, se nam usiljuje vprašanje, kateri so ti "oni", ko pa skoro eno in isto članstvo tvori večino v naših organizacijah, ki so po mišljenju, ustavah in pravilih tako sorodne, da si želijo združenja. Torej kateri "oni"? Prav radi te netaktnosti je danes že skrajni čas, da članstvo pritisne od spodaj navzgor za združitev in z drugačnimi ukrepi na konvencijah, ako hoče podaljšati življenje svojih ustanov in da bo želo sad svojega truda.

Na tej točki razmotrivanja problemov se nam usiljuje drugo važno vprašanje. Ali sedanji združevalni odbori res mislijo, da članstvo iz zgolj bratske ljubezni do bližnjega vzdržuje toliko krajevnih društvenih odborov, glavnih uradov in odbornikov, da nosi to težko breme? Ako je to bratstvo od spodaj navzgor, kje je bratstvo od zgoraj navzdol? Ali ni nevarnejše za onega, ki sedi visoko, da pade v nižave, nego za onega, ki je že v nižavah? Dasi se Slovenci štejemo za pismene, je naravnost smešno, da vzdržujemo toliko glasil, ker končno je njih vsebina ena in ista, izvzemši, da so druga imena organizacij in druga uradna poročila v številkah, namesto da bi ena močna organizacija ob zaključku leta izkazovala res lepo porast v članstvu in premoženju. To pa skoro z neznatnimi večjimi stroški ene organizacije.

Naše konvencije skupno beležijo stotisočake stroškov, kakor da bi naše članstvo obstajalo res iz samih milijonarjev, ne pa iz delavcev, ki marsikateri nima niti za najpotrebnejši vsakdanji kruh. Čemu mnoge sprejete resolucije končno ležijo pozabljene v zapisnikih na zaprašenih policah? Iz bratske ljubezni od zgoraj navzdol?

Za kampanje se trošijo tudi težki tisočaki pri vseh organizacijah. Dasi je mladino mogoče zavarovati pri vseh organizacijah enako, so tu članske kampanje in beganje staršev, ki so mnogi pri dveh ali še več organizacijah in se bojijo, da bi pri drugih ne bilo zamere, vseh pa ne zmorejo. Ali ne bi bila boljša ena kampanja in ista z uspehom nekaj tisoč članstva brez beganja?

Ali niso našteti izdatki iz bratske ljubezni od zgoraj navzdol, samo breme trpečega članstva? Kje je tukaj razsodnost, enakopravnost, demokracija, svoboda itd? Čemu vse to radi verskega ali političnega prepričanja, v dobrobit ali škodo članstva? Ni mi na tem, da bi s tem dopisom koga žalil ali komu kaj podtikal, pač pa sem prepričanja, da je članstvo čim dalje bolj naveličano tega početja in bo pričelo z resnejšim delom.

Tega ne bi pisal, ako ne bi slučajno videl listnice uredništva v Prosveti št. 27 t. l., iz katere se da posnemati, da na seji federacije SNPJ zapadne Penne sprejeti predlog nekomu ni bil razumljiv ali pa se zajec skriva za nekim grmom. Dasi je bil predlog zelo pomanjkljivo spisan, je bil po br. Klunu dobro razjasnjen. O predlogu samem pa prihodnjič.

F. S. Starman, 118.

Uredniška pripomba: V uvodniku od 3. jan t. l. je uredništvo Prosvete imelo v mislih notranje probleme SNPJ, ki so za našo jednoto najvažnejši. Kadar br. Starman omenja "združevalne odbore", ki niso zmožni ali ki namenoma zadržujejo združitev, bi moral biti toliko odkrit, da bi tudi povedal, kateri so ti "združevalni odbori." Kolikor nam je znano, ni danes pri nobeni organizaciji posebnih združevalnih odborov. Pri SNPJ imata gl. eksekutivni odsek in gl. odbor od konvencije oblast, da lahko skleneta združitveno pogodbo s katero drugo organizacijo, ampak vsaka pogodba te vrste mora biti končno predložena članstvu pri splošnem glasovanju v odobritev ali odklonitev. Naš glavni eksekutivni odsek pa ne more prisiliti odborov drugih organizacij, da bi se pogajali za združitev, če sami nočejo storiti nobenih korakov. Prvi resen korak od gl. tajnika SSPZ za združitev z našo jednoto je bil storjen od zadnje naše konvencije šele v januarju t. l., kakor lahko vidite iz zapisnika zadnje seje gl. odbora, ki je objavljen v tej številki Prosvete. Na gl. eksekutivni odsek in gl. odbor SNPJ torej ne pade nobena krivda, da se združitveno delo vleče kot morska kača. Naš odbor je bil zadnja tri leta vsak dan pripravljen na združitvena pogajanja, ampak nihče se ni hotel pogajati. Ali vam je znano, da je bila združitvena pogodba med SNPJ in SSPZ sklenjena že pred dvajsetimi leti, toda tik pred splošnim glasovanjem so odborniki SSPZ pogodbo umaknili in preprečili združitev? —

Milwauške aktivnosti

Milwaukee. — Tukajle pri nas se sicer še nekoliko gibljemo na kulturnem polju, dasi ne toliko, kakor bi se spodobila naselbini, ki se prišteva naprednim. Veselic, domačih zabav in "card parties" je toliko, da se res težko izvrstijo in če prištejemo še obletnice srečnih in ne preveč srečnih in zadovoljnih zakonov ter rojstnih dnevov in godov, nam res ni dolgčas, le finančni minister včasih od sile robanti. Resnično kulturnih priredb pa je dokaj malo.

Najprej priredi eden koncert na leto, pevci Lilije enega, Planinska Roža enega in to pomlad nas bo z enim koncertom razveselil še Juvenile All Stars Chorus SNPJ. To je pa tudi vse! Koncerti so namreč zvezani s tako velikimi stroški, da pevski zbori dobiček kaj lahko shranijo. Za vzdrževanje pevskih zborov je pa treba denarja in zopet denarja, zato si pa pomagajo s pikniki, domačimi zabavami in "card parties", ker pri teh je lažje priti do groša.

Letos bo tudi soc. pev. zbor Naprej poskusil s kartno zabavo, ki se bo vršila v Šoštaričevi dvorani dne 7. aprila popoldne. Vsi kvartopirci in obožavalci "duraka" so uljudno vabljeni. Dobrodošli bodo pa tudi tisti, ki nočejo kvartati, ker bo tudi druge zabave obilo, saj veste, da si Naprejevci vedno kakšnega vraga zmislijo. Vstopnice za kvartopirce so po 30 centov — za kibice pa je vstopnina brezplačna. Vstopnice imajo v predprodaji članice in člani Napreja.

Ker sem že pri vabljenju, naj omenim še koncert pevskega zbora jednotine mladine. Ta zbor — imenuje se Juvenile All Stars Chorus — bo na tej svoji priredbi zapel lepo število slovenskih pesmi in če me vsa znamenja ne motijo, bo uprizoril tudi igro v slovenskem jeziku. Koncert se bo vršil v SS Turn dvorani dne 28. aprila. Želeti bi bilo, da bi naše občinstvo dalo z obilno udeležbo spodbudo našim otrokom. Zaznamujmo si ta dan z rdečim svinčnikom na koledarju!

Tretja priredba, ki jo hočem omeniti, je pevski festival v Chicagu dne 19. maja. Pri tem festivalu bo poleg pol ducata pevskih zborov sodeloval tudi Naprej. Ker bi Naprejevci radi peljali kar največje število ljubiteljev petja s seboj v Chicago, so se pogodili z Greyhound Bus družbo za transportacijo naših prijateljev. Družba nam obeta vse ugodnosti in udobnosti. Vožnja iz Milwaukeeja do dvorane v Chicagu bo stala samo dva dolarja. Treba pa je, da vemo pravočasno koliko ljudi bo šlo z nami, ker moramo kompanijo o tem obvestiti vsaj mesec pred festivalom. Tisti, ki bi radi šli z Naprejevci na festival, so prošeni, da to nemudoma javijo Fr. Zajcu v SS Turn dvorani, cvetličarju Johnu Dobniku ali pa pogrebniku Franku Ermencu. Polovico voznine ($1) je treba plačati vnaprej, ostalo polovico pa na dan festivala, 19. maja. Prijatelji petja in lepe pomladanske vožnje, požurite se, da ne bo prepozno!

France Puncer.

Burka v Barbertonu

Barberton, O.—Dramsko društvo Slovenija uprizori na veliko nedeljo šaljivo spevoigro v treh dejanjih "Čevljar baron". Pri igri bo dosti smeha in lepega petja. Upamo, da bo vsak posetnik imel nekaj ur lepega užitka. Zatorej ne pozabite priti 24. marca ob 2:30 popoldne v dvorano Domovine na 14. cesti. Vabimo na obilen poset od blizu in daleč. Vloge so v dobrih rokah in se člani pridno zanimajo, da bodo posetnike čim bolje zadovoljili. Vstopnina v predprodaji 35c, pri vratih 40c. Po igri bo ples. Samo za ples bo vstopnina 25c.

Frank Likovich, 48.

LISTNICA UREDNIŠTVA

Oglesby, Ill., M. K.: Zadeva je že bila v javnosti z dveh strani in odslej je za društvo in jednoto najbolje, da ta malenkostni spor poravnate sami med seboj doma.

Najzanesljivejše dnevne delavske vesti so v dnevniku "Prosveti." Ali jih čitate vsak dan?

Knjige Cankarjeve družbe

Evropska vojna je kriva, da so letošnje knjige Cankarjeve družbe v stari domovini, ki so izšle v zadnjem novembru, šele zdaj prispele v Ameriko, a še ne vse; prišle so samo tri knjige, četrte pa še manjka.

Prva med prispelimi, ki jih tu omenjamo, je *Koledar Cankarjeve družbe* za prestopno leto 1940. Ima 128 strani koledarske, leposlovne, poučne, informativne in oglasne vsebine, vmes pa je mnogo slik. Med drugim je v Koledarju članek Potrebe in naloge ameriških Slovencev, spisal Milan Medvešek iz Clevelanda, ki je bil ponatisnjen iz Cankarjevega glasnika; dalje sta dve sliki iz kulturnega življenja slovenskih naseljencev v Braziliji. Iz literarne zapuščine pokojnega Ivana Vuka je tu lepa povest Zašejan. Nadalje je zanimiv članek, ki pojasnjuje, zakaj je bilo na hribih in gričih po Slovenskem sezidanih toliko cerkva.

Druga knjiga, katero je Cankarjeva družba letos poklonila slovenskemu delavstvu, je zbrano delo dr. Antona Dermote pod naslovom *Slovenski politični problemi.* Poleg kratkega življenjepisa Dermote je to zbirka člankov, ki jih je dr. Dermota objavil od leta 1902 do svoje prerane smrti leta 1914 največ v socialni reviji Naši zapiski. Čeprav se ti članki tičejo vprašanj slovenskega delavstva v predvojni dobi, so deloma še danes aktualni in zanimivi.

Prosvetna matica JSZ v Chicagu je založila tretjo knjigo Cankarjeve družbe za svoje organizacije, ki so v njej včlanjene. Knjiga se imenuje *Marseljeza* in je posvečena spominu na 150-letnico velike francoske revolucije in na prijatelja našega naroda Hermana Wendla, ki je bil avtor te knjige v nemškem jeziku. Prevod je dobro izvršen. Na prvem mestu je besedilo pesmi marseljeze, ki ga je prevedel Mile Klopčič, nato pa slede poglavja o zgodovini te slavne revolucionarne himne in njenega očeta Rougeta de Lisleja.

Vse tri knjige iskreno priporočamo čitateljem Prosvete v naročitev.—*I. M.*

(Dokler ni četrte knjige, stanejo prej omenjene tri knjige s poštnino vred en dolar in se naročajo pri Proletarcu, 2301 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.)

Visoka peta izgine iz mode

V povojnem času je visoka ali tako zvana francoska peta popolnoma osvojila ženski svet. Sprva ni bila lepa, a se je tekom časa izpopolnila. Toda njena dolžina je vedno bolj naraščala, tako da je v zadnjem času presegla že slednjo mejo zmernosti. V katerem pogledu pa ženska moda ne pretirava? Ni torej čudno, da so pametnejše popustile in se odločile raje za sportno nizko peto ali pa srednjo angleško peto. Ti dve peti danes osvajata, dočim postaja noga, zibajoča se na skoraj 15cm visokem zobotrebcu nekaj pretiranega in smešnega.

Pa ne gre tu samo za lepoto. Pretirano visoka peta tudi ni praktična in udobna. Dandanes ženska ne igra več vloge sprehajajoče se princese, temveč mora v službo, po opravkih itd. V čevljih z visoko peto ji je nemogoče normalen, kaj šele nagel korak, a noga trpi, ker je stalno v nenaravni legi. Poleg tega pa je zelo grdo videti žensko, ki hiti na takšnih hoduljah.

Res je, da nosijo nekatere samo zato pretirano visoke pete, da bi bile večje. Te naj ne pozabijo pregovora, ki pravi: "Vse kar je majhno, je privlačno — veliko pa nerodno." Ne splača se radi par centimetrov umetno pridobljene višine mučiti svojih nog.

Ohranila pa je visoka peta svojo vodilno vlogo pri večernih oblekah. K plesni obleki se nizka, sportna peta ne poda. Na večernih prireditvah pa morajo tudi tiste, ki niso vajene visokih pet, nekoliko potrpeti, ker za lepoto se pač vse stori.

Pred dvajsetimi leti

(Iz Prosvete, 28. februarja 1920)

Domače vesti. V Broughtonu, Pa., je bil pri delu v rovu ubit Matija Rupar od Škofje Loke, član SNPJ.

Zadeve SNPJ. Gl. tajnik Turk je objavil rezultat splošnega glasovanja članov SNPJ glede združenja naše jednote s SDPZ. Naše članstvo je glasovalo za združitev 11,007 proti 610.

Delavske vesti. Delavske unije so predložile vladi prošnjo za pomilostitev 2850 jetnikov, ki so v zaporu zaradi kršenja vojnih zakonov.

Iz inozemstva. Vojaške čete v Franciji so napadle stavkujoče železničarje.

Sovjetska Rusija. Sovjetska armada je prenehala z ofenzivami, kajti civilna vojna je do malega končana.

(Dalje iz prve kolone.)

Zadružen pogrebni zavod v vseh naših večjih naselbinah je nujen problem, ki ne more in ne sme spadati v področje ene same podporne organizacije, marveč pripada vsem. Brat Aleš ima prav v tem oziru! Čemu smo toliko let peli, da jednota s svojo smrtnino olajša krizo vdove in sirot — v praksi pa mirno gledamo, kako v mnogih primerih pogreb člana požre vso smrtnino in vdovi ter otrokom nič ne ostane?

Razume se, da po današnjih pravilih jednota ne more ustanavljati pogrebnih zavodov. To vprašanje morajo rešiti člani sami v krogu svojih društev in federacij. Začeti morajo člani sami! In ko bo dober začetek storjen, lahko konvencije naših organizacij prispevajo izdatno moralno in materialno pomoč.

Slovenska Narodna Podporna Jednota

2657-59 So. Lawndale Ave. Chicago, Illinois

GLAVNI ODBOR

IZVRŠEVALNI ODSEK:

Vincent Cainkar, predsednik ..... 2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Illinois
F. A. Vider, gl. tajnik ..... 2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Illinois
Lawrence Gradišek, pomoč. taj. ..... 2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Illinois
John Vogrich, gl. blagajnik ..... 2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Illinois
Philip Godina, upravitelj glasila ..... 2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Illinois
John Molek, urednik glasila ..... 2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Illinois

PODPREDSEDNIKI:

Andrej Vidrich, prvi podpredsednik ..... 706 Forest Ave., Johnstown, Pa.
Frank Bolka, drugi podpredsednik ..... 823 So. 15th St., Milwaukee, Wis.
John Podboj, Jr., prvi distriktni podpredsednik ..... Box 227, Strabane, Pa.
Camilus Zarnick, drugi distriktni podpredsednik ..... 3587 W. 65th St., Cleveland, Ohio
John Klanšek, tretji distriktni podpredsednik ..... 143 Prospect St., Oglesby, Ill.
Edward Tomšic, četrti distriktni podpredsednik ..... 823 W.7th St., Walsenburg, Colo.

GOSPODARSKI ODSEK:

Math Petrovich, predsednik ..... 253 E. 151st St., Cleveland, Ohio
Vincent Cainkar ..... 2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Illinois
F. A. Vider ..... 2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Illinois
John Vogrich ..... 2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Illinois
John Olip ..... 231 S. Prospect Ave., Clarendon Hills, Ill.
Donald J. Lotrich ..... 1937 S. Trumbull Ave., Chicago, Ill.
Jacob Zupan ..... 1400 S. Lombard Ave., Berwyn, Ill.

POROTNI ODSEK:

John Goršek, predsednik ..... 414 W. Hay St., Springfield, Ill.
Frank Barbič ..... 19511 Muskoka Ave., Cleveland, Ohio
Anton Shular ..... Box 27, Arma, Kansas
Frank Vratarich ..... 315 Toner St., Luzerne, Pa.
John Terčelj ..... Box 257, Strabane, Pa.

NADZORNI ODSEK:

Frank Zaitz, predsednik ..... 2301 S. Lawndale Ave., Chicago, Illinois
Fred Malgaj ..... 25 Westclox Ave., Peru, Illinois
Milan Medvešek ..... 16202 Arcade Ave., Cleveland, Ohio

Predsednikova kolona

VAŽNO JE, DA ČITAMO ZAPISNIK

V tej številki Prosvete je priobčen zapisnik letnega zborovanja glavnega odbora, ki se je vršilo pred dvema tednoma v glavnem uradu jednote. Kakor običajno vselej, je zapisnik glavnega odbora natisnjen tudi to pot v posebni prilogi, kar nam omogočuje, da izide ves hkrati in članstvu daje to ugodnost, da ga dobi skupaj in vsega lahko tudi toliko prej prečita ter izve o zaključkih in celem poteku glavnega zborovanja. Ker pa je gradiva več kot ga je bilo mogoče spraviti na štiri strani priloge, sledi zadnji del zapisnika na tej strani redne izdaje glasila.

Radi pomanjkanja prostora je torej potrebno, da je ta kolona to pot bolj kratka in za danes hočemo opozoriti samo na to, da so v zapisniku važne reči in priporočamo članstvu, da ga skrbno prečita. Važno je, da se člani poglobijo v poročila raznih odbornikov in odsekov, ker iz teh bodo dobili veliko dobrih informacij, zlasti pa iz statističnih podatkov v poročilu gl. tajnika.

Kakor za vsako drugo organizacijo, tako je tudi za jednoto najbolj važno to, kako se članstvo zanima za njo. To je, da članstvo skrbno zasleduje delovanje posameznih odbornikov in odsekov, katerim je poverilo izvrševanje in vodstvo jednote; da pazi, kako se gospodari in izvršujejo naloge, dolžnosti in obveznosti jednote ter sploh, kako je organizacija aktivna, kako je nje finančno stanje in dali napreduje ali nazaduje v članstvu, in tako dalje. Iz naših zapisnikov je razvidno vse to in še marsikaj drugega, kar je potrebno, da znamo. Zapisnik razgalja tudi naše hibe ter nam pokaže, kje in kake so in opozarja na potrebo, da jih v pravem času popravimo.

Torej največ radi tega mi priobčamo zapisnik in ne radi formalnosti ali zato, ker je že taka navada, kakor marsikak član misli. Mi hočemo, da je naše članstvo točno informirano o svoji organizaciji ter da mu naši zapisniki služijo v potrebni poduk. Le tako bo sposobno samo prav soditi in uspešno pobijati škodljive govorice ter drugače uspešno delati za jednoto!—

V. CAINKAR, predsednik SNPJ.

Kje so bili z inšurancem prej?

Iz Minnesote smo prejeli letak, katerega je izdal nekakšen OLIVER SERVICE & SECURITY CLUB, kateri bo najprej pod pokroviteljstvom Oliver Mining družbe, največje lastnice rudnikov železa v državi Minnesoti.

Letak pričenja:

"NOW

Oliver Employees can secure the SICKNESS and ACCIDENT INSURANCE they have been requesting"

Pod navedenim naslovom nadaljuje:

"Repeated requests and petitions have been made by Oliver Employees for a Sickness and Accident Insurance plan. Such a cooperative group insurance plan, sponsored by the OLIVER SERVICE & SECURITY CLUB permitting payroll deduction, is now being made available to active Oliver Employees."

Letak obsega štiri strani in pojasnjuje glede zavarovanja ter prispevkov, ki jih plača oni, kateri se vpiše v to zavarovanje.

Kar nas v letaku posebno zanima, je to, ker pravijo, da so uposleni ali delavci pri Oliver Mining družbi prosili in še peticijo ali prošnjo dali, da bi se zanjih upeljalo zavarovanje, ki se je končno uresničilo. Ampak pismo, ki je bilo letaku priloženo, pa govori, da hočejo delavcem Oliver Mining družbe dotično zavarovanje **usiliti**, kar je prej verjetno kot ono, kar se trdi v letaku.

Znano nam je, da ljudje, kateri delajo v rudnikih države Minnesote, po takozvanem "železnem okrožju," so večinoma zavarovani pri eni ali drugi **bratski podporni organizaciji**, zato ne potrebujejo zavarovalnine, kakršno jim usiljuje Oliver Service & Security Club.

Kje so bili ti ljudje, ki so sedaj ustanovili imenovani zavarovalninski klub, tedaj, ko so se nesreče v tamošnjih rudnikih dnevno dogajale in so bratske podporne organizacije s tisoč in tisoč dolarji priskočile na pomoč ponesrečenim rojakom in njihovim dedičem, naj pojasnijo.

V letaku so tudi pozabili povedati, da grupno ali skupinsko zavarovanje traja le toliko časa, dokler je človek zaposlen pri družbi, —niso pa pozabili omeniti, da se za tako zavarovanje smejo **odtegniti prispevki od delavčeve plače.** Zares humanitarno!

Upati je, da bodo ustanovitelji "Oliver Service & Security Cluba" toliko gentlemanski, da ne bodo rabili "šikan" napram onim delavcem, kateri ne marajo takega zavarovanja kot ga jim ponuja njihov klub, ker možno je, da prej ali slej zopet pride do veljave farmarsko-delavska stranka v Minnesoti.

F. A. VIDER, gl. tajnik.

Glasovi iz naselbin

Pester spored Proletarčevega slavja

Chicago.—Odbor za aranžiranje slavja 35-letnice Proletarca, ki bo prihodnjo nedeljo v dvorani SNPJ, je poskrbel, da bo spored služil namenu prireditve, obenem pa tudi v prijetno razvedrilo in zabavo navzočih.

Petja, ki ga ljubimo vsi, bo obilo. Predvajal ga bo trio sester Jugg. Pele bodo slovenske narodne ter par angleških pesmi pod označbo "Songs of the People". Na klavirju jih bo spremljal Frank Kubina.

Mešan pevski zbor Sava bo zapel dve delavski in za nameček morda še kako drugo pesem. Zborovodja Save je Jakob Muha.

Sopranistka Louise Kelemenic iz Garyja bo zapela štiri slovenske narone pesmi. Na klavirju jo bo spremljala Natalija Lematz.

Gornji pevski spored je torej vreden označbe **pevski** in je sam na sebi vreden vstopnine, ki bo računana na to slavje.

Zabaval nas bo s petjem tudi mladi, talentirani Eddy Udovich.

Ampak to ni še ves glasbeni spored. Prvič v dvorani SNPJ nastopi ob tej priliki John Goršek ml. iz Springfielda in njegov orkester. On je tudi slovenski, ne samo ameriški godbenik. Igral bo med programom in zvečer na plesni zabavi v gornji dvorani, v spodnji pa Pucljev trio.

Govornik v slovenščini bo 73-letni Etbin Kristanč On je orator, da je malo takih. Veselje ga bo poslušati.

Govornik v angleščini bo na tem slavju Maynard C. Krueger. On je človek globokega znanja in izboren v analiziranju vzrokov sedanjih razmer in dober propagator socializma.

Ivan Molek je napisal za to slavje kratko zborno recitacijo "Sejalci". Tako bo v Chicagu ta jubilej najstarejšega jugoslovanskega delavskega lista vredno praznovan.

Vstopnice v predprodaji so po 35c in 50c pri blagajni. Zvečer samo za ples bodo po 25c. Spored se prične točno ob 3.

Odbor.

Društvene priredbe

Veselica društva 223

Greensburg, Pa. — Z delom gre tukaj počasi, kakor povsod. Kdor ima delo, je srečen. Pri našem društvu Naprednost 223 SNPJ smo zadnje leto še prilično napredovali. Pridobili smo sedem članov, pet v odrasli in dva v mladinski oddelek.

Poročam tudi, da naše društvo priredi veselico dne 23. marca. Igrale bodo Bergantova dekleta iz Lisbona, O. Zato prosimo vsa bližnja društva, da bi na ta dan ne prirejala veselic, marveč se naj udeleže naše zabave in obljubimo, da ne bo nikomur žal, ker zabave bo dovolj. Kdor je že slišal Bergantove sestre peti in igrati, jih želi še slišati; kdor jih pa še ni, mu ne bo žal, ako pride na našo veselico in jih sliši.

Mary Russ, tajnica.

Veselica društva 7

Claridge, Pa. — V smislu sklepa januarske seje naše društvo Bratoljub 7 SNPJ priredi plesno veselico v soboto zvečer, 30. marca, v našem Slovenskem domu. Igral bo orkester Franka Barbiča iz Clevelanda, glavnega porotnika jednote. Pozivam torej člane, da se udeležite prihodnje seje 3. marca polnoštevilno, da bomo lahko izvolili veselični odbor. Na sosednja društva pa apeliram, da ne prirejate svoje veselice na 30. marca, marveč ste prošeni, da se udeležite naše zabave, na kateri se boste lahko seznanili z br. Barbičem, ki se večkrat oglaša v Prosveti in so njegovi dopisi zanimivi.

Torej, člani, na svidenje 3. marca na seji, obenem pa želim, da bi 30. marca prišli vsi člani in članice in ostalo občinstvo na našo zabavo.

M. Baloh, tajnik.

Godovanje Jožkov in Pepc

Cleveland. — Godovanje vseh Pepc in Jožkov, katero priredi naše društvo Napredne Slovenke 137 SNPJ, obeta zelo zanimivo. Vsaj tako sem slišala od naših kegljačic, ki se pridno vadijo, da bodo odnesle zmago pri kegljaški tekmi. V ta namen bodo priredile družabni večer dne 9. marca v prizidku Slovenskega narodnega doma na St. Clairju. Servirale bodo kokošjo večerjo z vsemi drugimi dobrotami. Igrala bo izvrstna godba za stare in mlade. Zato pa članice, prijatelji in prijateljice Naprednih Slovenk, obiščimo jih! Dajmo jim korajžo, da se jim bo želja uresničila. Na svidenje!

Ena od Pepc.

SLOVENSKA NARODNA PODPORNA JEDNOTA

izdaja svoje publikacije in še posebno list Prosveta za koristi, ter potrebno agitacijo svojih društev in članstva in za propagando svojih idej. Nikakor pa ne za propagando drugih podpornih organizacij. Vsaka organizacija ima običajno svoje glasilo. Torej agitoročni dopisi in naznanila drugih podpornih organizacij in njih društev naj se ne pošiljajo listu Prosveta.

Zapisnik letnega zborovanja glavnega odbora Slovenske Narodne Podpore Jednote

(Nadaljevanje z 12. strani)

obisti odstranjene; vsled tega sem predlagal izvršnemu odseku, da izplača vsoto $75.00, kakor je določeno v pravilih za odstranitev obisti.

Pred kratkim sem bil navzoč na konferenci zdravnikov, na kateri je predstojnik državnega zdravstvenega urada predaval o takozvanih poklicnih boleznih, in kako se jih obvarovati. Ker je velika večina članov jednote vposlena v raznih poklicih, je priporočljivo nekoliko omeniti, da se bodo lažje obvarovali raznih bolezni, katerim so podvrženi pri njih delu. Povdarjeno je bilo, na kak način lahko postanejo take bolezni izredno nevarne za vsakega delavca. Na primer, rudarji pri svojem delu vedno vdihavajo razni prah bodisi kamenja, premoga ali drugih rudnin, in vsled tega so zelo podvrženi raznim boleznim v sapniku, torej navadnemu prehladu in vsled tega tudi veliko hitreje zbolijo za pljučnico, in razne pljučne bolezni. V zimskem času so podvrženi raznim vnetjem sapnika vposlenci v avtomobilskih garažah, ker pri svojem delu vdihavajo carbon monoxide plin, ki je strupen, in to pa največ radi tega, ker nimajo svojih prostorov, kjer delajo, dovolj prezračene, t. j. da bi bil vedno zadosten pritok svežega zraka in odtok raznih plinov.

Navedel bi lahko še mnogo sličnih slučajev, kar pa ni moj namen. V glavnem hočem prikazati le to, da se državne oblasti zanimajo za te vrste bolezni in skušajo ako ne preprečiti, pa vsaj omejiti na minimum, in odstraniti vzroke, radi katerih toliko število raznih delavcev zboli. Jasno je lahko vsakemu, da bo vsled tega, ako se vzroki teh poklicnih bolezni omejijo, da bo tudi naša jednota imela koristi od tega ker jednota izpača precej boniške podpore članom, ki so bolni za takimi boleznimi. Deluje se na to, da bo država zahtevala strogo zdravniško preiskavo delavcev za razna dela ali poklice, ali je dotični sposoben za posebno vrsto dela ali ne.

Ako kateri izmed glavnih odbornikov želi kaka pojasnila o kaki stvari, sem z veseljem na razpolago.

JOHN J. ZAVERTNIK, M. D.,
vrhovni zdravnik SNPJ.

Soglasno sprejet predlog, da se poročilo vzame na znanje.

Na razna vprašanja pojasnjuje o raznih boleznih in operacijah.

ZAKLJUČEK GLEDE "JUGOSLOVANSKEGA DNEVA"

Br. Godina izvaja, da je gotovi odbor takozvanega "Slovenskega dneva" v Pennsylvaniji že na delu, in ker ta zadeva nima nobenega stika s jednoto, je potrebno, da gl. odbor o tem napravi definitiven zaključek; pojasni, da je v isti zadevi lansko leto sprejel izvršni odsek gotovo izjavo, ki je bila obvezna ne samo za list Prosveta ampak za vsa društva in federacije ter posamezne člane; potrebno je, da se letos isto izvrši, da se ne bode prostor v Prosveti izrabljal v reklamne svrhe te priredbe.

K zadevi govorijo Molek, Medvešek, Zaitz, Vogrich, Petrovich, Barbič, Vider, Cainkar, Terčelj. Br. Molek predloži naslednjo resolucijo:

RESOLUCIJA

Glavni odbor SNPJ se pridružuje stališču, ki ga je izrekel gl. izvršni odsek SNPJ v Prosveti dne 31. maja 1939 in v tem smislu ponovno izjavlja, da nobeno posamezno društvo in nobena posamezna federacija društev SNPJ nima pravice v svojem društvenem imenu niti v imenu Slovenske narodne podporne jednote sodelovati pri akcijah ali prireditvah, pri katerih se bi ime naše jednote izrabljalo v politične namene ali kakršne koli druge namene, ki so v konfliktu z demokratičnimi in svobodomiselnimi principi naše jednote; prav tako nima noben posamezen član SNPJ pravice nastopati pri takih prireditvah kot predstavnik naše jednote. Naše glasilo Prosveta ne sme v dopisih niti drugače delati reklame za take akcije ali prireditve.

Sklenjeno soglasno na seji gl. odbora SNPJ v Chicagu, Ill., dne 10. februarja 1940.

Br. Terčelj izjavi, da je taka resolucija oziroma izjava neobhodno potrebna, da bo članstvo v Zapadni Pennsylvaniji vedlo, kako stališče je zavzel v tej zadevi gl. odbor in prepričan je, da bodo društva in federacije to vpoštevalo.

Soglasno sprejet predlog, da se to resolucijo sprejme in priobči v prvi prihodnji uradni izdaji Prosvete.

MLADINSKI KROŽKI

Br. Cainkar izvaja, da je že v svojem poročilu navedel glede mladinskih krožkov, da nekateri krožki zelo dobro napredujejo, pri nekaterih pa imajo potežkoče radi voditeljev; kjer so voditelji dobri, krožek napreduje. Vpoštevati pa moramo tudi dejstvo, da bomo morali nagraditi voditelje, ker niso več tisti časi, da bi se kdo stalno žrtvoval brezplačno; dosedaj še nismo nagradili nobenega, bo pa neobhodno potrebno.

Br. Šular izvaja, da je že na seji gl. odbora februarja 1939 predlagal, da naj se nekoliko odškoduje voditelje krožkov, in zadevni predlog je bil tudi sprejet; sedaj ponovno predlaga, da se poveri izvršnemu odseku, da nagradi ali odškoduje voditelje krožkov za delo v letu 1939 po zmožnosti finančnih sredstev, ki so v to svrho na razpolago in vpoštevajoč aktivnost dotičnih mladinskih krožkov in delu, ki so ga izvršili krožki v preteklem letu.

Br. Zaitz izvaja, da bodo krožki morali paziti na to, da bodo imeli redne dohodke v svrho kritja svojih stroškov, ker iz gl. urada je nemogoče vse vzdrževati; finančno vprašanje je najbolj važno, in tega je treba rešiti pravilno, ako hočemo, da bodo krožku napredovali; mladinske krožke naj se vodi kot dosedaj, voditelji ali upravitelji krožkov naj pa podajo koncem vsakega leta popolno poročilo za preteklo leto, in na podlagi teh poročil naj bo seji gl. odbora avgusta meseca predložen referat.

Br. Cainkar pojasni, da je pripravil posebne vprašalne pole, razposlal upraviteljem kroškov s prošnjo, da naj jih izpolnijo in vrnejo v gl. urad; toda odgovore je prejel le od nekaterih.

Br. Medvešek izvaja, da ni potreba takoj pričakovati kakega velikega uspeha od mladinskih krožkov, ker še ne obstoji dolgo časa; bodočnost bo pa pokazala, ali so krožki uspeh ali niso; glavno vprašanje so finance, kako odškodovati upravitelje, ker od njih ne moremo pričakovati, da bi poleg svojega časa še finančno žrtvovali.

Br. Petrovich izvaja, da so krožki nekaka šola za naše bodoče voditelje, in ako v vsakem krožku vsposobimo vsaj dva člana, ki bodeta postala zmožna voditelja, bo že uspeh, in ker je vse odvisno od upraviteljev teh krožkov, jih moramo odškodovati, in vsled tega naj izvršni oddelek porabi v to svrho vsaj $1000 na leto.

K zadevi govorijo še Terčelj, Tomšič, ki poroča o aktivnostih krožkov v svojih okrožjih, Malgaj, ki izjavlja, da bi bilo možno izplačati nekaj denarja iz sklada izrednih podpor, ki je v dobrem stanju.

Br. Vider pojasni, da se iz sklada izrednih podpor ne more ničesar drugega izplačati kot edino le to, za kar je ta sklad določen, in ako bi, bi gotovo imeli neprilike z zavarovalninskim departmentom. Prenese naj se pa vsoto $5000.00 iz sklada jednotinih publikacij.

Br. Cainkar izvaja, da je priporočljivo, da se s prenosom počaka do prihodnje seje gl. odbora.

Predlog br. Šularja sprejet soglasno.

Br. Zaitz predlaga, da se poročilo br. Cainkarja o mladinskih krožkih vzame na znanje, in za prihodnjo sejo gl. odbora naj predloži popolno poročilo o mladinskih krožkih, na podlagi katerega poročila ali referata se bo ukrepalo; predlog podpiran in sprejet soglasno.

Zaključek dopoldanske seje

6. SEJA

10. februarja popoldne

Br. predsednik pozove k redu ob eni uri; navzoči vsi kot na prejšnji seji.

ATLETIKA

Br. Bolka, predsednik atletskega odbora, predloži naslednje poročilo: — — —

Poročilo atletskega odbora

Po zadnji seji gl. odbora je bila priredba SNPJ dan v La Salle, Ill., septembra lanskega leta naša največja in tudi najimpozantnejša priredba; udeležili so se člani iz osrednjega zapada, prišli iz države Ohio in Pennsylvanije, in drugih krajev. Priredba je bila uspeh v vsesh ozirih in v velike koristi organizaciji sami.

V tekmi žogometne igre, ki se je vršila, je društvo "Veronians," Verona, Pa., odneslo lavoriko.

Na članski konferenci, ki se je vršila istočasno, je bilo podanih več priporočil z ozirom na atletsko gibanje v organizaciji, in ako se bo vpoštevalo ta priporočila, bodo v splošno korist organizaciji. Na isti konferenci je bilo zaključeno, da se vrši prihodnja priredba "SNPJ dan" leta 1940 v Strabane, Pa., in ker so društva v Strabane pokazala izredno aktivnost, in ker bodo ostala društva v okolici kakor tudi federacije, gotovo po svojih najboljših močeh sodelovala, bo brez dvoma tudi ta priredba v vseh ozirih uspeh.

Br. Louis Kumer in John Rak, zastopnika za vzhodno okrožje države Pennsylvanija, poročata o zelo živahnem gibanju na atletskem polju v njih okrožjih. Sedma letna turneja "SNPJ Duck Pin," ki se je vršila v Carrick, Pa., na Novega leta dan, je bila uspeh, kot se je sploh smelo pričakovati. Udeležba je bila večja kot prejšnja leta, kar je dokaz, da so se pričela društva bolj zanimati za te vrste priredbe. Priredba je bila izredno dobro oglaševalno sredstvo za organizacijo, in napravila zelo dober vtis na vse navzoče.

Mladinski krožki postajajo bolj in bolj aktivni, in v več krožkih so se člani že pričeli zanimati tudi za atletiko, kar bo atletski odbor moral vpoštevati. Dosedaj še nismo o tem razmišljali, toda čas zahteva, da se v to poglobimo in pričnemo sodelovati tudi z mladinskimi krožki v kolikor se tiče atletskih aktivnosti, kar bo imelo dobre posledice za mladinske krožke tudi v agitacijskem smislu, t. j. da se bodo otroci še bolj zanimali za mladinske krožke.

Kampanja, ki je bila ravnokar zaključena, je pokazala, da so angleško poslujoča društva med prvimi v pridobivanju novih članov, in nedvomno je, da je atletika precej pomagala do uspeha.

FRANK BOLKA,
predsednik atletskega odbora.

Soglasno sprejet predlog, da se poročilo vzame na znanje.

Br. Bolka poroča, da je bilo na seji atletskega odbora vprašanje, ali naj čas in kraj kegljaške tekme določijo tekmovalne skupine ali naj določi atletski odbor. Po kratki informativni razpravi soglasno sprejet predlog, da čas in kraj tekme določi atletski odbor.

Predloženo vprašanje gojitev atletike med člani mladinskega oddelka, odnosno med člani mladinskih krožkov; k zadevi govorijo br. Bolka, Cainkar, Petrovich, Zupan, Medvešek, Barbič, Zaitz, Godina, Vratarich.

Br. Zupan predlaga, da atletski odbor izdela poseben načrt za gojitev atletike med člani mladinskih krožkov in ta načrt naj bo del referata o mladinskih krožkih; predlog soglasno sprejet.

SNPJ DAN V CANONSBURGU

Glede SNPJ dneva, ki se vrši letošnje leto v Canonsburgu, na "Labor Day", br. Terčelj pojasnjuje, da je sedaj mnenje, da bo vsa ta priredba pod vodstvom tamošnjega angleško poslujočega društva št. 589, ker tak vtis oziroma mnenje se je napravilo na konferenci, na kateri se je o tej zadevi ukrepalo; kolikor je pa dobil pojasnil in kolikor ima vpogleda v to zadevo, samo eno društvo ne bo moglo tega izvesti in bi nastala nevarnost, da bi organizacija vsled tega trpela v vseh ozirih. Razvije se kratka informativna razprava; k zadevi govorijo Cainkar, Malgaj, Zaitz, Klanšek, Olip, Lotrich; vsi so mnenja, da vodstvo te priredbe mora biti koncetrirano v obeh tamošnjih društvih in sodelujeta naj obe federaciji v Zapadni Pennsylvaniji. Br. Zaitz predlaga, da se aranžma SNPJ dneva poveri društvoma v Canonsburgu, t. j. društvu št. 138 in društvu št. 589, ki naj na sodelovanje povabita obe federaciji SNPJ, da bo delo in odgovornost zadeva vseh in ne le enega društva; predlog soglasno sprejet.

Br. Olip predlaga, da naj bodeta br. John Terčelj in br. John Podboj zastopnika gl. odbora v zadevnem odboru priredbe SNPJ dneva; predlog soglasno sprejet.

RAZNO

Br. Zaitz izvaja, da je letošnje leto 15 letnica, ko so se pričela organizirati angleško poslujoča društva, in priporočljivo bi bilo, ako bi se to obletnico primerno proslavilo.

Br. Petrovich predlaga, da izvršni odsek to zadevo prouči in predloži posebno poročilo ali načrt prihodnji seji gl. odbora.

K predlogu govorijo Vidrich, Lotrich, Vider, Zaitz. Lotrich priporoča, da naj se gl. odbor izreče za proslavo 15 letnice, dovoli primerno vsoto v svrho kritja stroškov in pozove vsa angleško poslujoča društva da proslavijo to obletnico.

Predlog br. Petrovicha podpiran in soglasno sprejet.

Br. Vider priporoča okrožnim podpredsednikom, da naj bodo kolikor mogoče največ v stiki z angleško poslujočimi društvi, bodo naj dobro podučeni o njih aktivnostih in delu sploh, in ako nastanejo kake neprilike, naj iste skušajo takoj odstraniti.

K zadevi pojasnjujejo br. Zarnik, Klanšek in Tomšič.

Br. Zarnik izvaja, da je obiskoval razna društva in tako tudi njih priredbe kolikor mu je bilo sploh mogoče z ozirom na dejstvo, da je bil več mesecev brez dela; v svojem poročilu je navedel, kako je preprečil razpad enega društva; ne odklanja nobene naloge, ki mu je poverjena.

Br. Klanšek pojasnjuje, da je imel namen obiskati razna društva v državi Iowa, toda ko je videl tamošnje razmere, v kakoršnih ljudstvo živi, je takoj prišel do prepričanja, da v dotičnih okrožjih ni nobenega izgleda za kak napredek ne oziraje se, kako bi se trudil.

Br. Tomšič pojasnjuje, da je vedno obiskoval razna društva, agitiral za nove člane, ustanovil mladinske krožke, in takorekoč bil vedno na potovanju ne oziraje se na stroške, in čuti, da je izvršil svojo nalogo v polni meri.

Br. Bolka priporoča, da naj bi se pisma okrožnih podpredsednikov pošiljala iz gl. urada, kjer so naslovi društvenih uradnikov in bi se okrožnim podpredsednikom prihranilo na poštnini, katero bi itak morala biti plačana iz gl. urada.

Br. Lotrich želi tolmačenje določbe pravil, ali se sme sprejeti v jednoto kandidata, ki ni star več kot 50 let in pet mesecev; izvaja, da so po sedanji metodi pri določanju asesmenta ne šteje čas od enega do pet mesecev za eno leto. K zadevi govorita br. Vider, ki pojasni, da so pravila dovolj jasna in ni potreba nobenega tolmačenja, in da se to vrši v jednoti že od pričetka ustanovitve, in br. Malgaj, ki izvaja isto, da je v pravilih jasno povedano "do 50 leta", kdor je torej dopolnil 50 leto, se ga ne more sprejeti.

Br. Barbich predloži pismo br. Joe Gornika, člana društva št. 142, ki priporoča, da naj bi jednota pričela z akcijo ustanovitve pogrebnega zavoda v Clevelandu. Soglasno sprejet predlog, da se pismo vzame na znanje in izroči izvršnemu odseku.

Br. Bolka predlaga, da naj izvršni odsek prouči ustanovitve zavarovanja za bolnišnico in predloži referat prihodnji konvenciji; predlog sprejet (pri drugem glasovanju).

Br. Zarnik želi, da bi se predložilo v informativne svrhe pismo v zadevi društva št. 155, katerega je poslal eden član tega društva.

Br. Vider pojasni, da je bila ta zadeva že na par sejah izvršnega odseka, in da je to zadevo izvršni odsek že uredil. Razvije se krajša razprava, v katero posežejo Cainkar, Petrovich, Barbich, Medvešek, Zarnik, Zaitz. Br. Vider in Cainkar pojasnita cel potek te zadeve, izvor spora, in na kak način se je priporočalo ta nesporazum rešiti.

Br. Petrovich izvaja, da bi bilo v interesu društva in jednote, da bi se gl. odbor izrekel, da naj se vrši ponovno seja tega društva, na katero naj bodo poznani vsi člani, in večina naj pa odloči, kje naj društvo zboruje. Stavi predlog v tem smislu, ki je sprejet.

Br. Lovrenc Gradišek izjavlja, da je primoran ovreči govorice nekaterih članov društva št. 204, da je njegov svak dobil iz gl. urada vsoto $27.00 kot plačilo za sodelovanje pri preiskavi društva št. 599, katero je po nalogu izvršnega odseka izvršil (L. Gradišek), in da je to govorico, kot je bil informiran, povzročil br. Vratarich; pojasni, da je v zapisniku seje izvršnega odseka, v katerem je priobčeno njegovo (L. Gradišek) poročilo o preiskavi, takoj za tem poročilom navedba, da je dobil br. Jereb, član društva št. 584 v Milwaukee, Wis., izredno podporo v vsoti $27.00, torej so dotične govorice popolnoma brez vsake podlage in je nečastno za vsakega, kdor jih širi in razburja članstvo; njegov svak ni prejel nikakega centa, pridružil se je le kot sorodnik, in ne uradno.

Br. Vratarich pojasni, da on ni nikdar kaj takega govoril, omenil mu je le br. Bizjak, kdo je dobil $27.00 kot odškodnino ali plačo, in vzrok temu je, ker ses. Bizjak ni dobila takoj plače za delo zapisnikarce na dotični preiskavi, ampak bilo izplačano šele pred kratkim.

Izjava br. Gradiška se vzame na znanje.

Br. Zupan poroča, da priredi čikaška federacija 28. aprila proslavo desetletnice s obširnim programom, in ako se ves predvidevani načrt programa izvede bodo stroški izredno veliki, katere federacija vpoštevajoč svoja finančna sredstva ne bo mogla kriti, vsled tega federacija prosi, da bi ji gl. odbor moralno in gmotno pomagal k izvedbi tega načrta.

Po kratki informativni razpravi, tekom katere br. Terčelj izjavi, da se bodo iste pravice poslužile tudi ostale federacije, ako se tej prošnji ugodi, sprejet predlog, da ima izvršni odsek pravico dati do vsote $100.00 za kritje stroškov.

Br. Cainkar predloži pismo Rudolph Lischa, tajnika JBF, v katerem želi mnenje, glede sklicanja konference, na kateri naj se definitivno odloči, ali naj ta organizacija še obstoji, ali naj se razpusti in zadevna vsota likvidira.

Br. Zaitz predlaga, da se povabilo za obdržavanje konference sprejme in izvršni odsek določi zastopnike; predlog soglasno sprejet.

Br. Godina predlaga, da naj zapisnik pete in šeste seje odobrijo gl. odborniki bivajoči v Chicagu in neposredni okolici; predlog soglasno sprejet. Zaključek seje.

(Zaključek zborovanja.)

POSEBNA SEJA 13. FEBRUARJA 1940

Odobritev zapisnika 5. in 6. seje

Seja prične ob 8. uri zvečer; navzoči: Br. Vincent Cainkar, F. A. Vider, Lawrence Gradišek, Filip Godina, Ivan Molek, John Olip, Donald J. Lotrich in Jakob Zupan. Br. Frank Zaitz se oprostil, ker mu radi zaposlenosti ni mogoče se udeležiti seje; br. John Vogrich bolan.

Zapisnik 5. seje sprejet s popravkom in tako tudi zapisnik 6. seje sprejet s popravkom.

Zaključek seje ob 9. uri.

Vincent Cainkar, gl. predsed. *F. A. Vider*, gl. taj.
Peter Bernik, zapisnikar.

SNPJ in 36th Year of Continuous Service - - - 1904-1940

PROSVETA
ENGLISH SECTION

Help to Increase Our Juvenile And Adult Membership

PAGE SIX — For Members of Slovene National Benefit Society and American Slovenes — WEDNESDAY, FEBRUARY 28

Our Society Takes Its Stand

The resolution which was unanimously adopted at the annual February session of the Supreme Board of the SNPJ and printed in last week's English Section of Prosveta, states very plainly the position of our Society and its organ in regard to cooperation of our members in actions or affairs sponsored by outside interests.

The resolution was as necessary as it was timely. For it is known that certain sinister forces are never at rest, always scheming under innocent-sounding names which they employ to camouflage their real purpose as a means to an end. The resolution briefly reaffirms the stand taken by the Executive Committee last year when a group of lodges was made an easy prey of these interests by supporting an affair labeled as "Slovene Day" but which in reality was an affair sponsored by and for the Stalinist front. The timely official statement issued by the SNPJ warned our members against cooperation with the "front" and this warning saved those who heeded it unnecessary embarrassment and undesirable consequences, and put the Society on record as opposing any and all such maneuverings.

But now the same forces are again at work particularly in one part of the country. This is evidenced in the fact that renewed attempts have been made recently to lure the unsuspecting members, with trickier and increased pressure for a "united celebration." And since the "front" always operates under false pretenses, trying to influence the guillible with nationalistic phrases, some of our people are apt to fall for the line, thinking that it is "all right to show our nationalistic feelings before the American public." At least one of our fraternals was called to answer accusations of communistic affiliation before a congressional committee, although it is known that it has no such leanings whatsoever. It was merely the result of falling an easy prey to the "front."

Our organization through its lodges and federations sponsors a number of its own national affairs on a big scale annually. The SNPJ Day celebrations which are being held at regular intervals in different parts of the jurisdiction, offer ample opportunity to each and every member to show his SNPJ spirit; they are public demonstrations of true Slovene fraternalism. Our Society's democratic and freethought principles are second to none. Its cause is noble and its intent humanitarian. Let us support its work and its institutions and promote is functions at all times!

Spirit-O-Grams

By Whoozit

ST. LOUIS, MO.—I'm very happy to announce that the Winners and Losers Contest party will be held Saturday evening, March 9, at Gambrinus Hall. All members are invited to attend. If someone wishes to bring a friend a small fee will be charged for admission. All the members will be notified of this party by the committee.

I particularly want to compliment Whoozit because he has been writing articles to the Prosveta quite regularly. Keep up the good work all through the year.

The committee for our Leap Year Frolic announced that tickets were ready, and all arrangements made for another thrilling evening. I'm sure all those who attended our previous dances will be pleased to know that again on April 6 we are giving them a chance to enjoy themselves to their heart's content. There will be fun for both the young and old. I want to remind all the members to start to sell their tickets right away and bring along just as many friends as they possibly can, I know they will all have a grand time. Of course, I want to remind everyone of our very special feature for Leap Year. I'm sure you already heard about it—yes, the Mock Wedding, that's where the fun is going to begin. I can't tell you any more about it; you must, absolutely must be present on April 6. If anyone needs more tickets they can get some by writing to one of the members on the committee or by attending the meeting on March 8.

The campaign for new members is still on for Spirits' members. So don't forget to do your best in bringing in new members.

I'm glad that the Spirits' Bowling Club is so popular. I'm sure if they keep up the good work they will go to Waukegan this Spring and be very successful, too.

Our next regular meeting will be held March 8. All the members, I'm sure, would like to hear the talk which Sis. Markoff will give about her visit to New Orleans and also about the much publicized Mardi Gras. So don't forget to be present at this very important meeting.

We also would like to see at our meetings Ann Kerbovac and Mary Burzich. What happened to you, we never see you anymore Why not surprise us and be present at our next meeting. Here's hoping you attend.

Life is like a game of tables, the chances are not in our power, but the playing is.—TERENCE.

Pioneer Tourney March 9 and 10

CHICAGO.—The Pioneer Dance and Inviational Tournament are to be held on March 9 and 10, respectively. All SNPJers who wish to bowl in the tourney still have time to do so, for entries are still being accepted until March 5, which is the deadline. The tourney will be run on the handicap basis so as to give the low average bowlers an equal chance at the prizes, with the high average tossers.

On Saturday evening, the Pioneers will hold their Tourney Dance, to be held at the SNPJ Hall, 2657 S. Lawndale Avenue. In the upper hall will be Jimmy Ruby and his orchestra; in the lower hall there will be plenty of Slovene music for the older and livelier jitterbugs.

After the Bowling Tournament on Sunday, there will be a get-together at the Slovene Labor Center, 2301 So. Lawndale Avenue.

We'll be seeing you here in Chicago on March 9 and 10.

"MOHAMMED and CONFUCIUS," 559.

GE'S ASK PARENTS TO HELP BOLSTER JUVENILE CIRCLE

Success of Juvenile Units Depends on Cooperation

GIRARD, OHIO.—The days which rolled mischievously over the hill and swept by us into the canyon of time left in their path a hoped for permanent SNPJ youth institution—the Juvenile Circle.

Just as the adult mind gave birth to the idea, so must it continue to guide and control the destiny of its child. Bro. Tancek, of our parent lodge, mentioned the fact that much of the success of our and other Circles depends upon the ability of the parents to get the children to attend the meetings and that certainly is an important point. The Directors will endeavor to offer an entertaining, instructive program, but this will go for naught if the junior members do not cooperate by their attendance.

People have always been "joiners" or "belongers" even from the time of their "cops" and "robbers" days and there is no reason to believe that there should be a change now. Of course, they must be pushed along now and then, but they'll come when properly encouraged. If the weather permits, send along your smaller children with the older ones. They will get the impression that they belong to something worthwhile and that first impression is helpful. From about eighty we should have twenty-five to thirty at every meeting.

Won't you have your children come?

Off the Record.—Jake Predika and Anne Mantus applied for a marriage license recently, thus pulling ahead of Umeck, Juvancic, Bradish, Zitnik and Cvelbar. Jake is one of those one in a million fellows, so when the Eagles say, "clear sailing, pal," they are only putting it mildly. Because of a long absence, that Frank Seitl boy was warmly received at the last Buckeye dance which brings to mind the trouble Al Gorence had with the New Year influence. He had his heart hanging on his lapel and one persistent girl spent all night trying to capture it.

FRANK REZEK, 643.

Strabane Pioneers Will Meet Sunday

STRABANE, PA.—The next regular monthly meeting of the Strabane Pioneers, SNPJ 589, will be held Sunday, March 3, at 2 p. m. All members are asked to be present.

AGNES CURTIS, Sec'y, Lodge 589.

He who lives well is the best preacher.—CERVANTES.

Ramblers to Mark 10th Anniversary

OAKMONT, PA.—The February meeting of SNPJ Ramblers, Lodge 713, was very well attended and many plans were made for this coming spring and summer.

Plans are being made for our Tenth Anniversary, which will be a two-day affair, held on June 15-16. We are asking that all of you neighboring lodges, when selecting dates for your coming summer affairs, kindly observe that the dates June 15-16 have already been taken for our Tenth Anniversary. Look for further details of our Tenth Anniversary in the coming issues of the Prosveta.

A busload of Ramblers are planning to attend the Moon Run affair which will be held on April 6. All of you Ramblers who are planning to attend this affair must secure your tickets at the next monthly meeting which will be held on Thursday, March 21.

Among our Ramblers we find a few members that are talented musicians. We have three accordionists, one banjo strummer, and two piano players. There are also boys and girls who can sing some songs. Some day who knows we may find an SNPJ Rambler orchestra.

The month of March reminds us that spring is just around the corner, and spring ushers into many lodges another softball season. The Ramblers again will have a softball team, although we find ourselves in strong competition we still think that we will have a good team.

A MEMBER, Lodge 713.

He that is overcautious will accomplish little.—SCHILLER.

Manor Cadets Announce Dance Easter Sunday

MANOR, PA.—The SNPJ Cadets, SNPJ lodge 749, held their second meeting of the year on Feb. 1st, and I am happy to say that the attitude and habit adopted by the members in attending the meetings, is very satisfactory. Mrs. A. Marold was the lucky winner of the bank nite sum.

The Cadets held a shower in honor of the newlyweds Mr. and Mrs. Joseph Kergel on Feb. 10. Everyone enjoyed this evening of fun, and John Terbot made it look as though he was the sole originator of "Confucius Say." We wish the couple much luck and happiness.

Confucius say too many things, but he was right when he said that all you neighboring lodges should make it a date to attend the dance being planned by the Manor Cadets on Easter Sunday, March 24, at the Pleasant Valley Hall. We want it to be a real success. (Sorry to say our last dance wasn't as we had planned it, but by considering the weather we understand.) The Homer City boys are bound to see a large crowd on Easter Sunday if they come, and we hope they do.

Joe Koracin and his Slovene Aces are selected to play for this affair. I am sure he will satisfy your musical instines by playing your requests in both polkas and the tunes on the hit parade. And maybe it would interest you to know that the committee is composed of girls and that they have an enjoyable evening scheduled for you. We will be expecting you and all your friends at Pleasant Valley Slovene Hall on March 24, Easter Sunday.

A MEMBER, Lodge 749.

Loyalite Easter Dance March 24

CLEVELAND, O.—As Birchie would say, "Heh, heh, what has become of that publicity committee we selected at our annual meeting?" I was asked why I resigned, dig, dig. It's Leap Yer, boys, and have no time for such "trivials." However, here goes.

Our last meeting, as somebody said, "romantically" fell on Valentine Day. "Give up your dates for Loyalite meetings," was the byword, and so we did. Discussions were held on various affairs, namely, the coming dance. Two new members, Dorothy and Ann Rossa, were in our midst. We are glad to have you with us, girls. As always, we had our Valentine party. It seems, though, there was a conspiracy, My daddy and I got all the comic valentines, and don't think Schmalz didn't make a cute mailman. But here's an announcement:

"On to Waukegan Dance" on Easter Sunday, March 24, at the Holmes Slovene Hall. Music by Frankie Yankovich's orchestra. Admission 30c. Sponsored by the Loyalites. Laugh, live and be gay the Loyalite way March 24.

Advance announcement: Loyalites are sponsoring a field day on July 4 at the SNPJ Farm. Let's make it the meeting point on that day, out-of-towners. Keep that date open.

Bowling: The Loyalite boys continue to dominate the field in SNPJ League. As for the girls, we are doing fine. Much improvement has been shown in recent weeks, some progress in standing, and we have a grand time. We are looking forward to the future tournaments with anxiety. We are just bowling to make them bigger and better tournaments.

Boyal-hi-lites: A mustache and we have a Clark Gable double. Does our prexy know what one finger in a cake means. That Yankovich laugh. To the Gutter-Ball: Do I know who you are? Sorry to miss the Comrade Leap Frolic. And, by the way, where are the Buckeyes these days? The byword is, "Vote for Seitz and obtain your rights." Confucius say, "Junior talk much too much," and so I must stop.

JUNIOR, Lodge 590.

Conemaugh Valley Fed. to Hold Important Meet March 31st

JOHNSTOWN, PA.—On Sunday, March 31, at 2 p. m. the Conemaugh Valley Federation of SNPJ lodges will hold an important meeting at the Moxham Slovene Workers Home, and it is necessary that all affiliated lodges are represented.

This meeting will be important primarily because of the many things concerning our future work which will come up for discussion, such as athletics, sports, picnics, etc. Also, all the awards will be paid to lodges for securing new members during the jubilee campaign. The award is one dollar for new adult member and 50 cents for juvenile member secured, and that in the total sum of $120. And let's see who will be the lucky person in getting the $30 gift.

All delegates of affiliated lodges and members are cordially invited to attend this meeting. After the meeting, refreshments will be served.

ANDREW VIDRICH, Secretary, Conemaugh Valley Federation.

WILL CELEBRATE MOHAWKS' ANNIV. AT SNH MARCH 24

To Present Comedy On Easter Sunday at Slov. Home

LA SALLE, ILL.—On Easter Sunday, March 24, the Mohawks will mark their Fourteenth Anniversary by presenting a three act comedy, "All a Mistake," under the direction of Jack Brejc, at the SNH.

The cast includes Tony Novlan as Capt. Obadiah Skinner, Eddie Jakse as Lieut. George Richmond, his nephew; Jeff Struna as Richard Hamilton, a country genteman; Walt A. Zerz as Ferdinand Lighthead; Mary Vogrich as Nellie Richmond, George's wife; Olga Vogrich as Nellie Huntington, a friend; Angeline Barbic as Nellie Skinner, antiquated but still looking for a man, and Ursula Oresar as Nellie McIntyre, a servant.

The plot is as follows: George and wife arrive at his uncle's home, expecting to find him dying, but find it a mistake. George has married, unknown to his uncle, who has threatened to disinherit him unless he marries Nellie H. He pretends that Nellie H. is his wife and that his wife is her friend. The fact that all the women are named Nellie creates the greatest confusion imaginable.

The story takes place at Oak Farm which adjoins the State Insane Asylum and at large all are mistaken for lunatics. We are positive that all our friends will enjoy this comedy. It has been quite a few years ago that the Mohawk Lodge have put on a play and all the members of the cast are really getting down to business to make this play a success and to put it on the high level that previous Mohawk plays have reached.

The tickets which sell for twenty-five cents have been sent to all the members, and if some of the members have been missed, please get in touch with Brother Jack Brejc. The play will start at 2:30 p. m. Sunday afternoon. A well-known speaker will also be on the program. Details of this will be published later. Immediately after the play, dancing will be enjoyed in the lower hall.

We invite all our neighboring lodges to help us celebrate out Fourteenth Anniversary. How about it, Pioneers, Integrities, Little Forts, Badgers, Lincolnites, Spirits, Vermilions, Illini, Jolly Allis and the rest of the lodges? To the outside lodge that brings the largest delegation a prize will be offered.

So we again remind you: Keep the Mohawks' Fourteenth Anniversary Celebration on Easter Sunday, March 24, in mind. We hope to renew all the acquaintances of the past and of the present.

JOHN SPELICH, 573.

Jolly Juniors to 'Skate' March 11

SYGAN, PA.—The SNPJ "Jolly Juniors," Lodge 669, are sponsoring a roller skating party at the Sports Haven Rink at Bridgeville, Monday, March 11. Tickets will be available in a short time, and with the help of the members the committee can make this affair a huge success. If you are given tickets to sell, try to dispose of them. Because of the party being held on the 11th, our regular meeting will be held on Tuesday, March 12, instead of Monday.

A speedy recovery to our sick members Joseph Storcik, Ann Ambrosic, Wm. Miller and Rose Chicchi, and a visit would be appreciated.

The members who are two months in arrears with dues will be suspended this month, unless they meet their obligations on time. The Lodge will let you have two mnoths to pay your dues, and if by that time you don't have them paid, I will have to do my duty as secretary and suspend you. Please don't have any ill-feeling towards the Lodge or your officers for this.

So remember: Your dues, the skating party March 11, and the regular meeting on March 12. Happy landing at the rink.

ELIZABETH BARUFALDI, Secretary, Lodge 669.

Important Decision Regarding New Applicants

By F. A. VIDER, Supreme Secretary

The obstacles against which there were occasional complaints from our solicitors who endeavored to obtain successful results in a drive for new members are finally removed, according to the decision made by the Supreme Board at their last meeting.

An applicant for the Adult Department who desires to become a member of our Society, is, according to the decision, EXEMPT FROM PAYMENT OF INITIATION FEE AND ALSO MEDICAL EXAMINATION FEE UP TO THE SUM OF ONE DOLLAR. Of course, if the examining physician charges more than a dollar, the difference must be paid by the applicant himself. For Juvenile members the Society pays 50c for medical examination fees as usual, plus 25c to the one who procures the new member.

The decision of the Supreme Board in this instance became effective January 1, 1940, and will remain in effect until recalled.

May we repeat what was already mentioned at the meeting of the Supreme Board—that a simple announcement about the benefit granted to applicants desiring to become members of our Society does not mean very much unless we shall utilize this opportunity. Without effort, agitation and personal contact with the people, who should be enlightened as to the importance and value of our organization, in order that they may become loyal and worthy members, we cannot anticipate very much progress. It is hoped, as already mentioned, that since the applicants are no longer charged with initiation and medical examination fees, there will be more enthusiasm and better activity for new members, especially among you, the younger generation, who have a very broad field for agitation. Please do your duty and contribute your share for increasing the membership of our Society this year.

FLASHES

CHICAGO, ILL.—The 35th anniversary celebration of Proletarec Sunday, March 3, at the SNPJ Hall, promises to be one of the outstanding manifestations of the year. John Gorsek's orchestra of Springfield will play for the occasion and a full crew is coming along with his group. And Waukegan, likewise, will be well represented because Sister Mahnich, an able worker, has rounded up a whole busload for this celebration. Groups from other sections are also planning on attending. And we in Chicago must not fall down on the job. We must show our pride and our respect for the only Slovene organ which has weathered thirty-five struggling years, because through all those years Proletarec has been the staunch supporter for the Truth, for the Working Man, for Democracy and Freedom. Let us help fill the SNPJ Hall to capacity this Sunday and thus show our appreciation for what this organ has done in our behalf.

Professor Maynard C. **Krueger**, our member, will be one of the principal speakers at Sunday's affair. Maynard is a fluent speaker and knows his subject matter thoroughly. Etbin **Kristan**, the other speaker, is equally as effective; he has gone through several decades and has learned much from the experiences and struggles of the working people. The remainder of the program will number worthwhile renditions. Tickets for the affair can be purchased from the writer as well as from a number of other individuals in our locality. The admission is 35c in advance. At the door it will be 50c. In the evening, admission for dancing will be only 25 cents.

Some very good news can be related about the Pioneer Invitational Tourney of March 10. We learn that Louis **Kosela**, now a Calumet Sentinel, formerly of Pennsylvania, is rigging up a team for the Sentinels to participate in the Tourney. We are happy over this because we feel that this support is going to do the Sentinels just as much good as the Pioneers. It will enable them to mingle with a lot of their fraternalists and will undoubtedly assist them in their future endeavors. A message from Waukegan informs us that Senior Lodge 14 is enrolling two teams in the Tourney. They have a lot of good bowlers in Waukegan and the competition in this Tourney will enable them to get some much needed practice for the National Tourney.

From last week's Prosveta we note that the Little Fort group will have three teams in the Pioneer Tourney. Later news tells us that this may be increased to four teams. Oh yes, the Badgers, too, have already indicated that they would have at least five teams with us on March 10th.—We are still waiting for Slavia lodge, Narodni Vitezi 39, and Integrity for their entries and we hope that we may have at least one team from each of these lodges. It looks like at least thirty teams will be in the competition on Sunday, March 10. We wish to remind everyone that all the entries for the March 10th Tourney should be in not later than March 5th.

The Pioneer Dance and Tourney Committee will meet Thursday, Feb. 29, at the Slovene Labor Center. Final plans and details will be gone over.—Quite a few of the Pioneers will roll in the Second Annual Southwest Sweepstakes this Saturday, March 2, at Bill **Arbanas'** Southwest Alleys. Entry is $2 including bowling and since a handicap of 75% of the difference between the bowlers' average and 200 will be given, everyone has an opportunitty to get in on the prize money.—Important for the Pioneer bowlers is the announcement that **Bob Kovands** is giving a free haircut to the bowler rolling the highest game in the remaining six weeks of the Pioneer Bowling League, and William **Putz** of the Boulevard Flower Shop is presenting his girls' team with corsages for the Pioneer Dance, March 9. Naturally, we are thankful to all who are assisting our bowling league and our bowlers.

Many fine games were rolled last Wednesday in the Pioneer League. Jerry **Kriegsies** was high for the night with a 219, thus winning the cash prize for the night and the free haircut. The other good performances last week were Joe **Zupancic** 210, Lawrence **Yenkole** 208, Enno **Pechnik** 207, John **Setecka**, Ted Grey, Luke **Groser**, James **Jachino** and Bennie **Spayer** each with a 203, Gus **Kramer** 202, Joseph **Turpin** 201, and Joe **Moulik** with 200.—Among the ladies, Josephine **Stucker** was high with 183, Sue **Ulchar** 179, Judy **Norris** 178, Christine **Turpin** 162, Millie **Jakse** 160, Marge **Kochevar** 158, Angeline **Godina** 157, Agnes **Maly** 156, Julia **Skocir** 155, Anne **Kochevar** 148, and Mae **Groser** 146. The men's league is well tied up with only six games separating the seventh place team from the top, while Raliable Liquors and Hujan's Tavern are tie for first place.

"Racial Prejudice in a Democracy" is the subject of a symposium for

(Continued on page 7)

Export Marines Announce Dance

EXPORT, PA.—The SNPJ Export Marines' softball team goes into action by holding their first dance Saturday, April 6, in the Export Polish Hall. All who wish to have a good time dancing to a swell orchestra, be sure to attend. Plans are also being made to hold a skating party in the near future.

Attention, members! The meeting time of our lodge has been changed from 4 p. m. to 10 a. m. The meetings are held on the second Sunday of each month at Mance's Hall in Export.

Three new members were accepted at our last meeting. Keep up the good work, members. Remember, 100 members in our Lodge will entitle us to a delegate at the next convention.

We are in receipt of a card from a member of Lodge 200 of Herminie, Pa. It was signed by a "Friend" which makes it impossible to answer it. Sorry, however, we cannot comply with the request as our plans are already completed and cannot be changed.

THE GOBS, Lodge 756.

My Week

By Louis Benigar

In scanning the daily papers, I notice that these days the press is never hard up for "real" news, mostly war news which occupies first place, with political news being given second place and crime and scandal news third. Other news, especially labor news, of course, continues to be relegated to some remote corner and is confined to a few lines, unless in the eyes of the mighty it merits front-page because of its notoriety.

—

Speaking of news I am quite certain that most of our younger readers do not know that an unusually interesting bit of our own current history is being written daily in Prosveta's front-page "Domače vesti." Events and happenings, births and death are being recorded in the column from Coast to Coast and from the Gulf to the far away Klondike, not excluding Europe and South America.

—

Only the other day I read in "Domače vesti" that in Webster Grove near St. Louis, Mo., the oldest Slovene woman, Mrs. Josephine Stepan, passed away—at the real ripe old age of 107! Born in 1832 in Gornja Radgona, Štajersko, she came to this country in 1884 with her husband who died three years later. In 1890, at the age of 57, she married Florian Stepan, a young man of 24. The couple settled on a small farm on which a mineral well was found. The two made a profitable business by selling the mineral water in bottles and by operating a grocery store. Her husband is now 74. She attributed her long life to the drinking of the mineral water daily.

—

We often hear doctors say that to live long one must keep thin, but not too thin. Cornell University scientists have been conducting diet experiments for ten years with white rats. They divided the rats into three groups. One group ate as much as it pleased, one was put on a diet at middle age, and one was kept hungry from youth. Last week Prof. Maynard announced that the "eat-as-they-please" rats had the shortest life-span, and that those that were put on a diet in middle age lived longer, while the oldest rat, which lived 1400 days, never had a square meal in its life.

—

In Jutro, the largest Slovene daily in Jugoslavia, I read in an article that a physician in Milan performed several successful operations on tubercular patients whose lungs showed cavities. The method, according to the doctor, is still in the experimental stage, but he is hopeful of more success. And up in Toronto, Canada, Dr. Collip is experimenting with insulin on diabetics. Insulin, according to the doctor, will soon be given by mouth and no longer by the unpleasant method of injection.

Jolly Allis Lodge

WEST ALLIS, WIS.—The outcome of our sleigh ride party was more than a success, it was something incomparable, with everybody having a time of their life. Emil Terskan who was pitched around like hay, from the front to the rear, and on one or two instances the girls pitched him off the sleigh, said he wouldn't want to miss the next sleigh ride the Jolly Allis lodge holds. Truck Bolskar had a little trouble finding his leg, and even offered a reward for its return, but it was nothing serious; he had his leg all the while, but he couldn't recognize it with all the other legs around. Kate Potergoise and L. Hriber had their share of hay; no, they didn't eat it, but the hay was flying around.

The domača zabava of Lodge Vijolica was enjoyed by all. Just as expected, the meal could hardly be compared, with a dash of salad, a piece of potica, a portion of spanfergel and and a flow of wine, you just couldn't go wrong. However, you drink the red fluid at your own risk.

With congratulations now in order, we have Adolph Yersin heading the list. He took a trip down to the Windy City last week-end and blew in through the door of the Bernik residence. After fumbeling around a bit, then lo and behold, there into view came a sparkling object known to many as a diamond ring which spells engagement. Oh yes, Mary now has possession of the ring and is very proud. He said that he is happy about the whole thing, and you can see it written all over his face. I feel pretty happy myself, now the rest of us might have a chance.

The choicest of good wishes, good health and joy to Dorothy Kuhel who became Mrs. John Caferin.

I talked to George Goronja the other day and he said that he wasn't quite ready to run in the presidential race, but was going to run for alderman of the second ward in West Allis. Let us give him a chance to build the stairs to progress.

If you are not a genius, you can go a long way by being cheerful.

JOLLY, Lodge 686.

Necessity is the plea for every infringement of human freedom. It is the argument of tyrants; it is the creed of slaves.—PITT.

Off the President's Bat

By Joseph F. Fifolt, 566

CLEVELAND.—B. O. M. P.—This in the future will appear right at the top. If by our feeble efforts we are able to rearouse some former active members, who now are hibernating, we will consider the job well done.

— — —

Election time always recalls an individual who helped a great deal in the early stages of Lodge existence, none other than Vic Zaletel, our first President. After doing a swell job of guiding the lodge through its rocky course the first year, he disappeared from the social landscape. Still a member, married, has a family and is in the coal business in Collinwood, doing right well according to his brother Eddie. Let's get back into harness, Vic.

— — —

George Curda's smiling countenance beamed one word "success" at the end of a large evening Feb. 17. If the next dance is as financially successful, funds will be available for the trip to Waukegan. The Loyalite boys handled the bar, Comrade girls the kitchen, door and refreshment tickets, aided at the latter two stations by Loyalite and Struggler bowlerettes. Cooperation was very much in evidence. Not having our glasses we were unable to find members of the Comrade boys' bowling team, namely, Kushlan, Smole, Mally, Golob and Tekautz.

— — —

One had an idea that some secret merger was being formulated whenever the writer, Ed. Seitz, President of the Strugglers and Zadell of the Loyalites got together. Main topic of conversation was to the effect of cementing a closer bond of friendship between various lodges. One for all and all for one, a la the Three Musketeers.

— — —

Gutter ball, oh gutter ball, who art thou! One watching Marie Stefancic throwing three of them would point the finger of scorn at her. She blamed this on the association with the Spik family the night before. The writer after regular bowling, however, threw two himself in one game. The game was salvaged with a turkey, which enabled him to beat out Pauline Gasser, who was well on her way to show the boys up.

— — —

Not a bad meeting in February. The attendance was good, discussions lively and the chili that Cook Vehar prepared excellent. Mirko Rovtar, one of our absentees, showed up. Bro. Valentine, wife and daughter also present.

— — —

The age-old argument of supporting a baseball team came up. The members entered into a lively discussion on this subject. Bro. Lisch spoke at length on the application of such expense into channels more conducive of lodge benefit. It was finally decided to accept Bro. Ed Grum's motion that members must belong to our lodge before our next meeting to be considered eligible for the team, also tabled the matter until next month when Julius Piernat will present probable roster, also details as to what extent the boys will go to in securing some of the financial support.

— — —

Rudy Lisch mentioned in his talk that the lodge should take advantage of leading the field in new ventures, using recreational facilities available. We're appointing Ed Grum and Jean Knapp a committee of two to investigate and report at the next meeting.

— — —

Question of new members was discussed. With the SNPJ paying $1 towards doctor's fee, the lodge paying the balance, free initiation, there is no reason why a considerable number of new applicants should not be brought into our fold.

— — —

Here's a bargain for everyone. It was decided that the lodge pay 50c for each member entering the First Eastern Invitational Bowling Tournament. Jean Knapp has three (3) girl teams definitely lined up. Sis. Yartz is attempting to line up another. John Smole was sure of the regular boys' Comrade team. Ed Grum lined up another team, J. Piernat and L. Yartz are working on their lineups. Members interested should contact the latter two. It looks like we'll have around eight teams. The dead line for entering your team is March 13. See Pauline Gasser for entry blanks. Let's Go!

— — —

The Comrade Executive Board is all set for 1940, Rudy Lisch and Lou Yartz sworn in at the meeting.

— — —

Juvenile Circles. How is the one in Cleveland getting along? Let's have a report at the next meeting on their activities.

— — —

April 13th is the date the Strugglers have set aside for their Anniversary celebration. Let's make up a Comrade group and join them in their successful venture.

— — —

Loyalites' trip to Detroit recalls to mind pleasant visits Cleveland lodges made in years gone by. Some day the Strugglers should corner Papa Lokar and have him recite the tale of the wanderings that were made. Names such as Nagel, Grum and Jeric flash by.

— — —

How are the Comrades going to celebrate the 15th Anniversary of the English Speaking Movement? This is being put into the lap of Pauline Spik and her committee and an answer expected at our next meeting.

— — —

Two affairs we wish the best of luck; the Young Americans' "Goodwill dance" on March 2nd with music by Johnny Pecon and the Pioneers bowling tournament March 9 and 10.

"Forkers" Plan Many Activities

SOUTH FORK, PA.—South Fork, SNPJ lodge 345, sure will be in the news this year. After a few words by our active president, John Resick, the Lodge finally decided to go places in 1940.

The first affair is to be held on April 13 with a dance. The orchestra will be an outstanding one and will be announced later. This dance is to be held for sports which the "Forkers" are planning to engage in during the year, so all you sport fans plan to attend the dance and help the teams out. The Committee is working hard under Frank Seibert and George Resick and is sure to be a success. We extend a cordial invitation to all our local lodges and we know they will respond to our request as they have always done in the past.

The next big affair will be held in June, the date will be announced later. It will be the "Forkers" 30th Anniversary. Plans for this day are being discussed and are rapidly getting in shape for the coming event. This celebration is to be the biggest ever attempted by the lodge and as a gift, we the members, have RESOLVED TO REACH THE 100 MARK IN OUR MEMBERSHIP.

HERE AND THERE: "Down to the bowling alley," is the theme around South Fork now. Every night you can see the members trying their skill to knock the pins down and they are succeeding in knocking down a lot. The "bug" has got the girls, too. As this is the first season for the girls they are doing good, but we expect much from them next year. Mary Mrsnik is bowling over a hundred and is pacing the girls for the time being. The boys are bowling for Dr. Dunmire in our Community League and are right up at the top. Johnny Shaffer bowled 218 the other night and is gaining a couple pins every week, so look out, Friedly City, Flood City and you other nearby lodges.

Nice work, Julia and Pauline. You both are doing swell on the air, and keep it up, for who knows when we might be hearing you over our great network.

Lodge 223 Plan Dance at BMH; to Feature Bergant Orchestra

GREENSBURG, PA.—Come one, come all to the dance which is to be held at the Blue Moon Dance Hall which is also known as the Hideaway Inn at Carbon. This dance will be sponsored by the SNPJ lodge 223. Music will be furnished by the ever-popular Bergant Sisters of Lisbon, Ohio. This being our first dance of the year we would like to make it a huge success. We are asking all our neighboring lodges to please hold this date open. The dance is scheduled for Saturday, March 23.

A MEMBER, Lodge 223.

Juvenile Circles

CIRCLE 22 SELECTS TWO DATES; MAY 12 AND 18TH

MIDWAY, PA.—The SNPJ Circle "Voice of Youth" held their regular meeting on Friday, Feb. 23, at which several important subjects were discussed and two dates selected for our future affairs.

A dance will be held on Saturday, May 18 and a committee was elected to take care of the plans. Since this will be our first dance we want to make it a huge success. A program will be presented by our active members before the dance.

We also set aside Sunday, May 12, for a Mother's Day program. On this day we want all of our mothers to be present. More about these two affairs, both of which will be held in the month of May, will be written in the coming issues of Prosveta.

A prize is to be awarded to the one who attends the most of our meetings during this year. Please attend all of the meetings and win the award. After the last meeting, cake and ice cream was served in honor of Mrs. Lukan's birthday. Mrs. Lukan is our manager.

MARGARET PETACH,
Sec'y, Circle 22.

JOLLY KANSANS MEETING SUN. AT FRANKLIN HALL

GIRARD, KANS.—The next regular monthly meeting of Circle 11 will be held at the SNPJ hall in Franklin, Sunday, March 3. All "Jolly Kansans" are cordially invited to attend. Bring your pencils and paper for we will continue with our Slovene School work.

The Circle is planning to hold a "Pie Social and Dance" sometime in April. The committee in charge of this affair will soon complete plans for this gala affair and the members are asked to be on the lookout for further announcement as to the exact date and place. We assure you that there will be plenty of fun for everyone attending this party.

At our last meeting, a talk was given by the writer about members writing to the Mladinski List and about their place in the SNPJ. A card, sent by the Junior All Stars, Circle 4, of Milwaukee, Wis., was read. The SNPJ pencils were given to all members present. After the meeting, a social was held, the program being in charge of the entertainment committee. Several presents that were left over from our yule party, are given out at each meeting; Marie Podobnik and John Zibert were the winners at this meeting. The Adviser read an interesting article written by Louis Zupančič in the M. L.

Sports: After basketball season is over—it won't be long now—we will have other sports; also, we will have more time to write. Last reminder: Attend the Circle meeting Sunday, March 3.

OLGA MARIE KNAPICH,
Adviser, Circle 11.

Our apologies to Flood City for not attending your Valentine Party, but as the roads were snowed in we were unable to attend, however, you can count on us at your next affair.

All members of our lodge who are interested in sports should attend the next meeting and vote on the rules adopted by the Athletic Committee. The rules can be found on the bulletin board. It is requested that all the ladies of the lodge should attend the meeting also, as matters pertaining to the coming and future events will be brought up.

"BASHFUL MIKE," Lodge 345.

Little Fort Lodge

Little Fort's Platform

WAUKEGAN, ILL.—1. A firm foundation for social friendliness and financial security. 2. A dramatics club second to none. 3. A concerted effort to increase membership. 4. A hearty welcome to visitors for our Fourteenth Anniversary, the National Bowling Tournament, and ALWAYS! 5. Fairness to all.

The Dramatics Club

The Little Fort Dramatics Club is now being formed. We have heard from a few what they think are the desires of the many; we want to hear from the MANY!

Drop in the Slovene Home on Mondays or Thursdays and join the Little Fort Dramatics Club—and if you know of youngsters or oldsters who are interested in dramatics and are not yet affiliated with one of our lodges, encourage THEM to get in and join in the fun!

The 14th Anniversary

The cast of "Cabbages," our anniversary playlet, is hard at work. The cast includes "Big" heads (cabbage) and "solid" heads (cabbage); but the whole combination is working out some pretty good cole-slaw.

We think the fellows of Little Fort are waking up with a bang and will show us real entertaining ability. "Smugs," how about that song? You and Sparky, Fritz, and more of your "quarteteers" ought to have the guts; and fellas Foozy, Eddie, Rusty, Ernie, Tony, and Louis are working out another "W. O. W.—WOW," so you'll have company.

Brother Sustersic says the tickets for the Anniversary will be out soon—give those tickets a real welcome!

New Members

Two brand new adult members this month. Welcome Frank Zupec and Bill Seeling! Three new juveniles—Williams and Leo Kutzler and Howard Rules. Welcome! HOW ABOUT TEN NEW ONES NEXT MONTH?

Little Fort's March

Little Fort's march forward was slowed up somewhat this week, but "Acres" should be back to work soon and then we'll run a little bit to catch up. All together now—"WE WANT ACRES"! Let's do EVERYTHING, ALL TOGETHER.

We are sorry to hear that Sister Juliana Dahlin was in an automobile accident and will be laid up for some time. Fractures and a serious shake-up. We all hope for her safe recovery. Sister Dahlin is at the Victory Memorial Hospital. Let's pay her a visit. Brother Jacob Novak is also in the Victory Memorial Hospital doing his best to recover quickly from an operation. We all wish the best of luck to "Big Brother," and hope he's up and around in jig time. Brother Tony Pierce is still not well. Another "Big Brother" whose active participation in lodge affairs is missed terribly. Wouldn't it be swell if we could get him back in harness. Let's go see him, and try. He'll appreciate the effort, we know.

Tune in next week for news of Little Fort and its members with (we hope) your old reporter, "ACRES."

"DESERTED," 568.

Vermilions Will Add New Members

OGLESBY, ILLINOIS.—The members of SNPJ Lodge Vermilion have really been indulging in fun of one sort or another at the conclusion of each meeting and our entertainment committee, elected for the year 1940, and consisting of Sis. Julia Boh, Ann Minarcik and Bro. William Zahrastnik, promises new and novel ideas of fun after each meeting.

After the January meeting, the members went in a body to the Recreation Center and played ping pong. This game was new to some and they certainly enjoyed themselves. The older enthusiasts had their good time and urged a repetition which was eagerly accepted so some time soon we will meet again to bat the little white ball around.

Variety is the spice of life—and after the February meeting, the entertainment committee decided that the members should see what they could do with their feet. A bus was hired, a rink was obtained and away we went to rollerskate. Many friends were asked to attend and every one had a hilarious time. Of course, there were some who sank to the lower levels and spent a lot of time on the floor, but I don't want to incriminate anyone, so I won't mention names. It was a success and there is eager anticipation for another such event.

Following the March meeting, a card party is being planned. Though not entirely open to the public, each member is asked to bring a friend or more. Pinochle and euchre will be played, refreshments will be served and prizes will be given. Now anyone who professes to be good or extra good at card playing will have a chance to display his ability—but don't let that frighten the timid players—even they have a chance. This meeting and card party will be held on March 18 at 7:30 p. m. and I hope to see all members and their friends present.

At the February meeting, the lodge ruled that any member who gets a new adult member will receive a gift of one dollar (bring in twenty members and you'll receive twenty dollars!) and any member who gets a juvenile will receive the sum of twenty-five cents. I certainly hope this ruling does something to increase our membership.

As no previous mention was made of the election of officers for the year 1940, I will name them: A new president was elected, John Livek Jr.; Anna Minarcik, vice-president; Hubert Jereb, recording secretary; Mary Klansek, secretary; Julia Boh, treasurer, and John Klansek, chairman of auditing committee. The Vermilions decided to retain the third Monday of each month for their meeting day.

MARY KLANSEK,
Secretary Lodge 750.

FLASHES

(Continued from page 6)

this Friday, March 1, at the Toman Library, 27th St. and Crawford Ave. The Toman Library has held many interesting discussions and lectures in their desire to promote knowledge and understanding among the residents of this section. If you have a chance to attend the symposium Friday, do so. More and more pressure is being applied on the leadership of the AFL and CIO to unite the forces of labor. The latest information indicates that a number of the union journals and publications are insisting on this unity. Those who can, should continue to use every available means to force this issue to the front.

—

In a Democracy, what rights have the constituents of a catholic church? Any at all? Or can the hierarchy of the church dictate as to who shall lead the religious flocks? That question is now being waged in Cleveland where the parishioners have rebelled against the dictates of those in power. After all, have those who supply the necessary funds with which to carry on the church activities also a right to choose their leader? That in essence, seems to be the bone of contention and when it is necessary for the police to interfere against the wishes of the parishioners, can it be that some parishioners might become dislocated from their belief?

DONALD J. LOTRICH, 559.

Concentrated Wealth, Mass Unemployment Threats to Democracy, Declares Bro. Rezek

One Man's Opinion

GIRARD, O.—We believe the most influential threats to Democracy today are concentrated wealth and its fellow passenger—mass unemployment.

Investigations, prejudiced or otherwise, have spotlighted people as well as organizations as undesirable elements mentioning little as to their measure of success and little about the millions idle and despondent, waiting for someone to come along to cast the die about dictatorship government. And if you ask yourself who are responsible for the men of leisure, you can more truthfully, more accurately point the finger of guilt.

Give a man the product of his labor and all the eloquent spellbinders in the world cannot and will not dent the armor of his contentment. A man reasonably satisfied with his surroundings, attracted by well proportioned, regular meals, and secure in the knowledge that his yearly earning power will blanket his gathering expenses, casts aside any arguments which would jeopardize his satisfaction. Allowing comparatively few families to accumulate large cash reserves and permitting the people who developed the same huge bank balances to struggle along in deparation in an ignorance beyond intelligent comprehension.

A hundred thousand dollars in the hands of ten or a hundred persons is far more sensible as well as practical than allowing one person to acquire the amount. We make that example only to demonstrate that the distribution of wealth is essential in that it increases and stabilizes the purchasing power of not one person, but many—a requirement that is necessary for industry, business, agriculture and their associates—yet under the term of rugged individualism, we watch the mountainous profits go on.

Since the present theory is to do as much as we can in as little time as possible, we invariably find millions idle. From then on the pot of intrigue begins to boil and thicken. Months of sitting around worrying about the necessary conveniences of life can do wonders about weakening resistance—mental or physical. A shallow resistance allows all kinds of disease to creep into the system permitting acts of violence against fellow man as well as government which would have no origin had mind and body been healthy. In this run-down condition man is ripe for talks of dictatorship, terrorism, destruction and all the comments on will-power and good citizenship will do about as much good as a bathing suit in a blizzard. What good are speeches when the stomach is yelling for food? Take away the bread and meat from the tables of the starving and you have confusion; take away their clothing and shelter and you have distrust; take away their jobs, their incomes and you have hatred and plans for revenge, but take away all of these vital necessities simultaneously and you have a national earthquake.

The Dies committee or any committee is spading in the wrong garden when they accuse many workers of Communistic, dictatorial tendencies. A strong, healthy, energetic body will ward off disease; so will a nation and its people if given its proper requirements. The (unsatisfied) workers are only the effect of an unhealthy condition, not the cause.

America, and all countries, prosper only when the man on the street—your neighbors and mine—are producing and consuming. A demand for skilled men—designers, die makers, etc.—might be—might be, you understand—an indication that even more modern equipment is being manufactured to dispose of more of our people.

FRANK REZEK, Lodge 643.

A Column

By MARY JUGG

Sometimes when one hears people who engaged in "The First World War" showing off about how "adventurous" or "funny" certain incidents were, there are only two conclusions he can draw. The unfortunate participant either still childishly believes that recurrent warfare is a "must" among so-called civilized nations, or he has learned how horribly he was duped and ironically tries to make light of it to mask his own disillusionment.

•

For how could anyone who earnestly believed that he was fighting and ready to die for a principle feel after he has read "Why We Fought" by C. Hartley Grattan and "Merchants of Death" by Frank C. Hanighen and H. C. Engelbrecht?

•

"All of this may have happened in the last war," you may say. But do we know that it is not being repeated in the present one? Do we know?

•

CAN WE BELIEVE:

That while the French and German soldiers are fighting, the French and German industrialists are enjoying a boom trade with each other?

That in the neutral Belgium territory—town of Athus—German coke is traded for French iron ore, formerly at the rate of 1,000 tons per day and now increased to twenty times that amount?

That in the neutral territory of Luxembourg, the steel industry is not neutral but owned by French industrialists who ship steel and iron ore to Germany and thus have been helping Germany to arm?

That "a Franco-German agreement, tacit or otherwise, to refrain from shelling each other's factories, seems to be in force"?

These and other startling statements are brought out by Frank C. Hanighen, in an article called "Selling to the Enemy" in the March issue of Harper's magazine.

•

Can we believe this, or enter it as some of the anti-Ally propaganda which is flooding this country alongside of the pro-Ally propaganda?

Can we believe that the same wholesale deception of the masses is taking place in this war as during the last?

We don't know. How can we know? But there is something that we do know.

WE DO KNOW:

That the spirit of willingness among the masses to exterminate others and themselves is nourished by the gullibility that deceives them into thinking: that the French are better than the Germans; that the Germans are better than the whole world; that the white race is better than the yellow; that, within that very white race, the Slavs are better than the Finns; that the Finns are better than the Slavs; that the Balkans are better than the rest of Europe; that the Scandinavians are better than the Balkanites; that the Anglo-Saxons are still better; that the Anglo-Saxons are still worse; and so on to the end of all the "who cares."

That in the face of beliefs like the above we become helpless to free ourselves from the "might is right" yoke. For it will make us clamor for materials to kill those whom we hate, even if we must secure them from the very enemy themselves. And this through no secret plot of the dealers in those materials!

•

As long as we believe that Catholics are better than Jews, that either is better than non-believers, that southern Europeans are better than northern, that northerners are better than southerners, that we must (of all things!) begin dividing our own population into "old" and "new" immigrants and consider the latter as a special problem(!) then we had better cheerfully accept the "business" that will sell us the stuff to get at each other's throats to prove what fools we are.

Napredne Slovenke Bowlerettes' Social

CLEVELAND.—The chief topic of conversation and dominating interest among the SNPJers in Cleveland is the social and chicken supper sponsored by the ever-congenial and hospitable Napredne Slovenke, SNPJ lodge 137, for the benefit of their bowling team.

Since many of our members are "Josephines," it is almost a tradition with the Napredne Slovenke to celebrate Joseph's Day, which comes in March with an old-time get-together, where everyone just has a grand and sociable time, so we have decided that March 9 is the date, Slov. Nat'l Home (lower hall) as the place, and the music will be furnished by the up and coming Eddie Zay's orchestra.

Tickets for the chicken supper can be procured from the bowlerettes, secretary and the remaining members, at 50 cents per person. Anyone not wishing a supper can buy a ticket for 25 cents, for which you will receive 15 cents refreshment tickets when presented at the door. Napredne Slovenke cordially invite you all to attend.

JOSIE ZAKRAJSEK, Bowlerette.

The SNPJ Wolverines

DETROIT, MICH.—Lefty Kovach bowled a 260 game Feb. 18. Helps Wolverine Growlers win three straight from Croatian Crows. Wolverine Caboose still only team in league to hold consistent position, last. Jo Klarich sold most tickets. J. Zawal (new member) won third straight professional fight at Olympia, floored Larry Ray three times for a count of nine, won 6 round decision easily.

Boss Obed's straw hat won many friends on Snow Train. Art, Rudy and Tony still surviving as bachelors. Tony eating out now. Joe Kern off again, to West Allis we mean. T. Steffler has lifetime membership at Omira. "Ole" Olsen new Wolverine member. Band sounds better now, "Ole." Rudy Bernick on one man campaign for new members.

Secretary Al Capone on sick list, wonders who to report to. Visit him. Entertainment meeting at Klarich's. J. Cerne claims they have good wine, but cigars not so good. Who sent comic valentines to Wolverines that fit them so well? Boss sings a new song, "We're Here Because We're Here."

TWO CABOOSES,
ONE GROWLER and?

Official Proceedings

SNPJ FINANCE COMMITTEE

Meeting of December 16, 1939

Chairman Matt Petrovich called the meeting to order at 9 a. m. All the committee members were present with the exception of Bro. Zupan who excused himself and arrived later. The minutes of the November 18, 1939, meeting were approved.

Brother Petrovich reported the matter of the Brevard County, Florida, 6 Road and Bridge District bonds. William J. Mericka and Co. advised through letter that the present quotation on these bonds was 88 and 89. The county had an assessed valuation of $430,870 and indebtedness of $110,000. Brother Vogrich's motion that we remain at our previous decision and insist on getting 92 or better for these bonds, carried.

Bro. Petrovich also secured information on the Van Sweringen Co. bonds.

Brother Vider read the contents of a letter he sent to the Insurance Department of the State of Illinois, with regards to our $2000 loan to the SNPJ Farm Board in Cleveland, as directed by the last meeting of the Finance Committee.

He attended the stockholders' meeting of the City National Bank Bldg. in Omaha, Nebraska, and thoroughly inspected the building and appraised the immediate neighborhood and future possibilities. The building has good possibilities, is well kept and is in a good neighborhood. The manager of the building informed the shareholders that 76% of the floor space was rented and that the outstanding bond obligations have been reduced to $304,500. The cost of the reorganization was $6500. He learned that the ground rental for the building was $4688 monthly and that the four-month income as was reported, amounted to $60,365, including all fees. E. W. Valko of the First Catholic Slovak Union was placed on the directorship, Robert Edwards was named secretary.

Brother Vogrich reported as follows:

Invested since the last meeting:

$25,000.00 New York City 3¼% bonds maturity 1966—Cost	$25,806.53
$25,000.00 U. S. Treasury 2¾% bonds, maturity 1965—Cost	26,375.00
$35,000.00 in 7 Federal Savings & Loan Ass'ns	35,000.00
Two FHA mortgages in Chicago	6,275.25
Total	$93,546.78

Two Glades County, Florida, bonds were sold for $800.

City National Bank Bldg. reorganization has been completed. The maturity has been extended from June 1st, 1940, to July 1st, 1955. We will receive 2% interest through 1942, 3% from then through 1949 and 4% to maturity. The reorganization provides for 3% additional of the net earnings through 1949, and 1% after 1949 to maturity.

We have $50,000 to invest.

Our representative informs us that he has a prospective purchaser for the property on which we had loan 77-J who will pay $3500 for the dwelling with a down payment of $600 and balance $30 monthly including interest at 6%.

A motion was duly made whereby the Committee asked for larger monthly payments. The motion included the lowering of interest to 5% providing larger payments were received. After receiving the proper second, the motion was carried.

Brother Lotrich reported that the property at 9624 Commercial Avenue, was sold for $5900 with a $900 down payment and $50 monthly thereafter.

By unanimous consent, it was agreed that we sell our property at 1744 Washburn Avenue for $1000 cash.

Brother Lotrich reported that the City of Chicago has reduced its indebtedness considerably and that Chicago bonds will correspondingly be worth more with each reduction in indebtedness.

Likewise, that the State of New Jersey has gone through the process of reducing their indebtedness.

At this point of the meeting, Brother Zupan arrived.

It was duly moved, seconded and carried that we take out a membership in the American Investors Union for a fee of $3.00 annually.

Regarding reductions in indebtedness, the American Investors Union and other related subjects, Brothers Petovich, Olip, Vogrich, Vider, Cainkar, Zupan and Lotrich had more to say.

On new investments, it was duly moved, seconded and carried that we purchased $50,000.00 of FHA mortgages at 101 which were to be submitted within the next two weeks or so. The motion was seconded and carried unanimously.

It was unanimously agreed that the second choice would be U. S. Government bonds should the mortgages prove undesirable.

A discussion took place with regards to the date of our meetings.

Brother Zupan moved that beginning with January, the Finance Committee meet every second Saturday of the month. The motion was seconded and carried.

There being no further business, the meeting adjourned at 1 P. M.

Matt Petrovich, Chairman — **F. A. Vider,** Secretary

Donald J. Lotrich, Recording Secretary

The Elusive Pocket

By *The Gutter Ball*

CLEVELAND.—The last dance given by the Cleveland SNPJ Bowling League appeared quite satisfactory to the Gutter Ball. This is no doubt due to a little better cooperation among the members than was apparent at the previous affair. It should be a good example of what could be done if everyone really tried to do their outmost to make all the events given by this group, successful. A group like this which is composed of so many lodges including some of the older members, should have no difficulty with its affairs. If every one would be willing to cooperate, this would be simple. We must remember that only through cooperation will we reap our harvest. People that are assigned to certain duties should take them with one idea in mind—to perform it to the best of their ability, not to throw the burden on the next fellow.

The same word "cooperation" applies to the affairs sponsored by these individual lodges. Through this media we would create a better and friendlier feeling among ourselves. If a little is offered to the needy, I am sure we shall all profit by it, for some day, that party might be able to help you, therefore let your motto henceforth be: "I shall cooperate with all SNPJ lodges, groups and members."

Ladies' bowling team are in a tight race for first place? It appears to be tighter every week. There are only seven more weeks of bowling in which to determine who will be the champion of the league. At present the Comrades No. 2 team is leading the pack by four games followed by Comrades No. 3 and Strugglers No. 1. The Struggler No. 1 has been handicaped by the absence of Anne Zele. Due to illness, she has been unable to give her teammates the necessary pinnage with which to win their games. We hope to see her back on the alleys soon.

The following positions in the league standings are held by the rest of the teams. Comrades No. 1, third place; Loyalites team has finally abandoned the last position to the Struggler No. 2 team.

A word of warning to the girls who still have a tendency to go over the foul line. Remember girls, the "First Invitational Eastern Tournament" is almost here. March 16 and 17 are not far away! Going over the foul line will discount that ball and so play havoc with your score. Therefore, try to observe the foul lines. It is better to be prepared for it than to have the bell ring every time you step on the alley. Save the foul man work by not stepping over the foul line and insure a good score for yourself.

Was I Justified?

CLEVELAND, OHIO.—Just about one year ago, after I had come back from a Supreme board meeting in Chicago, I was greeted with the sad news that I might be fired by the Cleveland Railway Co. where I am employed as a motorman. The Holy Name societies of the Cleveland Catholic churches made the assertion that they would boycott the Cleveland Railway Co., if it did not remove or muzzel the motorman who is attacking priests and religion. This really was tried, as I was called on April 21 before a higher official to explain why there should be a complaint. I complied, and the narrative is as follows:

On Jan. 4, 1939, I wrote an article in the Prosveta on how some poor widows and children are "fleeced" by the exorbitant price of funerals, and rituals conducted in connection with them (such as religious ceremonies). These are too high in price, and in many cases have left the widows and children penniless and starving.

The official when he heard this, said that I had not violated any rules of the company as their employee, that I was within my own rights.

One of those who was of a different opinion than I, being himself a funeral director, a great catholic, Slovene patriot, and now a bank president was Anton Grdina Sr. He was associated with the reverends from the Holy Name societies and wrote much in the Slovene Catholic newspapers, Amerikanski Slovenec of Chicago and Amerika Domovina of Cleveland. Finally, the whole matter was dropped and I was left alone to keep on running the street cars down St. Clair Ave.

Why did they try to get me? Was I really attacking their religion, or their priests? Nonsense. Once I saw a reverend who had so much under his hat, that he did not know which street car to take home. I took him by the arm and got him on the car. He had no carfare, so I reached into my pocket and paid his fare, and told the coductor where to leave him off. I let the people believe what they wish. I don't care to coerce, or bully, or force them to believe me. And I do not care for them to try the same on me, as was done then.

But here may be the reason why Grdina and his associates tried to get my scalp. Here is a clipping from the Cleveland Press of Feb. 21, 1940, which tells the story:

GRDINA REMOVED AS ADMINISTRATOR

Pays $351 Penalty for Concealing Funds

Anthony J. Grdina, vice president of the Anton Grdina & Sons, funeral directors, today was found guilty of concealing assets of a railroad worker's estate and was removed as administrator by Probate Judge Nelson J. Brewer.

Judge Brewer also ordered Grdina to restore the estate to its original value—$3516—and assessed a $351 penalty for concealment of assets. A check covering the penalty and original estate was presented by Grdina through his attorney, George D. Rader.

The estate was that of Vincent Zugac, a railroad brakeman who died in 1927. Investigation into handling of the estate was started by Attorney Michael S. Cerrezin at the request of the consul-general for Jugoslavia.

Testimony during a hearing before Judge Brewer developed that Mr. Zugac lived much of the time in railroad bunk houses, and though he had no relatives or close friends here was given a burial for which Grdina presented a $784 bill.

It was also brought out that Grdina had loaned approximately $2000 from the estate to his father, Anton, head of the funeral business, located at 6019 St. Clair avenue.

Mr. Cerrezin charges that the funeral fee was "exorbitant" and that he will contest its payment. Mr. Zugac's widow and a daughter live in Jugoslavia. Mr. Cerrezin claims they received only about $200 from the estate.

FRANK BARBIC, 53.

Commodores' Bowlers

CLEVELAND.—I'm calling your attention to the SNPJ Bowling Tournament that is being held in Cleveland, on Saturday and Sunday, March 16 and 17, at the Slovene Home Recreation Alleys.

I would like to hear from as many bowlers as possible as there is no limit as to the number of teams that may be entered. I would like to see the Commodores enter at least two teams and I don't think we should have any trouble doing that as we have some new members who claim that they bowl. Entries close March 13, so come on all you bowlers, I'm sure you can get away from your wives for at least one day. Or better yet, why don't the ladies get together a team to enter in the tournament?

This may be a little early to mention the Commodores' next dance on April 13, but it would be a good idea to keep that date open as I'm sure you would have a good time by attending.

BILL PAPES,
Sec'y, 742.

J. L. Lewis Refuses To Permit Unity Negotiations

NEW YORK, N. Y.—John L. Lewis' latest peace plan, which he had sprung a few weeks ago at the American Youth Congress in Washington, D. C., shows his light-minded, unserious attitude to the most important question facing the labor movement today. His attitude constitutes the greatest obstacle to the reunification of the ranks of Labor.

Let us go back to the time when the first peace negotiations were held in December 1937. We know that the AFL and the CIO negotiating committees had reached some understanding. The AFL declared itself ready to re-admit with full industrial jurisdictions and to recognize industrial unionism as the standard form in some thirty odd fields, including all that the CIO was interested in (New York Times, May 26, 1939). Special joint committees were to be set up to adjust conflicts due to overlapping and clashing jurisdictions. Cases that could not be settled this way would then be submitted to mediation or arbitration. When these adjustments had been completed, all CIO unions were to be admitted into the A. F. of L. together.

Lewis Says "No"

With these arrangements it must be admitted that the AFL granted the CIO everything it wanted and more. Just as they were about to be finally ratified, Lewis, who was the CIO then, even more than now, and who had not participated in most of the discussions, stepped in and vetoed the whole thing and so the peace negotiations broke off without any results.

In March 1939, the two sides were brought together again thru the White House. The AFL declared itself ready to repeat its previous offer with the additional concession that it would admit the "original" CIO unions with their expanded jurisdictions, that is, with the jurisdictions as increased since the split from the AFL, mainly, UMWA taking in coal-processing workers, the ACWA, the laundry workers, etc. But again Lewis held out. The discussions were then suspended, during the time that the mine leaders were negotiating with the Soft Coal Operators for a new contract, with the understanding that as soon as Lewis was free again the discussions were to be resumed. On the contrary, when Lewis was free again, he said, "Peace was impossible, because Matthew Woll and Thomas Rickert, AFL Vice-Presidents, were connected with a Monopoly of advertising in the Federationist and a Life Insurance Company, and furthermore Unity was a secondary question"! Lewis did not even refer to the original purposes of the CIO, to industrial unionism, and organization of the mass production industries.

Refuses to Resume Talks

When, last Christmas, President Roosevelt tried to have negotiations resumed, the AFL agreed immediately, but Lewis refused saying it was "useless."

At every stage it was Lewis' effort to project fancy unity schemes, which always served to abstract any constructive discussion. First it was to have the CIO admitted into the AFL as an autonomous department, then it was to have the CIO and the AFL merge into some sort of new federation, now it is something new again. At every point these schemes were put forward as substitutes for patient piece by piece negotiations.

Lewis' present unity plan is of the same type. What does he propose? That the CIO and AFL hold conventions on March 15 at Constitution Hall in Washington, D. C. (time and place kindly arranged in advance) with one convention on each side of the aisle. The conventions would then vote on a proposal that all CIO unions be admitted in the AFL and chartered. Jurisdictional and other conflicts would be adjusted later.

This proposal was the same offered by Lewis in December 1937, but in different form. At that time the AFL objected to any proposal that would introduce new jurisdictional conflicts into the AFL all at once. Instead the AFL proposed that all jurisdictional and other conflicts be negotiated first and when these adjustments were settled the AFL would then admit all the CIO unions. This Lewis rejected for his own good reasons.

Even now Lewis does not make his proposal to the joint AFL and CIO negotiating committees, but at a public session of the Stalinist-controlled American Youth Congress. Lewis obstinately refuses to allow the negotiating committee to resume its sessions.

There is no use debating the merits or demerits of Lewis' plan. The point is that until negotiations are resumed all "plans" are merely for publicity.

To resume peace negotiations is the immediate unpostponable task before the labor movement. How much longer will John L. Lewis be able to keep the road to Unity barred?

NICHOLAS C. VRATARIC,
Lodge 580.

Proletarec's 35th Anniversary at SNPJ Hall Sunday, March 3

CHICAGO.—The extent to which interest is spreading for Proletarec's 35th anniversary celebration, which will take place Sunday, March 3, at the SNPJ hall, 27th and Lawndale, can be seen from the fact that Waukegan has requested a second order of tickets and asks that reservations for supper be made for at least 30 of their people, who will come in by bus. Springfield will also be well represented with a number of carloads of friends coming along with the Gorsek orchestra. Oglesby promises a strong representation, and our nearby friends in Cicero, Berwyn, South Chicago and Lyons, too, will give a good account of themselves.

Interest is mounting locally, also, as more and more second calls for tickets are filled. With everything considered, it is safe to say that a record crowd of people will come Sunday afternoon—and why shouldn't they come! to a program so rich and dedicated to a common cause.

Eminent labor journalist and editor, Etbin Kristan, highly esteemed in Slovene literary circles, will address the audience. Formerly editor of Proletarec, Etbin Kristan is now editor of Cankar's Herald, a Slovene literary journal of national prominence and circulation.

Another of the speakers, Maynard C. Krueger, professor at the University of Chicago, is widely known in the ranks of labor and cooperative groups.

A vocal trio composed of Mary, Ernestine and Lucille Jugg, will be heard in their initial appearance before one of our audiences.

Those who attended Sava's concert last fall, and warm-heartedly applauded the soprano soloist, Louise Kelemenic, of Gary, Indiana, will again have the opportunity of hearing her fine, rich voice.

"Sejalci" (Sowers), a short play, dramatizing the workers' struggle, has been written especially for this occasion by Ivan Molek.

Always a welcome number on any program, the Slovene mixed chorus "Sava" will further enrich the program with a few labor song renditions.

Last but not least we will hear from little but mighty Eddy Udovich, who has been known to put crowds in stitches before.

Editor of Proletarec, Frank Zaitz, is in charge of the program.

Two orchestras, Johnny Gorsek from Springfield, Ill., and Pucel's Trio will furnish the dance music. Admission is 35c in advance and 50c at the door.

JOSEPH DRASLER.

By Gertrude Dent

Modern Roasting Is Automatic Roasting

TIME was when the homemaker who planned a roast for dinner sentenced herself to several hours in the kitchen, literally tied to the cook stove. Glance through the directions for roasting in one of the older cookbooks. A high temperature was recommended and food cooked at a high temperature will bear watching. Then, "baste every ten minutes," reads the recipe and one cannot wander very far afield under these conditions!

All that has been changed and today a roast for dinner is one of the easiest dishes in the world to prepare, for with a modern electric range, roasting is practically automatic.

The roast is placed in an open roasting pan with the fat side up, after adding salt and pepper. This does away with a journey to the range every ten minutes to "baste," because as the fat melts it runs over and through the meat doing the basting for you.

Roasting is done at a constant temperature, too. Set the electric thermostat at 300° for beef, veal, lamb, and smoked pork, and at 350° for a fresh pork roast. The oven temperature control on modern electric ranges has contributed in no small way to eliminating guesswork bother from roasting. It insures uniform results, time after time, and does away with the necessity for watching.

If you are roasting standing rib roast of beef or a loin of pork, no rack is needed, but for those roasts which would otherwise repose in their own juices, a rack should be used. Of course you will not add water, nor will you cover the pan, for a roast ceases to be a roast when water or steam enter the picture.

Here is a recipe for a roast which will fit the economy budget like the proverbial glove, but it makes even a hard-to-please family sit up and take notice!

Cushion Style Lamb Shoulder

- Lamb shoulder, boned
- ½ pound spinach leaves
- 4 tablespoons butter
- 4 tablespoons celery (chopped)
- 1 tablespoon onion (chopped)
- 2 cups dry bread crumbs
- ½ teaspoon salt
- ¼ teaspoon pepper

Wash spinach thoroughly and cut in small pieces. Place in frying pan with 2 tablespoons of butter, the celery, and the onion. Cook for 3 minutes, then push to one side of pan, add remaining butter and the crumbs, stirring these together in the empty portion of the pan. Then combine with spinach, season with salt and pepper, and fill pocket of lamb shoulder. Sew or skewer the open sides. Season with salt and pepper and place on rack in shallow roasting pan. Set the electric thermostat at 300°, and place pan in cold or preheated oven as desired. For a 6-pound lamb shoulder, roast about 2 hours.

For Cushion Style Lamb Shoulder have the butcher remove the shoulder bone from a square cut lamb shoulder, leaving a pocket for the dressing.

Meats roasted in the oven of a modern electric range are just the right combination of crisp, brown crust and moist, tender center. They're deliciously flavored, too.

Pittsburghers Lose to Veronians; Play Return Game Saturday

PITTSBURGH, PA.—On Feb. 17, the Pittsburgh boys of SNPJ lodge 118 traveled to Verona for a match game against the Veronian bowling team, and it really turned out to be a tussle, as the Pittsburgh team of "Frecky" Stefancic, Johnny Ujcich, Rudy Ujcich, Johnny Fabec, and Danny Fabec banged out a 2215 total to the Veronians' 2317.

The Veronians, with "Red" Vrbancic, Elmer Eiffler, Larry Cassol, Tony Tratar, and Sam Lodi, really put the heat on for the Pittsburgh lads in the first game, but in the second game the "Steel City" boys reduced that big lead of the Veronians somewhat, when they "found" the head pin and really began to pour in those strikes. But the Verona boys took over in the final game, and won out by 102 pins.

We really don't mind losing to a swell bunch like the Veronians, because they really make us feel "at home," when we meet up with them, and couldn't have been beaten by a better team. (The tournament at Carrick can prove it.) Sorry for the delay of the game, fellas, but the heavy snowfall that befell upon us, here in Pennsy hills, made driving conditions hazardous, and really had to take our time over the highway.

Our humble apologies for turning down your kind invitation over to the club, but as I stated before, the icy roads had beckoned us to drive with gasoline, and not the "real McCoy." We'll consider your invitation next time. Larry Cassol's 210 was high for the Veronians, and Johnny Ujcich's 209 was high for our boys. We'll be waiting for that return match on March 2, boys. Good luck to you.

On Feb. 6, Johnny Ujcich and three of his friends traveled to Bassemer for their "Pust Dance" and really had a time. They should have "wall stretchers" there because of the big crowd. Thanks to Olga Bryan, Dot Ann Kresevich and Rudy Bryan for their hospitality. Hope to see you in Pittsburgh for Easter, girls.

Hot-Tips: Watch for big activities, and real spurt in SNPJ affairs in the Steel City. Rumors have it that Pittsburgh once again will endeavor to make it a real SNPJ-minded city, so don't say that this scribe didn't tell you. Our congratulations to "Frecky" and Olga, with success and happiness for a bright future. We still want that match with Imperial, Frank Trusnovic. Write to me at 5410 Carnegie St. Also with Moon Run, Harmarville, Sharon, and others in the tri-state district.

JOHN UJCICH, Lodge 118.

Soc. Zarja to Give Social at SNH March 1

CLEVELAND.—Friday, March 1, Socialist "Zarja" will hold a social for its members, friends, and sympathizers. The social will be held in the SNH annex with refreshments, dancing and a short program, including singing, whistling, and recitation. To all members and friends of Socialist Zarja we wish to extend a sincere invitation to join the fun and fanfare. Remember, March 1, Socialist Zarja's Social.

PUBLICITY COMMITTEE.

SNPJ ATHLETIC MEET

CLEVELAND, O.—The Cleveland SNPJ Athletic league will meet Friday, March 1, at 8 p. m. at the SNH on St. Clair ave. All members are asked to attend.

GEORGE CURDA, Chairman.

Important Sport Notice

All SNPJ lodges planning to enter softball teams in SNPJ Leagues should notify the National Athletic Board by May 15, 1940. Only those teams that notify the Board will be eligible to compete in national competition. That is, to determine the SNPJ championship team in Strabane, Pennsylvania, on Labor Day of this year.

Lodges should notify the National Athletic Board members in their district, or the Secretary of the Board.

Frank Bolka, President
823 So. 15th Street
Milwaukee, Wisconsin

Frank Groser, Secretary
257 No. Francisco Ave.
Chicago, Illinois

George Curda
1033 Terminal Tower
Cleveland, Ohio

Louis Kumer
Universal, Pa.

John Rak Jr.
103 Ohio Street
Johnstown, Pa.

FRANK GROSER, Secretary.

The John Smiths

By Harold Magin

DRUGI DEL

PROSVETA

PART II

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

TO—YEAR XXXII. | Entered as second-class matter January 16, 1938, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879. | CHICAGO, ILL., SREDA, 28. FEBRUARJA (FEB. 28), 1940 | In Two Parts—Part II | ŠTEV.—NUMBER 42

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

Zapisnik letnega zborovanja glavnega odbora Slovenske Narodne Podporne Jednote

v glavnem stanu SNPJ v Chicagu, Ill., od 8. do 10. februarja 1940

I. SEJA

8. februarja dopoldne

Br. predsednik Vincent Cainkar pozove k redu deveti uri zjutraj s priporočilom za smotreno rovanje, ker na dnevnem redu bodo važne zadepredložene v rešitev.

Po prečitanju imenika gl. odbornikov ugotovlje- da so vsi navzoči razun br. John Podboya, ki je poslal pismeno poročilo in obenem oprostilo, da radi dela ne more udeležiti zborovanja. Soglassprejet predlog, da se oprostilo upošteva.

Soglasno odobreno, da se zborovanje vrši po istem vnem redu kot prejšnja zborovanja, in da se vršijo od devete do dvanajste ure dopoldne in 1. do 5. ure popoldne s 15-minutnim odmorom.

POROČILA GL. ODBORNIKOV

Poročilo gl. predsednika

Kakor običajno vsako leto kmalu po zaključku lovanja za preteklo leto, smo se tudi to pot tali v glavnem v svrho, da pregledamo naše delo zadnjega zborovanja sem ter premotrimo in predimo rezultate, ki smo jih dosegli, zaeno pa da repamo kaj in kako bomo v bodoče. Naloga gl. bora je, da pregleda razne faze organizacijskih tivnosti ter pretehta uspehe in neuspehe ali, kaj je izkazalo za dobro in kaj ni, nato pa pametno razsodno sklepa in dela zaključke za bodoče. In nam je mogoče dobiti čim bolj jasno in popolno ko rezultatov našega dela v preteklosti, je pobno, da prej podamo svoje poročila posameznih borniki in odseki.

Med eno najbolj važnih naših aktivnosti spada tovo slavje 35-letnice obstanka jednote, ki smo poskušali izvesti lansko leto kakor najbolj dojino in najlepše mogoče. V to svrho smo poli društva na sodelovanje in sklenili, da nastojo razni govorniki, predvsem gl. odborniki na vnostnih prireditvah po večjih naselbinah in srečih. Odziv je bil zelo povoljen. Naše federacije se dobro pobrigale in aranžirale so slavnostne ireditve, poleg tega pa dale pobudo posameznim uštvom, kar je dobilo dober odmev skoraj pood. So pa seveda tudi kraji, kjer so delavske razere preveč slabe in kjer pri najboljši volji niso gli računati na uspeh kake večje slavnosti in je to niso priredili. Glavni odborniki so nastopili t slavnostni govorniki povsod, kjer se je gl. izvršnmu odseku zdelo potrebno ali umestno koga poati, večje število pa se jih je vršilo v manjšem segu in brez gl. odbornikov. Gotovo pa je, da so odborniki vršili veliko dobro delo. Kajti kritične spodarske razmere so naredile naši organizaciji ne mo gospodarsko, temveč tudi veliko moralno škoLjudje so zmedeni, za organizacijske stvari poali malodušni in demoralizacija je očitna povsod. Ljudstvo potrebuje prave orijentacije, navdušenja in življenja in naše slavnostne priredbe nam nudilepo priliko za tako misijo. Pravo poučevanje, vzdiga morale in utrjevanje lojalnosti, te reči so andanes skoraj bolj potrebne ko kdaj prej in glede ga ne moremo nikdar storiti preveč.

V zvezi z obhajanjem obletnice smo imeli lansko to tudi precej živahno kampanjo za nove člane. t znano, smo pričeli z njo še le meseca aprila, ončali pa z zaključkom leta in tako je kampanja ajala faktično samo devet mesecev. Kljub temu bi skoraj pridobili toliko stotin novih članov, liko let je bila stara jednota, kakor je bilo radi je podžige in navdušenosti za kampanjsko delo naših pozivih sugestirano, v resnici pa nismo nilar pričakovali. Tako je kampanja za nove člane jub neugodnim razmeram še dovolj dobro uspela. rkako pa bo treba naše bodoče kampanje drugače ganizirati. Prepričali smo se to pot spet lahko, ko dolgo vzame da se naša društva prav pripraljo za tako reč. Večina je začela kazati resno zamanje se le proti koncu in tako je kampanja prila v pravi zamah komaj še le v času, ko je bilo eba zaključiti. Na ta način jih je ostalo veliko rav neprijetno razočaranih — kakor agitatorjev ko novih prosilcev — in vsled tega je tudi jednota škodi. Marsikak si je potem premislil, ko je izdel, da ni deležen kampanjskih ugodnosti.

Kakor vam je znano, imamo že več let slavnosti neva SNPJ. Taki priredbi smo imeli v preteklem tu dve, prvo manjšo v sredi poletja v Pennsylvaji in veliko in glavno pa spet za Labor Day, ki se vršila v La Sallu, Ill. Obe slavnosti sta dobro padli, zakar gre seveda priznanje največ domačlanom, ki so največ delali in se žrtvovali za var. Obe prireditvi smo finančno podprli iz vnega urada in gotovo ne zastonj. Kajti na taslavnosti pridejo člani skupaj od vseh vetrov ter bližnjih in daljnih krajev in tako spoznanje, sebojno kramljanje, pobratimstvo je velikega oralnega in agitatoričnega pomena. Vsaka orgazacija, ki je odvisna od ljudske dobre volje in raana na bodočnost, si mora delati reklamo in troti v take svrhe, moderni časi to zahtevajo. In mi primeri z drugimi take velikosti potrošimo v reszelo malo.

Za proslave dneva SNPJ se seveda pripravljamo to leto in glavna se bo vršila spet na delavski praznik ali Labor Day, to pot v Canonsburgu, Pa., ške federacije v Ohiu pa so na delu, da izvedejo nako slavnost še pred tem, oziroma 28. julija v Clevelandu. Prireditelji pričakujejo, da se bomo glavodborniki udeležili teh slavnosti. In ker je ta reč alnega pomena za jednoto in jo s svojo navzočnostjo lahko naredimo še bolj prominentno, je priporočljivo, da se udeležimo vsi in vsak naj poskuša prisostvovati, če je le mogoče. Poleg poveličanja slavnosti bomo s svojo navzočnostjo tudi dali večje priznanje prirediteljem in onim, ki delajo in se za stvar največ žrtvujejo, kar je tudi potrebno.

Nadalje smo imeli v pretečenem letu spet precej atletičnih aktivnosti, ki se v njih udejstvuje največ naša mladina. Pomagali smo financirati razne turnirje in nekaj potrošili za nagrade v raznih tekmah, za vožnje in dnevnice atletičnega odbora in tako dalje in tako dozdevno ogromno vsoto, ki je menda vsako leto potrošiti v to svrho, do kraja izčrpali. Atletiko — kakor veste — vzdržujemo radi tega in uspešneje agitacije med mladino. Koliko nam pa ta reč v resnici koristi, je težko dognati. Rezultati so vsekako le indirektni, katerih se ne da lahko navesti in še manj pravilno oceniti. Skoraj gotovo pa bomo morali atletiko gojiti in finančno podpirati še naprej in dolgo v bodoče, kajti mladina je tako navezana na to reč, da brez nje ne mara za organizacijo. In ker se bodočnost jednote naslanja največ na našo mladino in ker atletiko vzdržujejo tudi druge organizacije, ki z nami kompetirajo, bodo nas mladi zapustili in šli drugam, ako jim ne damo tega zadoščenja. Z odborom za atletiko, katerega naloga je voditi atletične aktivnosti in gledati, da bo jednota imela od tega kakor največ koristi, je sedaj, ko je reorganiziran, lažje poslovati in pričakujemo tudi boljše rezultate v bodoče. Vsekakor je potrebno, da se naši atletičarji podvizajo in bolj potrudijo, da bodo mogli dokazati, da je naša atletika res vredna tistega denarja, ki ga potrošimo za njo.

Zanima vas gotovo znati tudi, kako je z našim najnovejšim podvzetjem — mladinskimi krožki. Gotovo ni vse tako dobro, kakor bi radi in kakor bi moglo biti, vendar pa tudi ni slabo in smo vpričo danih razmer lahko s tem, kar smo dosegli, precej zadovoljni. Ko sem vam leto nazaj o tem poročal, smo imeli 13 aktivnih krožkov, nekaj jih je pa bilo ravno v teku organiziranja. Sedaj je 26 aktivnih krožkov, kar znači, da smo v preteklem letu dobili faktično 13 novih in to je lepo število. Lahko pa bi imeli seveda tudi več in bi jih bilo bilo, če bi se društva povsod prav zavedala važnosti tega podvzetja ter resno poskušala z organiziranjem. Ni za pričakovati, da bi vsako društvo ustanovilo svoj mladinski krožek — ponekod je premalo otrok in drugod spet razmere neugodne — pač pa je upravičeno pričakovati od večjih društev in naselbin in sploh tam, kjer razmere dopuščajo. Krožki, ki jih imamo, pa so že do sedaj pokazali, da je ta faza naše aktivnosti jako dobra stvar, da se je res vredno zanimati zanjo in da nam bo lahko mnogo koristila v bodoče. Krožki že sedaj nastopajo pri raznih prireditvah naših društev in federacij, kar pomaga do večje udeležbe in da so naši programi bolj zanimivi, bolj kulturni in na splošno lepši. In krožki so se jako dobro izkazali pretečeno leto, ko so sodelovali pri številnih slavnostnih priredbah in tako pomagali poveličati našo 35-letnico. Otroci dobro vojenih krožkov pa se tudi precej drugače zavedajo, h kaki organizaciji spadajo in kaj jim je jednota, kar je najbolj važno. Imamo pa seveda še zmeraj potežkoče glede upraviteljev. Vsakdo ni za ta posel in kdor ima sposobnosti, največkrat nima volje in smisla za požrtvovanje, ali pa iz kakih vzrokov ne more. Idealizma je očividno zmeraj manj in vedno bolj očito postaja, da bomo morali upravitelje krožkov na kak način nagraditi, ako hočemo, da bodo za nas delali in da bo ta reč dobro uspevala.

O podrobnostih v jednoti, kakor o vplačilih in izplačilih ter stanju raznih skladov, številu članstva, obsežnosti premoženja in tako dalje, boste dobili podrobne informacije iz poročil glavnega in gl. pomožnega tajnika ter glavnega blagajnika, a glede Prosvete in naših publikacij sploh ter tiskarne pa od urednika in upravnika. Zato se jaz ne spuščam v te detajle, pač pa omenim na kratko, da spet zaznamujemo lep napredek v članstvu in premoženju in da smo z rezultati lahko zadovoljni.

V. CAINKAR.

Soglasno sprejet predlog, da se poročilo vzame na znanje.

Poročilo I. podpredsednika

Bratje gl. odborniki:

Običajna poročila, katera podajamo zunanji gl. odborniki na letnih in polletnih sejah, se nanašajo na razvoj in aktivnosti članstva in društev po državah in okrajih, kejr smo nastanjeni. Tako se tudi to moje poročilo, s katerim vam želim podaži nekoliko pregleda z mojega vidika iz srednje in zapadne Pennsylvanije, v kolikor sem imel priliko priditi v dotiko z raznimi člani in društvi.

V splošnem moram povdarjati, sem vsepovsodi opazil resno voljo za napredek in pomnožitev članstva SNPJ, katera vživa zelo dober ugled vsepovsodi. Lahko smo ponosni na to našo aktivno članstvo, ki kljub velikemu brezdelju, ki vlada vsepovsod, ni samo obdržalo število članstva na prejšnji višini, pač pa še pomnožilo znatno svoje vrste. Prepričan sem, da bo kampanja preteklega leta imela še v letošnjem letu precejšen odmev, kajti ljudstvo je pričelo spoznavati, da je naša organizacija s svojo dobrodelnostjo, obširnimi zavarovalninami in drugimi podporami najtočnejša in najcenejša, in bi ji bilo težko dobiti para.

Nedovmno smemo dati priznanje tudi našim krajevnim federacijah, potom katerih se članstvo raznih društev vedno bližje spoznava in medsebojno navdušuje in posvetuje za čim enotnejšo delo. Federacije same sicer nimajo nobene eksekutivne moči, vseeno se potom teh z dobro voljo ublaži mnogo zadev in napravi sporazum za nadaljnji razvoj; federacije so tudi nekakšna gonilna sila agitacije za porast članstva, ker poleg obljubljenih nagrad, ki jih določi gl. odbor za nove pridobljene člane, so nekatere federacije še same prispevale s svojimi nagradami z namenom za čim boljši uspeh v svojih okrajih.

Udeležil sem se tudi nekaj proslav, bodisi proslav društvenih obletnic, kakor tudi kampanjskih priredb. Priredba Conemaugh Valley federacije je brez dvoma najbolje izpadla, zlasti še iz moralnega stališča, pri kateri so člani raznih društev, in tudi govorniki iz mlajše generacije pridno sodelovali. Po naročilu gl. izvršnega odseka sem se kot zastopnik SNPJ udeležil tudi proslave 45-letnice Hrvatske bratske zajednice v Pittsburghu, Pa., ki se je vršila v velikem obsegu in zastopane so bile domalega vse Jugoslovanske bratske organizacije v Zdr. državah; nadalje sem se udeležil tudi priredbe društva št. 506 v Monessen, Pa., ki je v vseh ozirih zelo dobro izpadla, in dobil sem vtis, da v dotičnem okraju jednota vživa zelo dober ugled, čeravno prevladuje hrvatski živelj. Udeležil sem se tudi nekaterih manjših priredb raznih društev SNPJ, in spoznal sem, da se članstvu zelo ustreže, ako se kdo od gl. odbornikov udeleži njih priredbe.

Naj še omenim željo in priporočilo nekaterih društev in članov, namreč, da bi jednota izdala za svoje člane nekakšne osebne izkaznice "Identification Cards," katere bi društveni tajniki izpolnili svojim članom, da bi jih vedno imeli pri sebi in se s tem izkazali, ko so na potovanju in obiščejo društva ali člane, da so člani SNPJ; s tem bi bilo zelo ustreženo zlasti članstvu v državi Pennsylvaniji.

Žal mi je, da mi ni bilo mogoče ustreči želji gl. izvršnega odseka, ki me je delegiral k pogrebu bivšega člana gl. odbora, pokoj. brata Josip Zorkota; vzrok je bila zakasnela brzojavka in pa izredno slabo zimsko vreme za potovanje.

ANDREW VIDRICH.

Soglasno sprejet predlog, da se poročilo vzame na znanje.

Poročilo II. podpredsednika

Bratje gl. odborniki:—

S tem podajam običajno poročilo letnemu zborovanju gl. odbora SNPJ.

Kampanja ob priliki proslave 35-letnice jednote je bila v vseh ozirih uspeh; oni člani, ki so agitirali za nove člane in aktivno sodelovali v kampanji, zaslužijo vse priznanje za njih delo in požrtvovalnost. Čeravno smo kampanjo oficijelno zaključili, ne smemo opustiti dela agitacije za nove člane, ampak to delo nadaljevati za večjo in boljšo organizacijo—SNPJ.

Nahajamo se v izredno resnih časih vsled razmer tukaj v tej deželi in v Evropi. In naša glavna briga mora biti, da vsled teh kaotičnih razmer naša organizacija ne bo trpela, in da bo ostala taka, na kakršno bo članstvo lahko ponosno. V teh razburkanih časih ne smemo prezreti enega dejstva, in to je, da je naša jednota svobodomiselna, in le potom (svobodomiselnosti) svobodomiselnih načel je nam mogoče ohraniti naše demokratične pravice svobodnega ljudstva. V časih, ko so sedaj, bo organizacija morala iti skozi težke čase, v katerih članstvo bo razburkano po nasprotnikih, ki so vedno na delu, kako uničiti organizacije kot je naša.

Naša organizacije je delavska, in vsled tega ne smemo pozabiti, da moramo biti v defenzivi, ker na nesrečo nismo dovolj močni da bi bili v ofenzivi. V svrho, da naše vrste ostanejo strnjene v teh resnih časih, ne smemo dovoliti, da bi osebnosti stopile v ospredje, ampak naš cilj naj bodo načela, radi katerih smo v organizaciji. Člani morajo biti vedno na straži, v nasprotnem slučaju lahko utrpimo težke izgube. Večina članov dobro ve, da se ne smemo razdvojiti, ker to bi poslabšalo moč organizacije, in v sedanjih časih bi vsaka razdvojenost imela najtežje posledice za celo organizacijo. Naša organizacija, ki je najbolj napredna, naj bo kažipot drugim, ki na nas gledajo kot voditelje.

Stališče našega uradnega glasila se bo moralo spremeniti. Svest sem si, da članki, radi katerih bi organizacija mogoče bila v nevarnosti sodnih procesov, ne smejo biti priobčeni. Toda, članki, ki ne vsebujejo ničesar takega, radi katerih ni nobene nevarnosti sodnih procesov, naj bi pa bili priobčeni, in bi se jih ne smelo odklanjati.

Vsak član ima svoje mišljenje in ideje, in nikakor ne smemo zabraniti nikomur dati v javnost, kaj on misli. Kakor hitro bi to storili, tedaj bi naša organizacija ne bila več svobodomiselna organizacija. Naše člane bi se moralo vspodbujati pisati v naše publikacije, ne pa odklanjati njih spise. Kak član bi večkrat rad spisal kak članek ali dopis in ga priobčil v našem listu, in ako se dotični dopis ali članek ne dopade uredniku, bo slednji napisal celo rubriko ali pa mogoče še več v svrho, da diskreditira dotičnega pisca ali pa njegove ideje. Dvomim, da je naloga urednika dokazovati, da so ideje prizadetega pisca napačne; splošno članstvo naj o tem napravi svojo sodbo, ali je pisec v pravem ali ne. Večina članstva črez dan dela trdo v rudnikih ali žovarnah, in v svojem prostem času marsikateri poskuša pojasnjevati svoje ideje, da tudi drugi člani vedo, kako mišljenje imajo nekateri člani, in ako mu pa urednik, ki ima dovolj časa za pisanje, raztrga s svojim komentarjem dotični članek ali dopis, tedaj postane tak član ozlovoljen ne samo na list, ampak tudi na organizacijo kot tako, in polagoma postane tak najhujši kritik in mogoče še celo nasprotnik; vse to škoduje naši organizaciji. Le nikdar ne kritizirajmo diktatorje in njih napake, sami pa bi izvajali isto.

Moje mnenje je, da naj bo na tem zborovanju gl. odbora posebna točka na dnevnem redu, t. j. stališče oziroma taktika uredništva uradnega glasila. Kajti bojim se, ako se bo to nadaljevalo tako kot je sedaj, bo trpela cela organizacija.

Je še več stvari tikajočih se uradnega glasila, o katerih bom pa govoril, ko bo zadeva na dnevnem redu. Ker sem tudi v atletskem odboru kot zastopnik gl. odbora, bom o tej zadevi predložil posebno poročilo.

Upam, da bodo ukrepi, zaključki in potek zborovanja v korist organizacije.

FRANK BOLKA, II. gl. podpredsednik.

Soglasno sprejet predlog, da se poročilo vzame na znanje.

Poročilo gl. tajnika

Druga članska kampanja se ni tako dobro obnesla kot prva, kar je bilo za pričakovat, ker resno uspešne kampanje so le tiste, ki so periodične in za katere mora biti vse v naprej, ter dobro pripravljeno. Kakor hitro se kampanja vleče iz leta v leto, izgubi svoj pravi pomen in zanimanje od strani članstva, kar smo lahko opazili v kampanji preteklega leta. Najbrže bi ne bilo posebne razlike napredka v članstvu tudi, če ne bi bilo kampanje zadnje leto, medtem ko se sedaj bojim, ker smo ljudi s skoro dveletno kampanjo razvadili, da bo naše stališče, vsaj za nekaj časa, kolikor toliko oteškočeno.

Daši imamo pri naši jednoti cenejši asesment kot drugod za slično zavarovanje in da naša organizacija pomaga iz sklada izrednih podpor s tisoče dolarji letno svojemu članstvu, vse to veliko ne pomeni, dokler ljudje ne znajo soditi, kje in pri kateri organizaciji je za nje boljše. Vprašanje nizkega asesmenta, varnost zavarovanja, sigurnost podpore v slučaju bolezni ali nesreče itd., še ne dosega važnosti med preprostim ljudstvom in v veliki meri še odloča sposobnost psihologičnega vpliva agitatorjan. Mi še nimamo dovolj treniranih članov med našo mladino, ki bi bili kos agentom komercijalnih zavarovalninskih družb in še tam, koder se slučajno kateri pokaže, mesto vzpodbude, se rado pripeti, da se dotičniku podira pogum, kar smo nekaj tednov nazaj opazili v uradnem glasilu, v katerem se je pritožil sposoben in agilen član. Če bomo tako nastopali proti mladini—med katero je naše edino upanje za napredek—potem ne moremo pričakovati uspehov za jednoto.

V prvi polovici preteklega leta smo napredovali v članstvu obeh oddelkov, medtem ko smo v drugi le v oddelku odraslih, mladinski pa izkazuje nazadovanje, kar boste slišali iz naslednjih številk o poročilu glede članstva:

ODDELEK ODRASLIH

Število članov dne 30. junija 1939		37,222
Novopristopilih	501	
Prestopili iz mladinskega v odrasli	646	1,147
Skupaj		38,369
Umrli	168	
Črtani in odstopli	394	562
Število članov dne 31. decembra 1939		37,807
Število članov dne 30. junija 1939		37,222
Napredek v drugi polovici preteklega leta		585

MLADINSKI ODDELEK

Število članov dne 30. junija 1939		14,391
Novopristoplih		644
Skupaj		15,035
Presotpli v oddelek odraslih	646	
Umrlo	9	
Črtanih	268	923
Število članov dne 31. decembra 1939		14,112
Število članov dne 30. junija 1939		14,391
Skupni napredek preteklega leta		767
Nazadovanje		279
Skupno članstvo dne 31. decembra 1939		51,919

V preteklem letu je umrlo šest članov več kot leto prej, kar pa na podlagi napredka v oddelku odraslih članov ne bo na umrljivost imelo posebne spremembe. Povprečno starost zadnjega leta umrlih članov znaša nekaj nad 53 let, kar pomeni, da je treba previdnosti pri sprejemanju novih kandidatov. Žalostna slika ekonomskih razmer, v katerih živimo, so priča samomori, kateri se bolj in bolj množijo med revnimi sloji vsled brezposelnosti in pomanjkanja, katerih pa mi sami pri najboljši volji ne moremo izboljšati, moremo pa, kjerkoli je prilika, sodelovati za izboljšanje istih. Pregled smrtnih slučaje in zavarovalnin umrlih članov v letu 1939 je kot sledi:

SMRTNI SLUČAJI

Vzrok smrti	Število slučajev	Odstotki	Zavarovalnina
Srčna hiba	80	23.74%	$ 53,000.00
Rak	53	15.73	40,450.00
Pljučnica in flu	38	11.27	27,650.00
Jetika	25	7.42	13,650.00
Samomori	22	6.53	16,450.00
Krvotok	19	5.64	16,500.00
Razne nesreče	18	5.34	11,400.00
Vnetje obisti	14	4.15	10,800.00
Kap	9	2.67	5,800.00
Vnetje trebušne mrene	8	2.37	5,150.00
Avtomobilske nesreče	7	2.08	4,400.00
Septicemia	6	1.78	5,300.00
Želodčna uljesa	5	1.48	4,300.00
Rudniške nesreče	5	1.48	3,750.00
Silicosa	4	1.18	3,200.00
Diabetis	4	1.18	2,850.00
Mrtvoud	3	.89	2,100.00
Umobolnost	3	.89	1,450.00
Umor	2	.59	1,600.00
Naduha	2	.59	1,150.00
Vnetje žolčnega mehurja	1	.30	1,100.00
Vodenica	1	.30	1,000.00
Empyema	1	.30	1,000.00
Alkohol	1	.30	600.00
Vnetje slepiča	1	.30	600.00
Zlatenica	1	.30	600.00
Brightova bolezen	1	.30	600.00
Embolism	1	.30	500.00
Hodgkingseva bolezen	1	.30	500.00
Rumena mrzlica	1	.30	150.00
Skupaj	337	100.00%	$237,600.00

Operacije v preteklem letu so znatno poskočile in sicer za 82 slučajev, predvsem pa operacije za slepič in kilo. Brez dvoma se je nekaterim z operacijo podaljšalo ali celo ohranilo življenje in če bi ne imeli organizacije, ki jim je priskočila na pomoč, je vprašanje, kaj bi se bilo z njimi zgodilo. Tu navajam detailirano poročilo o operacijah in odškodninah.

OPERACIJE IN ODŠKODNINE

Operacije	Število slučajev	Odstotki	Vsote izplačil
Vnetje slepiča	190	29.33%	$13,762.50
Kila	124	19.15	9,300.00
Razne trebušne operacije	85	13.03	6,200.00
Ženski notranji organi	41	6.34	3,000.00
Zlata žila	41	6.34	1,925.00
Vnetje mehurja	37	5.72	2,737.50
Golša	25	3.77	1,837.50
Krtovičaste žile	16	2.48	800.00
Vravnanje in ploščanje kosti	14	2.17	460.00
Rak	11	1.71	825.00
Očesna mrena	9	1.40	675.00
Razne žleze	8	1.24	310.00
Hydrocele	7	1.09	245.00
Cezarejske operacije	7	1.09	525.00
Vnetje ušesnih kosti	6	.94	450.00
Thorocoplasty	5	.78	250.00
Želodčna uljesa	4	.63	300.00
Gnojenje v kosteh	4	.63	200.00
Vnetje obisti	3	.47	225.00
Empyema	3	.47	150.00
Laminectomy	2	.31	150.00
Možganska mrena	2	.31	150.00
Odrezanje prs	1	.15	75.00
Nosečnost izven maternice	1	.15	75.00
Žolčni kamni	1	.15	75.00
Lipoma	1	.15	25.00
Skupaj	648	100.00%	$44,727.50
Odškodnine			
Izguba vida, oči	15	41.67%	4,500.00
Izguba prstov	8	22.22	400.00
Izguba roke	6	16.66	1,800.00
Izguba noge	5	13.89	1,500.00
Zlomljena hrbtenica	1	2.78	800.00
Poravnava	1	2.78	425.00
Skupaj	36	100.00%	$ 9,425.00
SKUPAJ OPERACIJE IN ODŠKODNINE	684		$54,152.50

Iz finančnega poročila, katero je kakor običajno pripravljeno za vsakega glavnega odbornika, lahko razvidite, da smo v zavarovalninskih oddelkih zadnjega pol leta napredovali za $212,783.46, v preteklem letu skupno pa za vsoto $357,232.10 kljub temu, da je bil opuščen enomesečni asesment v smrtninski sklad vsemu članstvu. V gospodarskem ali finančnem oziru stoji naša organizacija na trdni podlagi in naše skupne investicije smo precej izboljšali, kar boste lahko slišali iz poročila gospodarskega odbora.

Končno naj omenim, da smo na priporočilo aktuarja pričeli zbirati gotovo statistiko, na podlagi katere se bo mogoče dalo stabilizirati dvadolarski bolniški sklad, katerega problem bo morala bodoča konvencija rešiti, ker rezerva omenjenega sklada se počasi, toda stalno znižuje. Iz zbiranjem imenovanih podatkov bo nastalo posebno delo, kateremu se pa ni mogoče izogniti, če hočemo upoštevati priporočilo aktuarja.

V nekaterih državah, koder so naši člani prisiljeni prositi za javno pomoč, so oblasti odredile, da mora dotičnik znižati zavarovalnino pri organizaciji na vsoto $500, kar pomeni, da tak član ne more biti zavarovan več kot pet sto dolarjev. V nekaterih slučajih, kadar se nam je član pritožil, smo posredovali direktno iz glavnega urada in reči moram, da do sedaj smo bili še vedno uspešni in odgovorni uradniki so se dali pogovoriti. Kakšne odredbe še pridejo glede teh in podobnih vprašanj, ne more nihče vedeti, ker izgledi so slabi za znižanje brezposelnosti, katera je predvsem povod tem problemom.

Kakor ste lahko razvideli iz detailiranega poročila o zadnji kampanji ste lahko opazili, da se nekateri člani resno potrudili in tudi dosegli povoljne uspehe, za kar zaslužijo vse priznanje in upajmo, da bodo s svojim delom nadaljevali tudi izven posebno razpisane kampanje. Če bomo razumeli ljudstvo in sledili pincipu strpnosti brez ozira kdo je prizadet, potem sem prepričan, da bo naša jednota napredovala toliko časa, dokler bo ljudem potrebna.

Kooperacija med društvi in tajniškim uradom je dobra, posebnih pritožb ni in soditi se da, da je vedno več medsebojnega zaupanja med nami, kar je lepo in potrebno v bratski podporni organizaciji. Vsem, ki so se trudili v zadnji kampanji, društvenim odbornikom kakor osobju v uradu, izrekam na tem mestu priznanje in zahvalo.

To bo zaenkrat vse moje poročilo in če kateri izmed glavnih odbornikov želi kakšnega pojasnila, sem na razpolago.

FINANČNO POROČILO

od 1. julija do 31. decembra 1939

Smrtninski sklad

	Dohodki	Izdatki
Bilanca 1. julija 1939	$6,662,127.37	
Neplačane smrtnine 1. julija 1939	12,551.19	
Asesment	211,449.27	
Čisti dohodki od investicij	79,938.72	
Izplačane smrtnine		111,240.32
Odpravnine		2,177.99
Prenos v upravni sklad		9,222.00
Neplačane smrtnine 31. decembra 1939		16,881.45
Bilanca 31. dec. 1939		6,826,544.79
	$6,966,066.55	$6,966,066.55

Odškodninski sklad

	Dohodki	Izdatki
Bilanca 1. julija 1939	$112,907.36	
Asesment	35,041.50	
Odškodnine in operacije		$ 25,725.00
Bilanca 31. decembra 1939		122,223.86
	$147,948.86	$147,948.86

Bolniški sklad

$1 razred

Bilanca 1. julija 1939	$232,556.50	
Asesment	95,998.70	
Izredni asesment	533.00	
Vrnjena bolniška podpora	61.02	
Izplačana bolniška podpora		81,110.00
Bilanca 31. decembra 1939		248,039.22
	$329,149.22	$329,149.22

$2 razred

Bilanca 1. julija 1939	$117,825.89	
Asesment	77,484.00	
Izredni asesment	744.00	
Vrnjena bolniška podpora	120.00	
Izplačana bolniška podpora		$ 79,146.65
Bilanca 31. decembra 1939		117,027.24
	$196,173.89	$196,173.89

$3 razred

Bilanca 1. julija 1939	$ 20,160.51	
Asesment	10,939.20	
Izredni asesment	21.00	
Vrnjena bolniška podpora	18.00	
Izplačana bolniška podpora		8,814.00
Bilanca 31. decembra 1939		22,324.71
	$ 31,138.71	$ 31,138.71

Sklad izrednih podpor

Bilanca 1. julija 1939	$ 70,028.68	
Asesment	12,928.66	
Vrnjeno posojilo asesmenta	1,593.02	
Smrtnina	389.80	
Izredna podpora in asesment		$ 11,542.27
Bilanca 31. decembra 1939		73,397.89
	$ 84,940.16	$ 84,940.16

Stavbinski sklad

Bilanca 1. julija 1939	$ 74,765.83	

Dohodki od uradov in dvorane	4,199.40	
Stroški vzdrževanja poslopja in davki		$ 3,772.93
Znižana vrednost poslopja		1,351.02
Bilanca 31. decembra 1939		73,841.28
	$ 78,965.23	$ 78,965.23

Konvenčni sklad

Bilanca 1. julija 1939	$ 37,777.59	
Asesment	4,517.58	
Bilanca 31. decembra 1939		42,295.17
	$ 42,295.17	$ 42,295.17

Upravni sklad

Bilanca 1. julija 1939	$ 36,879.47	
Asesment	27,179.99	
Prodane društ. potrebščine	185.68	
Prenos iz mladinskega oddel.	6,992.58	
Prenos iz smrtnin. sklada	9,222.00	
Plače eksekutivnih uradnikov		$ 5,600.00
Plače in razni stroški gospodarskega odseka		1,359.15
Plače in razni stroški gl. porotnega odseka		494.70
Plače in razni stroški gl. nadzornega odseka		433.75
Plače in razni stroški gl. in okrož. podpredsednikov		303.00
Plača gl. zdravnika		450.00
Plače nameščencev		6,797.64
Stroški preiskav investicij v konkurzu		204.70
Zdravniška preiskava sumljivih bolnikov		75.50
Vozni stroški in dnevnice gl. odbornikov po uradnih opravkih		55.19
Pristojbina za iztirjanje obresti od posojil		27.57
Stroški s FHA hipotekami		1,636.47
Pristojbina za izmenjanje čekov in vnovčenje obrest. kuponov		144.48
Davek socialne zaščite in brezposel. zavarovanja		518.84
Pristojbina na zavarovalninske departmente		27.00
Najemnina tajniškega urada		1,500.00
Potrebščine za gl. urad in društva		1,836.65
Kartoteka		178.64
Oglašanje		1,573.08
Stroški kampanje		953.54
Podpora mladinskim krožkom		155.00
Stenski koledarji		4,184.90
Poštnina		1,195.98
Telefon in brzojavi		202.82
Mladinski list		3,248.01
Priloga uradnemu glasilu		577.11
Seja gl. odbora		1,148.66
Pravni stroški		365.00
Oprema gl. urada		1,091.12
Računski izvedenci (Actuary and Accountants)		790.00
Članarina na Narodni bratski kongres		207.50
Zavarovalnina proti ropu in vlomu		90.96
Razne subvencije		42.00
Atletika		2,144.43
Bilanca 31. decembra 1939		40,846.33
	$ 80,459.72	$ 80,459.72

PREGLED SKLADOV

	1. julija 1939	31. dec. 1939	Zvišanje Znižanje*
Smrtninski sklad	$6,662,127.37	$6,826,544.79	$164,417.42
Odškodninski sklad	112,907.36	122,223.86	9,316.50
Bolniški sklad:			
$1 razred	232,556.50	248,039.22	15,482.72
$2 razred	117,825.89	117,027.24	798.65*
$3 razred	20,160.51	22,324.71	2,164.20
Sklad izrednih podpor	70,028.68	73,397.89	3,369.21
Stavbinski sklad	74,765.83	73,841.28	924.55*
Konvenčni sklad	37,777.59	42,295.17	4,517.58
Upravni sklad	36,879.47	40,846.33	3,966.86
Čisto premoženje	$7,365,029.20	$7,566,540.49	$201,511.29
Obveznosti:			
Neplačane smrtnine	12,551.19	16,881.45	4,330.26
Prosveta	74.10	62.00	12.10*
Davek socialne zaščite	145.71	133.39	12.32*
Mladinski oddelek	....	969.03	969.03
Skupno premoženje	$7,377,800.20	$7,584,586.36	$206,786.16

PREGLED PREMOŽENJA

	Vsota	V odstotkih
Poslopje in stavbišče	$ 64,983.43	.86%
Posestva v poravnavo dolga na prvo vknjižbo	24,408.29	.34
Posojila na prve zemljiške vknjižbe	391,354.99	5.16
F H A hipoteke	614,658.71	8.10
Posojila na član. certifikate	10,390.57	.14
Zvezne vladne zadolžnice	2,127,364.30	28.05
Zvezne vladne obveznice H. O. L. C.	462,643.75	6.07
Zadolžnice Dominija Kanada	25,087.50	.33
Državne, okrajne, občinske in mestne zadolžnice — ne v konkurzu	2,572,193.91	33.91
Državne, okrajne, občinske in mestne zadolžnice v konkurzu	108,956.43	1.44
Industrialne in javnih naprav zadolžnice — ne v konkurzu	432,886.50	5.71
Industrialne in javnih naprav zadolžnice v konkurzu	149,875.00	1.98
Gotovina: Asesment .... $79,888.98–1.05%; Harris, Trust & Savings Bank ..104,428.77–1.38%; Continental Ill. Nat'l Bank .... 10,891.69– .14%	195,209.44	2.57
Neplačane prodane društvene potrebščine	59.09	.....
Neplačane zapadle zadolžnice	247,333.75	3.26
Obrestne zadolžnice	3,162.50	.04
Delnice	44,018.20	.58
Vloge v hranilnih in posojilnih društvih	110,000.00	1.46
SKUPAJ	$7,584,586.36	100.—%

MLADINSKI ODDELEK

	Dohodki	Izdatki
Bilanca 1. julija 1939	$557,051.83	
Asesment	17,547.68	
Čisti dohodki od investicij	6,403.18	
Smrtnine		$ 3,960.00
Izplačano članom prestoplim v oddelek odraslih		6,501.79
Prenos v upravni sklad		6,992.58
Prostojbina za imenjavo čekov in vnovčenje obrestnih kuponov		23.59
Zdravniška preiskava in nagrade za nove člane		143.00
Stroški s FHA hipotekami		35.86
Bilanca 31. decembra 1939		563,345.87
	$581,002.69	$581,002.69

PREGLED PREMOŽENJA

	Vsota	Odstotek
F H A hipoteke	$11,333.95	2.01%
Posojilo na prve zemljiške vknjižbe	49,679.03	8.82
Posojilo na drugo zemljiško vknjižbo	1,100.00	.20
Zvezne vladne zadolžnice	196,306.30	34.84
Zvezne vladne obveznice HOLC	38,965.63	6.92
Državne, okrajne, občinske in mestne zadolžnice	141,964.05	25.20
Industrialne in javnih naprav zadolžnice — ne v konkurzu	61,481.25	10.91
Industrialne in javnih naprav zadolžnice — v konkurzu	9,975.00	1.77
Gotovina: Asesment: .... $2,810.82— .50%; Lawndale Nat'l Bank .... 1,759.62— .31%	4,570.44	.81
Vloga v hranilnih in posojilnih društvih	25,000.00	4.44
Posestva prevzeta v poravnavo dolga na prvo vknjižbo	1,744.94	.31
Neplačane zapadle zadolžnice	19,136.25	3.40
Delnice	1,120.00	.20
Kredit v oddelku odraslih	969.03	.17
Skupaj	$563,345.87	100.—%

Premoženje 31. decembra 1939	$ 563,345.87
Premoženje 1. julija 1939	557,051.83
NAPREDEK V MLADINSKEM ODDELKU V DRUGI POLOVICI 1939	$ 6,294.04

— — —

Premoženje oddelka odraslih 31. decembra 1939	$7,584,586.36
Premoženje mladinskega oddelka 31. decembra 1939	563,345.87
SKUPNO PREMOŽENJE OBEH ODDELKOV 31. DECEMBRA 1939	$8,147,932.23
SKUPNO PREMOŽENJE OBEH ODDELKOV 1. JANUARJA 1939	7,790,700.13
NAPREDEK V LETU 1939	$ 357,232.10

F. A. VIDER, gl. tajnik.

Soglasno sprejet predlog, da se poročilo vzame na znanje.

Poročilo pomožnega tajnika

STANJE BOLNIŠKIH SKLADOV OD 1. JULIJA DO 31. DECEMBRA 1939

Razred $1

DOHODKI:		
Julij	$15,661.65	
Avgust	15,856.75	
September	15,907.15	
Oktober	15,993.95	
November	16,092.65	
December	16,286.55	
Skupni redni asesment	$95,998.70	
Izredni asesment	533.00	
Vrnjena podpora	61.02	
Skupaj		$ 96,592.72
IZDATKI:		
Julij	$12,298.00	
Avgust	13,877.07	
September	14,964.93	
Oktober	11,914.50	
November	15,596.50	
December	12,459.00	
Skupaj		$ 81,110.00
Prebitek		15,482.72
Preostanek 30. junija		232,556.50
Bilanca 31. decembra		$248,039.22

Razred $2

DOHODKI:		
Julij	$12,930.00	
Avgust	12,840.00	
September	12,916.50	
Oktober	12,936.00	
November	12,922.50	
December	12,939.00	
Skupni redni asesment	77,484.00	
Izredni asesment	744.00	
Vrnjena podpora	120.00	
Skupaj		$ 78,348.00
IZDATKI:		
Julij	$12,974.50	
Avgust	13,808.00	
September	14,191.15	
Oktober	11,460.00	
November	14,575.50	
December	12,137.50	
Skupaj		$ 79,146.65
Preostanek 30. junija		117,825.89
Primanjkljaj v šestih mesecih		798.65
Bilanca 31. decembra		$117,027.24

Razred $3

DOHODKI:		
Julij	$ 1,844.90	
Avgust	1,807.70	
September	1,826.30	
Oktober	1,835.60	
November	1,826.30	
December	1,798.40	
Skupni redni asesment	$10,939.20	
Izredni asesment	21.00	
Vrnjena podpora	18.00	
Skupaj		$ 10,978.20
IZDATKI:		
Julij	$ 1,251.00	
Avgust	1,763.00	
September	1,741.00	
Oktober	876.50	
November	1,516.00	
December	1,666.50	
Skupaj		$ 8,814.00
Prebitek		2,164.20
Preostanek 30. junija		20,160.51
Bilanca 31. decembra		$ 22,324.71

Za naše seje in za članstvo v splošnem, so najbolj razveseljiva taka poročila, ki izkazujejo uspehe in napredek jednote. In kot razvidno iz raznih poročil, smo leto 1939 zaključili s prilično dobrimi uspehi. Kot v drugih oddelkih, smo napredovali tudi na članstvu za bolniško zavarovalnino in premoženju za precej tisočakov. Seveda, napredek zaznamuje poročilo skupnih razredov, medtem ko posamezno razred $2 še vedno nazaduje in boljšega ne moremo pričakovati dokler zopet ne upeljemo potrebnih sprememb.

Skupni dohodki znašajo $185,918.92, podpore pa je bilo izplačano $169,070.65, torej znaša čisti prebitek v šestih mesecih $16,848.27. Gotovina skupnih bolniških skladov je znašala dne 31. decembra vsoto $387,391.17.

LAWRENCE GRADIŠEK, pomožni tajnik.

Soglasno sprejet predlog, da se poročilo vzame na znanje.

Poročilo blagajnika

za dobo od 1. julija do 31. decembra 1939

PREGLED TEKOČEGA RAČUNA

Oddelek odraslih članov

Bilanca dne 1. julija 1939:		
Harris Trust & Savings Bank	$22,380.05	
Continental Illinois National Bank & Trust Co.	15,692.73	$ 38,072.78
Vloge od 1. julija do 30. decembra 1939		812,483.50
SKUPAJ		$850,556.28
Izplačila od 1. julija do 30. dec. 1939		735,235.82
Bilanca tekočega računa 30. dec. 1939		$115,320.46
Bančni izkaz z dne 30. dec. 1939:		
Harris Trust & Savings Bank	$128,299.81	
Nevrnjeni čeki	23,871.04	$104,428.77
Continental Illinois National Bank & Trust Co.	$ 26,352.82	
Nevrnjeni čeki	15,461.13	10,891.69
Čisti prebitek tekočega računa z dne 30. decembra 1939 v obeh bankah		$115,320.46

MLADINSKI ODDELEK

Bilanca 1. julija 1939 v Lawndale National Bank	$ 3,494.60	
Vloge od 1. julija do 30. decembra 1939	52,631.59	$ 56,126.19
Izjlačila od 1. julija do 30. dec. 1939		54,366.57
Bilanca tekočega računa z dne 30. decembra 1939		$ 1,759.62
Bančni izkaz z dne 30. dec. 1939		$ 3,188.87
Nevrnjeni čeki		1,429.25
Čisti prebitek tekočega računa z dne 30. decembra 1939		$ 1,759.62

Kakor običajno, so vse spremembe v investicijah uključene v skupnem poročilu gospodarskega odseka, radi tega se moje poročilo nanaša v glavnem samo na pregled čekovnega računa.

Pričakovali smo več reorganiziranja raznih investicij tekom zadnje polovice preteklega leta, izvršili sta se pa faktično samo dve. Vendar pa, ker ni novih defaultov, se skupna vsota defaultiranih bondov polagoma znižuje in upamo, da bodo v doglednem času zopet vse naše investicije v dobrem stanju.

JOHN VOGRICH, blagajnik.

Soglasno sprejet predlog, da se poročilo vzame na znanje.

Poročilo upravitelja jednotinih publikacij in tiskarne

Moje poročilo o jednotinih publikacijah in tiskarni je kot navadno kratko. V zadnji polovici leta nismo imeli nobenih posebnih sprememb.

PROSVETA—Sredina izdaja ali uradno glasilo se tiska v 28,500 iztisih. Drugih deset tisoč, ki so deležni glasila, je prištetih k onim, ki so naročeni na dnevnik. Tega se vedno več in redno poslužujejo z malo izjemo skoro vsi člani in še posebno oni, ki žele čitati dnevnik Prosveto. Dnevnik se pa še vedno tiska tudi v pet tisoč iztisih. Naročnina prihaja precej redno in naročniki, oni ki zmorejo, prilično dobro in redno plačujejo potom zastopnikov, v prejšnji meri pa tudi sami pošiljajo. Seveda imamo pa tudi nekaj takih naročnikov, ki so takorekoč brez dela ali manj ko brez dela, in ti kajpak prosijo, da se jih počaka, oziroma potrpi z njimi, ker imajo še vedno upanje, da bodo tudi zanje prišli mogoče še enkrat nazaj malo boljši časi in da bodo bolj redno delali in nam vse pošteno plačali. Vsem takim kajpak ustrežemo in precej jih je, ki tudi resnično vse poplačajo, se dobe pa tudi taki, ki pozabijo na to. Kakor je razvidno iz priobčenih poročil v listu od časa do časa, dobimo vedno nekaj novih naročnikov, kateri večinoma nadomeščajo one, ki so prestali biti naročniki iz enega ali drugega vzroka, bodisi radi smrti, brezdelja ali karkoli že. Tako gre ta naša stvar počasi svojo pot naprej. Razumljivo je, ako bi se delavske razmere izboljšale, da bi bili tudi mi pri Prosveti deležni tega.

MLADINSKI LIST—se tiska v 7,800 iztisih. List je precej izboljšan še posebno kar se tiče slik in v precejšnji meri kaže, da so čitatelji zelo zadovoljni z njim.

TISKARNA—V tiskarni ni bilo nobenih večjih sprememb; z delom gre kot običajno redno naprej in nobenih novosti nismo imeli v zadnji polovici leta.

V splošnem, poslovanje med društvi, zastopniki in uradom je zadovoljivo in harmonično. Z delom se postreže kar največ mogoče točno in hitro in kolikor je meni znano, ni nobenih pritožb. V finančnem oziru smo nekoliko napredovali. Knjige so pregledali izvedenci in naš nadzorni odbor. Finančno poročilo sledi. Če bo potrebno kaj pojasnila sem na razpolago na seji.

RAČUN PROSVETE IN MLADINSKEGA LISTA od 1. julija do 31. decembra 1939

DOHODKI:	
Naročnina — Dnevnik	$ 5,676.12
Naročnina — Tednik	22,587.90
Naročnina — Mladinski List	2.50
Oglasi	2,249.90
Za Mladinski List od SNPJ	3,248.01
Obresti na bondih	426.22
SKUPNI DOHODKI	$ 34,190.65
IZDATKI:	
Provizija tajnikom in zastopnikom	$ 1,060.75
SNPJ tiskarni za tisk Prosvete in Mladinskega Lista	21,412.60
Plače urednikov in upravnikov	7,495.80
Pisarniške potrebščine in tiskovine	86.51
Znižana vrednost pohištva in oprave	194.46
Razni upravni stroški	15.07
Pregledovanje knjig	100.00
Stroški oglaševanja	3.00
Najemnina uradov	300.00
Poštnina in express	151.96
Pristojbina za II. poštni razred Prosvete in mladinskega Lista	1,777.57
Razni tiskovni stroški	598.56
Zvezni davek za starostno pokojnino	74.96
Zvezni davek za brezposelnostno zavarovanje	224.90
Za izmenjavo čekov	9.20
Neiztirljivi dolgovi	2.50
SKUPNI STROŠKI	$ 33,507.84
ČISTI PREBITEK	682.81
SKUPAJ	$ 34,190.65

PREGLED IMOVINE

Gotovina na Northern Trust Company banki	$ 10,804.15
Gotovina na Milard State banki (v konkurzu)	1,850.04
Neplačani oglasi	499.75
Neplačana naročnina za uradno glasilo (tednik SNPJ)	62.00
Vloga za II. poštni razred za Prosveto	571.39
Vloga za II. poštni razred za Mlad. List	55.80
Zvezne vladne zadolžnice	27,022.19
Pohištvo in oprema (kupna cena)	6,227.31
SKUPAJ	$ 47,092.63
Manj rezerva za neizplačano vlogo v Millard Banki	1,513.68
SKUPAJ	$ 45,578.95
OBVEZNOSTI IN REZERVA:	
Zvezni davek za starostno pokojnino	$ 74.92
Rezerva za zvezni davek brezposelnostne zavarovalnine	146.23
Rezerva za znižano vrednost pohištva in opreme	5,571.76
Rezerva za neizplačano vlogo v Millard Banki	1,513.68
Premoženje	39,786.04
SKUPAJ	$ 47,092.63
Manj rezerva za neizplačano vlogo v Millard State Banki	1,513.68
SKUPAJ obveznosti in rezerva ter prebitek	$ 45,578.95

RAČUN SNPJ TISKARNE

DOHODKI (Tiskovine):	
Za tisk Prosvete in Mladinskega Lista	$ 21,412.60
Za tiskovine SNPJ	6,173.28
Za tiskovine Prosveti	79.31
Za tiskovine tiskarne	275.24
Za tiskovine drugih odjemalcev	1,163.85
SKUPAJ dohodki za izgotovljeno delo	$ 29,104.28
RAZNI DRUGI DOHODKI:	
Za star prodan papir	$ 17.74
Popust pri nakupu	75.48
Obresti od zadolžnic in obveznic	476.22
Obresti od posojil na prve vknjižbe	384.52
SKUPNI DOHODKI	$ 30,058.24
IZDATKI:	
Papir in časopise in tiskovine	$ 4,668.18
Črnilo	182.97
Razne tiskarske potrebščine	4,151.37
Poštnina	691.05
Plače tiskarniških uslužbencev	13,307.91
Najemnina prostorov	1,800.00
Znižana vrednost oprave in opreme	225.73
Zavarovalnina proti ognju	89.48
Elektrika za pogon	477.32
Izguba na tiskarskem svincu	9.93
Zavarovalnina	102.91
Razkladanja papirja	50.00
Poprave in drugi stroški za tiskarske stroje	307.45
Neizgotovljeno delo 30. junija 1939	385.40
SKUPNI STROŠKI TISKARNE	$ 26,449.70
Odšteto neizgotovljeno delo 31. decembra 1939	393.15
ČISTI STROŠKI TISKARNE	$ 26,056.55
Stroški odpošiljanja	$ 143.88
Oglasi	648.64
Plače nameščencev v uradu tiskarne	1,216.50
Uradni stroški in potrebščine	45.50
Poštnina	142.77
Za izmenjavo čekov	1.05
Davek za starostno pokojnino	155.71
Davek za brezposelnostno zavarovanje	434.95
Pregledovanje knjig	150.00
Neiztirljivi dolgovi	1.20
SKUPNI STROŠKI	$ 28,996.75
ČISTI PREBITEK	1,061.49
SKUPAJ	$ 30,058.24

PREGLED IMOVINE

Vloga v Amalgamated Trust and Savings Banki	$ 14,284.21
Vloga v Millard St. Banki (v konkurzu)	10,594.37
Neplačani računi	218.75
Papir in črnilo v zalogi	2,201.27
Tiskovine v delu	393.15
Predplačani računi	1.15
Zvezne vladne zadolžnice, municipalne in industrijalne obveznice	31,383.27
Posojila na prve vknjižbe	8,250.00
Posestvo prevzeto po organizaciji	6,768.87
Stroji in oprema tiskarne (kupna cena)	51,548.52
Nepotečena zavarovalnina	388.44
Oprema za odpošiljanje	32.87
Poštne znamke	242.11
Razne opreme	7.72
SKUPAJ	$126,314.70
Manj rezerva	59,027.91
SKUPNA IMOVINA	$ 67,286.79
OBVEZNOSTI IN REZERVA:	
Neplačani računi	$ 146.97
Dolg na plačah	64.40
Zvezni davek za starostno pokojnino	141.80
Rezerva za brezposelnostno zavarovalnino	284.01
Znižana vrednost opreme in strojev	50,359.78
Rezerva za neizplačano vlogo v Millard State Banki	8,668.13
Originalno posojilo od SNPJ	50,000.00
Premoženje	16,649.61
SKUPAJ	$126,314.70
Manj rezerva	59,027.91
SKUPAJ OBVEZNOSTI IN ČISTA IMOVINA	$ 67,286.79

FILIP GODINA,
upravitelj jednotinih publikacij.

Soglasno sprejet predlog, da se poročilo vzame na znanje.

Poročilo urednika jednotinih publikacij

Delo v uredništvu publikacij SNPJ je šla v zadnjih šestih mesecih gladko izpod rok, kakor je šlo v prejšnjih šestih meseih. Pomožni uredniki lojalno [...] operirajo v vseh ozirih.

V zadnjem novembru sta Prosveta in Mlad[...] list izgubila zadnjega sotrudnika v starem kraj[...] smrtjo Ivana Vuka. Zdaj nimamo več nobenega [...] trudnika in poročevalca tamkaj in pomagati si [...] ramo s ponatisi iz starokrajskih publikacij, koli[...] je to potrebno. Naš redni poročevalec v stari do[...] vini Mile Klopčič je utihnil ob izbruhu vojne v E[...] ropi in od takrat se ni več oglasil niti z eno č[...] niti ni odgovoril na moji dve pismi, kaj je vzr[...] temu mi je neumljivo.

Seveda, dokler prihajajo starokrajski listi, čep[...] kasno in neredno, ne bomo v stiskah za novice [...] stare domovine niti za drug material, kolikor [...] je potreben. Ne vemo pa, koliko časa bo to traja[...] vse je odvisno od nadaljnjega razvoja razmer v E[...] ropi.

Na drugi strani pa ima uredništvo toliko do[...] čega materiala od tukaj, da ga komaj zmaguje. [...] lemike med našimi člani, kakor tudi z našimi [...] nanjimi nasprotniki niso pri nas nič novega. P[...] obrat v splošni situaciji v drugi polovici pretekl[...] leta učinkuje seveda tudi na Prosveto oziroma [...] njene somišljenike, a tudi to ni nič izrednega [...] upam, da se bodo v mejah stvarnosti in naših de[...] kratičnih principov vsi nesporazumi med nami [...] voljno rešili.

Pri tem pa moram opozoriti glavni odbor na [...] izogiben problem, ki se nam bliža. V Združenih [...] žavah so letos splošne volitve, ki bodo prizadele [...] prav tako, kakor bodo prizadele sleherni živelj v [...] meriki. Te volitve bodo izredno važne in voli[...] kampanja se bo vršila v okolščinah, katerih ena[...] redna konvencija SNPJ nikakor ni mogla slutiti, [...] je omejila politične smernice Prosvete v meje [...] krat in tudi danes še neporojene splošne delav[...] stranke. Prosveta v smislu tistega konvenčn[...] sklepa ne more priporočati nobenih drugih kandi[...] tov kot izrecno in samostojno delavskih—vse pa [...] že, da bo letos takšnih kandidatov, namreč od sa[...] stojnih in iskreno demokratično usmerjenih del[...] skih strank, jako malo in kjerkoli bodo, bodo [...] pomena za splošnost. To je za nas nova izku[...] ki nas uči, da bi politične smernice Prosvete la[...] spadale tudi v področje gl. odbora poleg konven[...] z ozirom na potrebe in razmere, to je—dokler [...] sploh umestno, da ima Prosveta kakšne poli[...] smernice.

Moja želja je, da gl. odbor na tej seji razprav[...] o tej zadevi, če je mogoče kaj storiti in če je [...] vašem mnenju to sploh potrebno.

Mladinski list urejujemo nadalje po načinu, k[...] bil uveden z letom 1938 in zanimanje med [...] mladino je zelo veliko. Pretežni del mesečnika [...] danes v angleščini; slovenski del, kolikor ga je [...] je v glavnem namenjen za starše. Posebnost v [...] danjem Mladinskem listu, ki je zelo privlačn[...] so spisi in slike otrok, s katerimi tekmujejo za [...] grade v "Naši šoli." Ta "Naša šola" je post[...] središče zanimanja za mladinske krožke naše j[...] note, ki se stalno množe. Ob koncu preteklega [...] smo nagradili 31 dečkov in deklic v skupni v[...] $100 za prispevke v besedi in sliki.

Pred kratkim je bilo uredništvo neformalno ob[...] ženo, da zanemarja jednoto v člankih v ured[...] številkah Prosvete, da namreč objavlja članke ([...] torials), ki se ne tičejo SNPJ, temveč politike [...] drugih stvari. Da to obdolžitev odbijem, sem [...] stavil nekaj statistike glede vsebine uvodnikov [...] vseh sredinih številkah Prosvete skozi zadnjih [...] mesecev, obenem je pa tu statistika glede člank[...] ki so jih objavili v tem času ostali glavni izv[...] odborniki. Ta statistika je nekaj novega v m[...] poročilih, a zdi se mi, da je v tem primeru na me[...]

V drugi polovici leta 1939 sem objavil 28 člank[...] ki so v ogromni večini uvodniki na četrti str[...] deloma pa tudi na prvi strani. Od teh 28 člank[...] je bilo petnajst člankov, torej večina, ki so se [...] vili z jednoto, jednotinimi vprašanji in sploh z [...] devami, ki se tičejo naše jednote; od ostalih t[...] najstih člankov sta bila samo DVA politične vsebi[...] ostali so bili znanstveni, socialni ali propaganda [...] demokracijo in izobrazbo.

V istem času je objavil gl. predsednik Cain[...] 13 člankov na prvi ali peti strani, ki se bavijo [...] ključno z jednoto; gl. tajnik Vider je objavil 11 č[...] kov na prvi ali peti strani, ki se tudi tičejo jedn[...] in deloma so bili polemični glede jednotinih zad[...] bolniški tajnik Gradišek je pa objavil dva člank[...] ki se tudi tičeta jednote.

Ta statistika faktično ni potrebna, kajti vsak [...] lahko vidi objavljene članke in njihovo vsebino [...] Prosveti, toda, ker naši ljudje sproti pozabijo, [...] čitajo—kakor vse kaže—je ta statistika na mes[...]

IVAN MOLEK, urednik publikacij SNPJ.

Soglasno sprejet predlog, da se poročilo vzame [...] znanje.

Poročilo podpredsednika I. okrožja

Strabane, Penna.
5. februarja 1940
Slovenska Narodna Podporna Jednota,
Vincent Cainkar, predsednik,
Chicago, Ill.
Cenjeni sobrat Cainkar:

Ker mi je nemogoče dobiti dopust radi zaposle[...] sti, mi je nemogoče se udeležiti zobrovanja gl. [...] bora.

V zadnjem polletju nisem prejel nikakih urad[...] naročil, toda kljub temu sem obiskal nekatera dr[...] štva in se tudi udeležil nekaterih priredb. V t[...] kajšnji naselbini bivajoči člani smo že na delu [...] priredbo SNPJ dneva, in vsled tega želim, da [...] odbor razpravlja o tem in nam da potrebna navod[...] in nasvete, za kar bomo vsi hvaležni.

Tekma "Duck-Pin," katero je priredila federaci[...] angleško poslujočih društev v Zapadni Pennsylv[...] niji, je bila uspeh v vseh ozirih, in ponovno se [...] pokazalo, da vsa društva, brez ozira na njih poslo[...] jezik, deuljeta z roko v roki v korist organizacije.

Z upanjem za večjo in boljšo SNPJ osta[...] z bratskim pozdraovm JOHN PODBOJ Jr.

Soglasno sprejet predlog, da se poročilo vzame [...] znanje.

Poročilo podpredsednika II. okrožja

Bratje gl. odborniki:

Po zadnji seji gl. odbora sem sodeloval v kamp[...] nji, ki se je vršila ob priliki proslave 35-letnice je[...] note, kolikor mi je bilo sploh mogoče. Radi vzpo[...] bujanja iz gl. urada in delovanju ter aktivnosti za[...] stih članov jednote, je kampanja izpadla izred[...] dobro. Moje poročilo za zadnjih šest mesecev [...] sledeče:

Udeležil sem se vseh priredb, ki so bile prirej[...] od društev SNPJ v Clevelandu in okolici, in kolik[...] mi je bilo sploh mogoče, tudi v okrožju, katere[...] zastopam. V kolikor se tiče moje odborniške služ[...] sem se udeležil kot zastopnik SNPJ zborovanja Bra[...] skega kongresa za državo Ohio, ki se je vršil[...] tembra v Akronu, O. Zborovanje je bilo zelo za[...] mivo, poučno za vse navzoče, in tako tudi za me [...] samega.

Udeležil sem se tudi zborovanja atletskega odbo[...] clevelandske federacije, ki se je vršilo v nam[...] povzdigniti atletiko v naših društvih. Sedaj je [...]

zona za kegljanje, ki je v polnem zamahu, in člani se pridno udeležujejo tega športa, ki pomaga širiti znanje in bratstvo med posameznimi člani angleško poslujočih društev.

Pomagal sem tudi reorganizirati društvo št. 572, ki je bilo že na poti razpada, in v izredno slabih finančnih razmerah. Moje priporočilo je, da gl. odbor nakloni temu društvu kako gmotno podporo, da bo društvo zmožno oživeti se in tako nadaljevati s svojimi aktivnostmi in pridobiti izgubljene člane. Društvo se nahaja v okrožju, kjer je veliko polje za agitacijo, in prepričan sem, ako se pomaga temu društvu na noge, da bo v velike koristi za celo organizacijo.

Sem tudi v odboru priredbe SNPJ dan za državo Ohio. Priredba se bo vršila, kot sedaj zaključeno, 28. julija, in kot je soditi sedaj, bo izrednega pomena za vse naše članstvo v državi Ohio.

Največ mojega časa sem pa posvetil organiziranju mladinskih krožkov, v prvi vrsti na zapadni strani mesta Cleveland; udeležil sem se sej društev z edinim namenom, organizirati mladinski krožek. Dosedanji uspehi so zelo zadovoljivi.

Razmere v splošnem so v Clevelandu in okolici izredno slabe, in vlada velika brezposelnost. Zapadna stran mesta trpi največ radi tega, ker je tovarna Bender Body Co. prenehala z obratom, ki je vposlila največ delavcev v tem distriktu. Vsled tega je kampanja v tem okrožju trpela, in je tudi zelo težko obdržati sedanje število članstva. Večina naših članov dobiva sedaj brezposelnostno podporo.

Priporočilo clevelandske federacije za tekoče leto je, da bi v tem letu bila opuščena pristopnina in stroški zdravniške preiskave bi bili povrnjeni iz gl. urada. Priporočam gl. odboru, da bi vsaj stroške zdravniške preiskave plačal gl. urad.

V zadnjih šest mesecih sem delal po svojih najboljših močeh za napredek SNPJ, in bom še vedno tako tudi v bodoče.

CAMILLUS, ZARNIK,
podpredsednik II. okrožja.

Soglasno sprejet predlog, da se poročilo vzame na znanje.

Poročilo podpredsednika III. okrožja

Br. predsednik in bratje gl. odborniki:

V mojem okrožju je bila kampanja, ki se je vodila preteklo leto ob priliki 35-letnice jednote uspeh, kolikor je bilo pač mogoče pričakovati z ozirom na delavske razmere, in vpoštevajoč dejstvo, da je trajala samo devet mesecev. Mladinski krožki so se organizirali z namenom zainteresirati našo mladež v jednoto, in prepričan sem, da bo uspeh z mladinskimi krožki, in ravno tako sem prepričan, da bo uspelo v tekočem letu organizirati še več mladinskih krožkov.

Proslava SNPJ dneva v La Salle, t. j. v mojem okrožju, je bila nepričakovn uspeh bodisi v moralnem kakor tudi v finančnem oziru. Ta priredba je bila povod, da je pristopilo precej novih članov, in da so tudi tujerodci spoznali, kaj je naša jednota, katero prej niso skoro nič poznali. Atletski nastopi ob tej priliki pokazujejo, da je edino le ta način agitacije uspešen med mladino in vsled tega je neobhodno potrebno, da se to obdrži i še nadalje.

Odpotoval sem tudi v državo Iowa z namenom obiskati tamošnja društva in razvideti, kako delujejo; cilj je bil okrožje v jugovzhodnem delu države, kjer je središče Centerville. Toda ker so naslovi, katere sem imel tako pomanjkljivi in člani bivajo v tako neobljudenih krajih, da mi je bilo nemogoče najti kakega člana; vsled česar sem se vrnil domov ne da bi kakega člana obiskal.

Iz gl. urada nisem prejel nikakih uradnih naročil.

JOHN KLANŠEK, podpredsednik III. okrožja.

Soglasno sprejet predlog, da se poročilo vzame na znanje.

Poročilo podpredsednika IV. okrožja

Sobrat predsednik in br. gl. odborniki:

Od zadnje seje gl. odbora SNPJ pa do danes, v kolikor se tiče SNPJ, se ni dosti spremenilo, razen, da se je število članov pomnožilo in sicer za precejšnjo število, kar je zasluga naših aktivnih članov pri društvih. Kampanja preteklega leta je bila, vsaj kolikor se tiče mojega okrožja, uspeh. K temu so tudi veliko pripomogle razne priredbe krajevnih društev in federacije s sodelovanjem upravnih odborníkov in društvenih uradnikov.

Moje mnenje je, da se od časa do časa apelira na članstvo, posebno pa še na krajevne odbornike, da so na delu za nove člane. Prepričan sem, da taki apeli ne bodo zaman.

Kar se mojega dela tiče v zadnjih šestih mesecih, sem kolikor so mi le razmere dopuščale, obiskaval društva v mojem okrožju, in vsepovsod sem dobil vtis, da so agilni za jednoto.

Glede mladinskih krožkov naj rečem toliko, da vsaka naselbina, v kateri imajo že krožek in kjer se bo še ustanovil, naj pazi v prvi vrsti na to, da pridobe mladino v krožek in da jo zainteresitrajo za jednoto. Naša glavna naloga naj bo, seznaniti mladino z načeli in principi jednote, da bo nadaljevala delo njih prednikov. Kot sedaj izgleda, je že med mladino precej takih, ki se zavedajo, da je jednota organizacija, na katero so lahko ponosni, in bo precejšnje število agitatorjev.

Obiskal sem parkrat naselbino v Ludlow, kjer mi je uspelo organizirati mladinski krožek, ki obeta, da bo napredoval v vseh ozirih; opazil sem precej navdušenja ne samo med mladino, ampak tudi med starejšimi člani.

Moji odnošaji z glavnim uradom so bili v redu; prejel sem točne odgovore na vsa moja pisma, in sploh dobil polno kooperacijo.

To je moje skromno poročilo od zadnje seje.

EDWARD TOMŠIČ.

Soglasno sprejet predlog, da se poročilo vzame na znanje.

Poročilo gospodarskega odseka

Glavnemu odboru SNPJ:

Naslednje je poročilo gospodarskega odseka za poslovno dobo od 1. julija do 31. decembra 1939 izkazujoč ranze transakcije kakor tudi popoln pregled nakupa, prodaje, zamenjave, itd., vrednostnih papirjev v tej dobi.

NAKUP VREDNOSTNIH PAPIRJEV OD 1. JULIJA DO 31. DECEMBRA 1939

Zvezne vladne zadolžnice

ODDELEK ODRASLIH

Datum nakupa	Vrsta	Nominalna vrednost	Obresti	Cena	Plačali	Dozorijo	Donašajo %
14. avgusta 1939	US zakladniške	$30,000.00	2¾	107 11/32	$32,203.13	1965/60	2.37
4. decembra 1939	US zakladniške	25,000.00	2¾	105 16/32	26,375.00	1965/60	2.43
MLADINSKI ODDELEK							
21. julija 1939	US zakladniške	$10,000.00	2¾	107 15/32	10,746.88	1965/60	2.37
Skupaj zadolžnic zvezne vlade.....		$65,000.00			$69,325.01		

Municipalne zadolžnice

ODDELEK ODRASLIH

27. oktobra 1939	Grand Rapids, Mich. vodovodni	$30,000.00	2¾	99	$29,300.00	1967	2.80
27. novembra 1939	New York City	25,000.00	3¼	103.58	25,896.53	1966	3.05
Skupaj municipalnih zadolžnic.....		$55,000.00			$55,596.53		

Zadolžnice javnih naprav

ODDELEK ODRASLIH

29. septembra 1939	Ohio Power Co.	$25,000.00	3¼	100⅛	$25,031.25	1968	3.24

Druge investicije

Oddelek odraslih: Vloga v Federal Building & Loan Association	$105,000.00
Mladinski oddelek: " " " " " "	25,000.00
Skupaj v Federal Building & Loan Ass'n	$130,000.00
Hipoteke FHA—Chicago in okolica	$ 76,852.70

Rekapitulacija

	Nominalna vrednost	Plačano
Zadolžnice Zvezne vlade	$ 65,000.00	$ 69,325.01
Municipalne zadolžnice	55,000.00	55,596.53
Zadolžnice javnih naprav	25,000.00	25,031.25
Skupaj v zadolžnicah (Bonds)	$145,000.00	$149,952.79
Vloge v stavbinskih in posojilnih društvih	$130,000.00	
FHA hipoteke	76,852.70	206,852.70
Skupna vsota investiranega med 1. julijem in 31. decembrom 1939		$356,805.49

Prodane, odpoklicane in dozorele zadolžnice

Prodane:				
Glades County, Fla	$ 2,500.00	za 80	prejeli	$ 2,000.00
Claxton, Ga	2,700.00	za 85	prejeli	2,295.00
Breward County, Fla	15,000.00	za 92	prejeli	13,800.00
Bessemer City, N. C., obrestne obveznice	155.00		prejeli	139.50
Skupaj	$20,355.00		prejeli	$18,234.50
Odpoklicane:				
Oddelek odraslih: Bradford County, Fla	$25,000.00	za nominalno		$25,000.00
Ohio Forge & Machine Corp.	5,000.00	" "		5,000.00
Mladinski oddelek: " " " "	7,500.00	" "		7,500.00
McKinley Land & Lumber Corp.	10,000.00	" "		10,000.00
Skupaj odpoklicanih zadolžnic	$47,500.00		prejeli	$47,500.00
Dozorele zadolžnice:				
Oddelek odraslih: Tiedtke Stores Realty Co.	$ 3,000.00	za nominalno		$ 3,000.00
Beauford County, N. C.	3,000.00	" "		3,000.00
Rosedale, So. Dakota	1,000.00	" "		1,000.00
Cumberland County, N. C.	5,000.00	" "		5,000.00
Uvalde County, Tex.	5,000.00	" "		5,000.00
Akron, Ohio	3,000.00	" "		3,000.00
Thomasville, N. C.	20,000.00	" "		20,000.00
Mladinski oddelek: Tarboro, N. C.	5,000.00	" "		5,000.00
Shelby County, Tex.	2,000.00	" "		2,000.00
Skupaj dozorelih zadolžnic	$47,000.00		prejeli	$47,000.00

Odplačila na prve zemeljiške vknjižbe

Oddelek odraslih:	Posojilo št. 17—zadnje odplačilo	$3,500.00
	" " 148— " "	100.00
Mladinski oddelek:	" " 26— " "	3,250.00
	" " 28— " "	700.00
	" " 47— " "	800.00
	" " 65— " "	100.00
	" " 70— " "	275.00
Odplačanih sedem posojil v skupni vsoti		$8,725.00

Posestev, katere je organizacija prevzela v likvidacijo posojil na zemljiške vknjižbe ni prodano nobeno.

PRIPOMBE

Zadolžnice zvezne vlade: Vsled izbruha vojne v Evropi so cene vsem zadolžnicam zvezne vlade padle meseca avgusta in septembra, kar je bilo pa le začasno, in sedaj so zopet domalega v isti višini, kot so bile prej; povprečno donašajo med 2.35 do 2.40. Kaj bo bodočnost prinesla je težko ugibati radi zamotanih političnih kakor tudi ekonomskih razmer v Evropi kakor tudi tukaj vsled kaosa. Ker pa na trgu ni drugih vrednostnih papirjev, t. j. prvovrstnih z dobrim jamstvom, gospodarski odsek vlaga še vedno večji del jednotine gotovine v zadolžnice zvezne vlade.

Municipalne zadolžnice: Zgornje detajlirano poročilo izkazuje, da je bila proporčno z drugimi investicijami investirana le majhna vsota v municipalne zadolžnice. Na zadnji seji gl. odbora je bil namreč sprejet zaključek, da se kupuje le one municipalne zadolžnice, ki so klasificirane vsaj "A". Ker pa teh vrst zadolžnic na trgu primanjkuje, je vsled tega cena enako visoka kot pa cena zadolžnic zvezne vlade, kakor smo že poročali v našem zadnjem poročilu. Ako bi nam bilo dovoljeno kupovati zadolžnice z nižjo klasifikacijo, tedaj bi jih lahko dobili in donašali bi več.

Vloga v hranilna in posojilna društva: Gospodarski odsek je vložil v hranilna in posojilna društva $130,000.00, in sicer po $5,000.00 v eno hranilnico, in sicer radi tega, ker so posamezne vloge do $5,000 zavarovane od zvezne vlade; vloge se obrestujejo po 3%. Obresti niso jamčene, ampak se določajo na podlagi dohodkov zadevnega zavoda.

FHA hipoteke: V tem poročilu je navedeno, da je gospodarski odsek investiral FHA hipoteke v skupni vsoti $76,852.70. Cela ta vsota je investirana v hipotekah posestev v Chicagu in okolici, to pa iz tega vzroka, ker v Clevelandu je cena teh hipotek precej višja, oziroma, da dotični, ki kupi tako hipoteko, mora plačati še posebno premijo. Ker je zvezna vlada znižala obrestno mero teh hipotek na 4½%, je gospodarski odsek kljub temu odločil še nadalje investirati gotovino v te hipoteke, znižal je pa odškodnino zastopnikom od ¾ na ½% od vseh novih hipotek. Ker je veliko zahtev po teh hipotekah od strani bančnih zavodov in zavarovalnih družb, in sploh onih, ki želijo svojo gotovino dobičkanosno investirati, je zelo težko dobiti te hipoteke, čeravno se plača posebno premijo.

Prodane zadolžnice: V zadnjem pol letu bilo prodanih zadolžnic samo za vsoto $20,355.00 nominalne vrednosti; zadolžnice Breward County, Fla., v nominalni vrednosti $15,00.00 so bile prodane radi tega, da se obveznosti tega okraja napram jednoti znižajo.

Odpoklicane zadolžnice: V zadnji polovici leta 1939 je bilo odpoklicanih zadolžnic v skupni vsoti $47,500.00 nominalne vrednosti in jednota je dobila polno vsoto, t. j. polno vrednost zadolžnic, za kolikor so bile izdane; za vsoto $25,000.00 je bilo municipalnih zadolžnic in $22,500.00 pa indistrialnih.

Dozorele zadolžnice: V zadnjem polletju je dozorelo malo zadolžnic, in jednota je dobila polno vsoto nominalne vrednosti; skupna vsota je $47,000.00; največ je bilo zadolžnic Thomasville, N. C., v vsoti $20,000.00.

Zemljiška in posestva: V zadnjem polletju je bilo odplačanega na prve zemljiške vknjižbe dolga v skupni vsoti $8,725.00, in sicer sedem dolgov je bilo plačanih popolnoma; prodano ni bilo nobeno posestvo, katero je jednota bila primorana prevzeti v likvidacijo dolga in tudi nobeno posestvo ne prešlo v last jednote. Jednota še vedno lastuje šest posestev, in sicer v Chicagu, South Chicagu, Springfieldu, Ill., Gary, Milwaukeeju in Detroitu.

To poročilo je za skupni gospodarski odsek; ako kdo izmed navzočih gl. odbornikov želi kaka pojasnila, smo vedno pripravljeni pojasniti.

MATT PETROVICH,
predsednik gospodarskega odseka.

Soglasno sprejet predlog, da se poročilo vzame na znanje.

Poročilo gl. porotnega odseka

Bratje gl. odborniki:

Od zadnje seje gl. odbora do konca leta 1939 je bilo gl. porotnemu odseku predloženih v rešitev 11 spornih zadev, ki so bile rešene kot sledi:

Za bolniško podporo je bilo 6 pritožb; v treh slučajih je bila bolniška podpora odklonjena, v treh drugih slučajih je pa bila bolniška podpora delno odobrena, t. j. da se je porotni odsek zedinil odobriti prizadetim članom bolniško podporo za čas ali teden, v katerem je bil bolnik obiskan od zdravnika, za ostali čas pa je bila odklonjena.

V eni sporni zadevi je bila razveljavljena razsodba društvene porote, in prizadeti član ali obtoženec je bil oproščen.

Druga zadeva je bila, ki se je vlekla skozi celo leto po krivdi člana, in končno je bila rešena njemu vprilog.

Ena zadeva ali obtožba je izostala, ker pritoženec ni poslal gl. porotnemu odseku kar se je zahtevalo od njega.

Ena sporna zadeva je bila, v kateri so drug drugega obtoževali, vsled česar se je cela zadeva precej časa vlekla, in po daljšem prizadevanju in s posredovanjem se je dosegel sporazum med prizadetimi, in na ta način je bila cela zadeva rešena.

Ena obtožba v zadevi nekega primanjkljaja pri društvu je bila zavrnjena, ker je izhajala še iz neke zastarele zadeve od leta 1928.

To poročilo je za skupni porotni odsek.

JOHN GORŠEK, predsednik.
FRANK BARBIČ, FRANK VRATARICH, ANTON ŠULAR, JOHN TERČELJ, porotniki.

Soglasno sprejet predlog, da se poročilo vzame na znanje.

Poročilo nadzornega odseka

Z našim pregledovanjem poslovanja v SNPJ in poročil računskih izvedencev firme Philip B. Heller & Co. (Certified Public Accountants) smo pričeli 5. februarja. Udeležili smo se ga vsi trije člani nadzornega odseka. Za to delo smo porabili tri dni. Predsednik nadzornega odseka Frank Zaitz je bil navzoč tudi pri štetju bondov in obrestnih kuponov dne 11. januarja, ki jih ima SNPJ shranjene v Harris Trust & Savings Banki.

Kot običajno, je nam omenjena firma pregledovalcev poslovnih knjig vseh oddelkov SNPJ predložila svoje poročilo, ki obsega 74 tipkanih strani. Razdeljeno je na zavarovalninski sklad, sklad mladoletnih dedičev, na publikacije, ki jih izdaja jednota, in na njeno tiskarno.

Mi smo še poleg njih pregledali račune c izplačilih iz upravnega sklada, tiskarne in publikacij, dalje razne druge račune, o katerih bomo navedli podatke v tem poročilu.

Imovina SNPJ

Imovina v vseh oddelkih in skladih SNPJ je dne 31. decembra 1939 znašala $8,351,710.83, ali $212,783.46 več kakor v prvi polovici minulega leta. Od te jo odpada $6,826,544.79 oddelku odraslih za posmrtnine, $563,345.87 mladinskemu oddelku, $387,391.17 skladu za bolniške podpore, $122,223.87 skladu za odškodnine, $106,435.65 je imovina tiskarne in publikacij, ostale vsote pa se nanašajo na sklad mladoletnih dedičev, sklad izrednih podpor, stavbni sklad, konvenčni sklad itd. V slednjem je bilo 31. decembra $42,295.17.

Vsote naših investicij po odstotkih

Prvič v naši zgodovini imamo investiranega največji odstotek v raznih bondih zvezne vlade. Doslej so bili na prvem mestu državni in municipalni bondi.

V skupnih vsotah in po odstotkih so naše investicije sledeče:

	Vsota	Odstot.
Zvezni bondi (vključivši H. O. L. C.)	$2,888,509.99	34.58
Državni in municipalni bondi	2,862,494.84	34.27
Posojila na nepremičnine, prve uknjižbe	1,074,544.55	12.87
Industrialni in utiliční bondi	701,207.25	8.40
Maturirani bondi, ne še izplačani	266,470.00	3.19
Glavni urad in druga posestva SNPJ	91,136.66	1.10
Vsote v procesu iztirjavanja (Funds in Process of Collection)	82,693.07	.99
Vložbe v hranilnih in posojilnih društvih	130,000.00	1.56
Delnice (Common and Preferred Stock)	45,138.20	.54
Gotovina na rokah in v bankah	163,259.92	1.95
Bondi kanadske vlade	25,087.50	.31
Inventorij tiskarne, publikacij in razne druge vsote	21,168.85	.24
Skupaj	$8,351,710.83	100

Stroški z investicijami

Stroški, nanašajoči se na poslovanje gospodarskega odbora, so znašali v drugi polovici leta 1939 $1,359.15, preiskave pa $204.70. Plače zunanjih članov gospodarskega odbora znašajo $780, njihove seje $390, druga izplačila (zastopnikom itd.) pa $189.15.

V gornji vsoti ni všteta najemnina, ki jo plačujemo v banki za varnostne shrambe in razni drugi izdatki, ki se nanašajo na upravljanje premoženja.

Do konvencije leta 1937 smo jih krili s prispevki v upravni sklad. Ker pa so izdatki narasli, se od imenovanega leta dalje prenaša v ta namen od investiranih vsot, ki jih predstavlja sklad za posmrtnine, en četrt odstotka. Prenos iz tega v upravni sklad je v minuli polovici leta znašal $9,222, v prvi polovici leta pa $9,054.

Dokumentiranje investicij

Akountanti nas v svojem poročilu opozarjajo na gotove pomanjkljivosti v dokumentiranju in zavarovanju investicij. Njihove opombe so navedene na 5. in 6. strani. Merodajne odbornike opozarjamo posebno na 6. stran poročila akountantov, nanašajoče se na razne listine, slike poslopij, na katera smo dali posojila, jamčenja lastninske pravice itd.

Upravni sklad

Upravni sklad je imel v drugi polovici leta 1939 $43,580.25 dohodkov, od tega $27,179.99 direktnega asesmenta društev, mladinski sklad je prispeval $6,992.58 in posmrtninski pa, kot že omenjeno, $9,222. Drugi dohodki v vsoti $185.18 se nanašajo na potrebščine, prodane društvom in 50c pa razni dohodki.

Upravni sklad je imel v zadnjih 6. mesecih imenovanega leta $4,046.81 prebitka, v kar so mu pripomogle transakcije iz posmrtninskega in upravnega sklada, kajti z obstoječim direktnim asesmentom se bi po konvenciji leta 1937 ne mogel več vzdrževati.

Plače v drugi polovici leta so približno enake kakor v prvi polovici, oziroma so bile v zadnji nad $800 nižje.

Pravni stroški so znašali le $365.00, stenski koledarji nad $4,000 in tudi drugi izdatki iz upravnega sklada se nanašajo zgolj na regularne postavke. Vsote v podrobnostih je navedel br. gl. tajnik. Skupno znašajo izdatki iz upravnega sklada $39,533.44.

Kampanjski izdatki

V drugi polovici leta so znašali izdatki, označeni v knjigah "kampanja za nove člane" $953.54, v prvi pa $1,639.72. V drugi polovici leta se omenjena vsota nanaša z izjemo $100 vsa na izdatke, ki smo jih imeli s pošiljanjem govornikov na shode jednotinih društev in federacij. $100 je bilo prispevanih za kontest v Mladinskem listu.

Jednotini govorniki, in vsote, ki so jih prejeli za voznine in dnevnice, so bili v minuli polovici leta sledeči:

Vincent Cainkar	$390.79
Donald J. Lotrich	205.00
Fred A. Vider	126.00
Frank Zaitz	44.00
Math Petrovich	43.90
Milan Medvešek	25.00
Andrew Vidrich	18.30
Skupaj	$853.54

Znatna vsota pod postavko "kampanja za nove člane" je bila plačana za zdravniške preiskave aplikantov, ki pa bo v knjigah v tej polovici leta. V prvi je znašala $683.25.

Mladinski List

Pod označbo "kampanja za nove člane" bi lahko vključevali tudi izdatke z mladinskim Listom, ker je namenjen pridobivanju mladine v SNPJ in potem pa agitaciji, da se jo obdrži v naših vrstah. Kajti ona nudi sedaj temeljni vir dotoka v oddelek odraslih.

Vsote, ki smo jih izdali za Mladinski list v minuli polovici leta, so sledeče:

Tisk, šest številk, pošiljanje etc.	$2,520.00
Za honorarje in plače	480.00
Kliševi in razno	248.01
Skupaj	$3,248.01

Dasi so torej stroški precejšnji, je treba priznati, da je Mladinski List s svojo sedanjo pestrostjo gradiva vreden te vsote ne le v literarnem ampak tudi v agitacijskem oziru.

Oglašanje

Pod rubriko "oglašanje" smo pred leti označevali v naših poslovnih knjigah le vsote za oglašanje v listih, na zastorih v dvoranih in v programnih knjižicah. Pozneje smo k tej postavki dodelili izdatke, ki jih imamo s filmi, kampanjske znake, razne agitacijske tiskovine, darila, kot na primer svinčnike itd.

V drugi polovici leta 1939 so znašali izdatki pod postavko "Oglašanje" sledeče vsote (v primerjanje jih navajamo tudi iz prve polovice):

	Julij-December	Januar-junij
Oglaševanje v Prosveti	$ 275.00	$ 275.00
Oglasi v drugih publikacijah	195.00	154.50
Program knjižice	114.00	149.00
Oglasi na zastorih v dvoranah	101.00	176.00
Filmi in potroški z njimi	25.03	218.19
Radio programi	55.00	46.00
Podpore v svrho oglašanja	200.00	100.00
Znaki, tiskovine itd.	608.05	308.01
Skupaj	$1,573.08	$1,488.70

Označba "Podpore" se v drugi polovici leta nanaša na vsoto $200, ki jo je izvršni odsek prispeval za dvorano v Fontani, Calif. Pod označbo tiskovine itd. so vključene vsote za žepni koledarček, svinčnike, tiskpvine in znake.

Vsota, označena pod imenom "Oglašanje v drugih publikacijah", je bila izdana Am. druž. koledarju, Cankarjevemu Glasniku, Vzajemni Svobodi in par angleškim listom.

Atletika

Pod označbo "atletika" smo v drugi polovici leta potrošili $2,144.43, v prvi pa $2,021.94, torej nekaj več, kot pa dovoljuje sklep zadnje konvencije. Glavni izdatek v drugi polovici leta se nanaša na prireditev SNPJ v Lašallu, in sicer za vozne stroške igralcem v tekmah, odbornikom atletskega odbora, podpora prirediteljem za kritje njihovih stroškov, nekaj je znašala poštnina, in par manjših vsot je bilo prispevanih za gojitev atletike posameznim društvom.

Prošenj za podpiranje atletskih aktivnosti je mnogo več kot pa je izvršnemu odseku na podlagi sklepa prošle konvencije mogoče ugoditi, kajti po izplačilih, ki jih dajemo v ta namen za takozvani SNPJ Day v septembru, atletsko tekmo spomladi, in za voznine na seje, je določena vsota do malega potrošena samo za te dve priredbi.

Mladinski krožki

Nova ustanova v naši jednoti so mladinski krožki. Iz naše blagajne smo zanje skozi vse minulo leto prispevali le $375. Iz poročil je razvidno, da nekateri krožki uspevajo, drugim pa manjka sposobnega vodstva, ali ni volje med članstvom za tako delo. Ovira je tudi, ker so z mladinskimi krožki stroški, ki jih društva bodisi ne morejo ali pa jih niso pri volji prevzeti v zadostni meri.

Razne podpore

Raznim vnanjim organizacijam je SNPJ leta prispevala $42, v prvi pa $348.75. Te organizacije so ACLU, FLIS in slične. Apelov v razne namene prejema SNPJ mnogo, a jim večinoma ne more ustreči.

Stavbni sklad

Dohodki jednotinega glavnega urada in dvorane so znašali v drugi polovici minulega leta $4,199.40, v prvi pa $4,476.60, skupaj v celem letu $8,676.00. Stroški v celem letu pa so znašali $10,900.43, torej beležijo naše knjige v stavbnem skladu leta 1939 $2,224.43 izgube. Ampak v izdatkih je tudi znižanje vrednosti (depreciation) poslopja v vsoti (za celo leto) $2,702.04. Dejansko poslopje torej nima izgube.

Glavni izredni potroški so bili čiščenje in barvanje poslopja in pa predelavanje odvodnih cevi.

Čisti dohodki dvorane so znašali v zadnjih 6. mesecih 1939 $599.40, v prvih pa $876.60. Pregledali smo tudi hišnikove račune, kakor običajno, in ugotovili, da so v redu. Dohodki dvorane v posameznih mesecih so bili sledeči:

	Skupaj dohodki	Provizija hišniku	Čisti dohodki
Julij	$ 16.00	$ 1.60	$ 14.40
Avgust	82.00	8.20	73.80
September	71.00	7.10	63.90
Oktober	186.00	18.60	167.40
November	218.00	21.80	196.20
December	93.00	9.30	83.70
Skupaj	$666.00	$66.60	$599.40

Sklad bolniških podpor

Bolniški sklad je še zmerom ena najvažnejših ustanov v SNPJ. Prejeli smo vanj julija meseca $185,719.90, izplačali pa $168,871.63. Prebitek znaša $16,848.27, ki se do malega ves nanaša na enodolarski razred. Dvodolarski ima $793.65 izgube, dočim ima tridolarski $2,164.20 prebitka.

Kakor že mnogo let, so izplačila iz bolniškega sklada še vedno najvišja izmed vseh zavarovalninskih oddelkov, kar jih ima naša jednota. Iz posmrtninskega smo na primer v zadnjih šestih mesecih izplačali $111,240.32, torej nad $57,000 manj kakor pa iz bolniškega sklada.

Sklad nedoletnih dedičev

Sklad nedoletnih dedičev je dne 31. decembra znašal $97,515.65. Od tega je naša obveznost nedoletnim dedičem pokojnih članov $77,881.88, rezerva pa znaša $19,633.77. Defaultiranih bondov v tem skladu je za $32,192.00.

Na 2. strani poročila akountantov o tem oddelku je omemba o posojilu na prvo vknjižbo, ki je poteklo, a še ni izplačano, niti ni podaljšano. To omembo navajajo že v drugič.

Izgube, ki jih bo ta oddelek končno moral utrpeti na investicijah, so previdevane večje kot pa znaša rezerva za njihno kritje. Ker pa se to ne bo zgodilo naenkrat, se bo tudi ta sklad lahko vzdrževal s svojimi viri.

Publikacije

Mladinski list smo že omenili. Prosveta se vzdržuje s svojimi rednimi dohodki in izkazuje celo prebitek. Imovine ima $40,007.19, ali $705.33 več kot pred 6. meseci.

Tiskarna

Imovina tiskarne, zapopadena v bondih, gotovini in opremi, je dne 31. dec. znašala $67,286.79. Njen prebitek, skupno z obrestmi od investicij, je v minuli polovici leta znašal $1,061.49, ali $178.56 manj kot v prvi polovici leta. Tiskarna je v dobrem stanju in od nje ima korist posebno Prosveta, bodisi glede cene ali poslužbe.

Uslužbenci

Število uslužbencev v vseh oddelkih jednote je nespremenjeno. Devet jih je v tajništvu, štirje v upravi publikacij in tiskarne, trije v uredništvu in hišnik, skupaj 17. Tiskarna ima 11 delavcev. Iz njenih dohodkov so poleg teh plačevana tudi dva klerka, ki sta deloma uposlena za tiskarno ostali čas pa porabita v upravništvu publikacij.

Vsote v upravi predsednika

V upravi predsednika Cainkarja so vsote, ki so bile zbirane v razne pomožne namene. Skupno so 31. decembra znašale $304.18. Od tega je v hranilnem in posojilnem društvu Priklad $150, v Kaspar American banki pa $154.18.

Sklad, zbran v pomoč žrtvam fašizma v Španiji je bil ves izplačan v nalrani namen. Prej omenjena vsota pa so preostanki raznih pomožnih akcij, ki ni-

so več aktivne in se jo torej lahko porabi ob priliki v kako drugo svrho.

Pritožbe

Naš odsek v minuli polovici leta ni dobil kakih resnih pritožb. Predsednik odseka je odgovoril na vsa pisma kakor je smatral za potrebno in pravilno, eno pritožbo pa smo dobili že med to sejo, ki pa ni upravičena in bomo prizadeti stranki odgovorili v tem smislu.

Poslovanje

Akountanti v svojih poročilih izjavljajo, da je poslovanje in knjigovodstvo v vseh oddelkih jednote vzorno, in da so bili deležni pri svojem pregledovanju vse potrebne kooperacije od izvršnih odbornikov in uslužbencev. Isto izjavljamo mi.

Vsi računi so v redu. Zadeva glede zavarovalnine v Hrvatskem narodnem domu, o kateri smo poročali na prejšnji seji, je izravnana v korist SNPJ.

Poverjeništvo JRZ

Januarja ali februarja vsako leto pregledamo skupno z nadzornim odborom JSZ tudi imovino, ki jo upravlja poverjeništvo JRZ. Njeno stanje je sledeče:

Dohodki leta 1939

Obresti od vloge v Jug. hranilnem in posojilnem društvu	$	132.50
Obresti od vloge v Kasper American State banki		18.53
Obresti od federalnih bondov		9.75
Skupaj	$	160.78
Čekovni račun 31. dec. 1938		362.72
Skupaj	$	523.50

Izdatki:

Varščina (poroštvo) tajnika blagajnika	$ 10.00	
Varnostna shramba v Lawndale National banki	3.30	
Proletarcu, obresti	147.37	
Razno	5.00	
Skupaj		$ 165.67
Čekovni račun 31. dec. 1939		357.83

Druga imovina:

Posojilo Ljudski tiskarni, Maribor, Jugosl.	9,242.96
Prosvetna matica za tisk in knjige (obvezveznost)	507.04
Vloga v JHPD (Jug. hranilnem in pos. društvu)	5,300.00
Vloga v stav. in pos. društvu Priklad	1,890.00
Hranilna vloga v Kaspar American banki	1,766.08
Federalni bondi	300.00
Skupaj	$19,363.91

Drugi skladi:

Stavkovni	$527.37	
Dijaški	267.02	794.39
Skupaj		$20,158.30

Upravni, stavkovni in dijaški sklad so vloženi v sledečih bankah:

Upravni: Kasper Amer. State Bank	$357.83
Stakovni: Kaspar Amer. State Bank	$ 97.37
Millard State Bank (v likvidaciji)	430.00
Skupaj	$527.37
Dijaški: Kaspar Amer. State Bank	$ 49.31
Millard State Bank v likvidaciji)	217.71 267.02

Račune in hranilne vloge sta pregledala v imenu našega odseka dne 7. febr. Fred Malgai in Milan Medvešek, v imenu nadzornega odseka JSZ pa istočasno Anton Garden in Joseph Drasler. Tajnik poverjeništva je Chas. Pogorelec, in blagajnik Filip Godina. Ostali člani poverjeništva so od SNPJ Vincenc Cainkar in Fred Vider, od JSZ pa Frank Alesh in Frak Zaitz.

Priporočamo, da se vsote, nanašajoče se na stavkovni in dijaški sklad, prenesejo pod označbo upravni sklad. O vložbi v Ljudski tiskarni, oziroma o njenem sedanjem stanju, je poročal predsednik nadzornega odseka glavnemu odboru feb. 1939. Od tedaj ni bilo v nji nikakih posebnih sprememb.

To je skupno poročilo nadzornega odseka:

Frank Zaitz, Fred Malgai, Milan Medvešek.

Soglasno sprejet predlog, da se poročilo vzame na znanje.

Br. Frank Zaitz želi pojasnila o zadolžnicah mesta Winnet, Montana, ali bi ne bilo mogoče te investicije oziroma zapadle obveznosti izravnati in urediti na kak način. Br. Petrovich pojasnuje, da se gospodarski odsek bavi s to zadevo že precej časa, in se je poskušalo na vse mogoče načine zadevo urediti; vsled razmer, v kakršnih se nahaja to mesto z jako malim številom prebivalstva in precejšnjo zadolžitvijo, ni bilo mogoče. Poskušalo se je refinancirati, sodelovalo se je s češko organizacijo, ki tudi lastuje te zadolžnice, in sedaj se poskuša refinancirati s pomočjo neke tvrdke, ki se bavi z zadolžnicami. Največja težava pri tem je to, ker ima mestece tako malo število prebivalcev, precejšen dolg in tako tudi zakoni države Montane delajo nekoliko ovire; prebivalci imajo dobro voljo poravnati svoje obligacije, toda vsled razmer ne zmorejo.

Br. Vogrich pojasni, da te zadolžnice niso tako slabe, kot se jih hoče prikazati, in je precejšnje upanje, da bodo plačane, kakor hitro se razmere za ta okraj izboljšajo; sploh jednota je do sedaj še malo izgubila pri municipalnih zadolžnicah v primeri z izgubami na industrialnih zadolžnicah.

Br. gl. tajnik poroča, da so predloženi 4 prizivi in zadeva br. Stanley Kraintza, člana društva št. 564, in vsled tega je potrebno, da je izvoljen poseben odsek, ki naj te zadeve reši; pojasni, da zadeva br. Stanley Kraintza se ne more smatrati kot priziv, ker ni kot tak predložen, je le nekaka pritožba in v pismu je omenjen tudi gl. odbor, in ta odsek lahko to zadevo vzame v pretres, ali pa ne.

Br. Jakob Zupan predlaga izvolitev odseka treh članov; predlog podpiran in soglasno sprejet. Izvoljeni: Br. Camillus Zarnik, Jakob Zupan in Edward Tomšič.

(Zaključek dopoldanske seje.)

2. SEJA

8. februarja popoldne

Br. predsednik pozove k redu ob 1. uri.

Br. gl. tajnik prečita pismo Katarine Štefanič, ki se pritožuje radi odklonjene smrtnine po njenem umrlem sinu Rudolphu. Pojasni, da je bila zadeva že rešena od gl. odbora na prejšnji seji, da jednota nima nobene obveznosti napram dedičem umrlega Rudolpha Štefaniča, ker ob času smrti ni bil član jednote. Zadevo pojasnjujejo br. Medvešek, Zarnik in Barbič. Br. Zupan predlaga, ker pritožba nima nobene podlage, se je v smislu pravil ne more upoštevati; ako je mati radi izgube sina v potrebi in vloži prošnjo za izredno podporo, naj to prošnjo izvršni odsek upošteva in da primerno vsoto izredne podpore. Predlog podpiran in soglasno sprejet.

AGITACIJA ZA NOVE ČLANE

Br. gl. tajnik prečita dopis federacije za čikaško okrožje in dopis federacije za Cleveland in okolico, v katerih federacije apelirajo na gl. odbor za obnovitev kampanje za nove člane. Po prečitanju pojasni, da kampanje, ki se vršijo nepretrgoma, nimajo več onega uspeha, kot bi bilo od kampanj pričakovati. Uspešne so le one kampanje, ki se vršijo v presledkih in da je dovolj časa za iste izdelati dober načrt; v kampanji je le oni uspešen, ki agitira od hiše do hiše, in ki zna raztolmačiti, kaj je organizacija in kaj nudi svojim članom.

Razvije se razprava, v katero posežejo vsi navzoči. Br. Lotrich povdarja, da je neizogibno potrebno, ako že ne nadaljevati ali obnoviti lanske kampanje, vsaj opustiti pristopnino in povrniti stroške zdravniške preiskave; to prakticirajo vse privatne zavarovalninske družbe, kar moramo upoštevati, ako hočemo z njimi tekmovati.

Br. Medvešek izjavlja, da ni toliko vprašanja raznih nagrad agitatorjem, kot je pridobiti nove člane, in te se pridobi, ako se da kake olajšave, in te olajšave naj bodo prosta pristopnina in brezplačna zdravniška preiskava; konkurenca je velika vsepovsod in to moramo upoštevati.

Br. Petrovich pojasnjuje, da federacija želi, da se odstrani one ovire, radi katerih ni mogoče pridobiti novih članov, in to je pristopnina, katero zahtevamo in ker mora vsak kandidat sam plačati zdravniško preiskavo. Razna društva so se toliko zavzela, da plačajo pristopnino in zdravniško preiskavo sama iz svoje blagajne, čeravno so njih dohodki zelo skromni in stroški pa precejšnji, kar je treba upoštevati. In ker je dotok novih članov v korist celi organizaciji, tedaj ni več kot pravilno, da se vse te stroške, t. j. pristopnino in zdravniško preiskavo plača iz centralne blagajne, in s tem bo odvzeto marsikateremu društvu precejšnje breme, in tako tudi članom prizadetih društev, in bodo imeli več veselja do agitacije.

Br. Lovrenc Gradišek izjavlja, da se strinja s tem, da se kampanja nadaljuje, in to pa radi tega največ, ker zadnja kampanja je bila prekratka, ker bilo je le sedem mesecev faktično časa, da so bili novi člani deležni ugodnosti kampanje.

Br. Zupan predlaga, da se kampanja z ugodnostmi za nove člane nadaljuje šest mesecev.

Br. Zaitz izjavlja, da je resnica, da kampanje nimajo več onega uspeha kot bi bilo pričakovati, in sicer radi tega ne, ker se je v kampanjah popolnoma pozabilo na načelnost. Pri organizacijah, pri katerih je v kampanji načelnost prvo, so kampanje uspešne; pri enih organizacijah je vse vodstvo kampanje poverjeno eni osebi, in ta je odgovorna za potek kampanje, in kot so poročila, je kampanja uspešna. Vse to bi se moralo tudi pri naši organizaciji upoštevati.

Br. Olip izjavlja, da je resnica, da so kampanje izgubile pravi pomen, ker so se nepretrgoma vršile druga za drugo, in je dobro, da se enkrat preneha; vpoštevajoč pa razmere je dobro, da se ugodi želji društev in federacij, ki so aktivne v pridobivanju novih članov, in vsled tega protipredlaga, da se plača za zdravniško preiskavo novih članov oddelka odraslih do $1 in predpisano pristopnino in to naj bo v veljavi do preklica.

Br. Tomšič pojasnjuje, da se naselbine precej razlikujejo druga od druge, in v vsaki naselbini je treba voditi drugačno agitacijo; v eni je mogoče pridobiti nove člane na eden način, in v drugi pa zopet na drug način.

Br. Barbič pojasni, da je društvo št. 53 že sprejelo sklep, da društvo plača pristopnino in zdravniško preiskavo novim članom svojega društva, in ako sedaj gl. odbor sprejme sličen zaključek, bo dotično vsoto porabilo v druge agitacijske namene; federacija je istotako sklenila dati posebne nagrade agitatorjem za pridobivanje članov.

Br. Malgai pojasni, da so društva v La Salle sklenila na skupni seji, da se ves prebitek priredbe SNPJ dneva porabi v agitaciji za nove člane.

Br. Vidrich pojasnjuje, da so društva zastopana v federaciji za conemaughško okrožje vsa za to, da se plača zdravniško preiskavo in pristopnino iz gl. urada, in vsled tega podpira protipredlog br. Olipa.

Br. Bolka izjavlja, da je dolžnost nas vseh kot delavcev agitirati za nove člane za jednoto, ker je jednota delavska organizacija in vsled tega je treba napeti vse sile, da pridobimo kolikor mogoče največ članov.

Br. Cainkar pojasnjuje, da je bila kampanja uspešna, in prepričan je, ako bi ne bilo te kampanje, da ne bi pridobili toliko novih članov kot smo jih. Upoštevati je namreč treba razmere in izredno hudo konkurenco, ker imajo tudi druge organizacije kampanje in agitirajo na istem polju kot mi.

Br. Vider predlaga zaključek debate; predlog soglasno sprejet.

Govorijo še br. Medvešek, ki pojasnjuje, da je bila kampanja uspešna, in poročila za leto 1938 pokazujejo, da so vse druge bratske organizacije izgubile na članstvu razun SNPJ in SDZ; br. Zaitz povdarja, da v vsaki kampanji, ki jo vodi naša jednota, bi moralo biti načelno vprašanje glavno; br. Klanšek povdarja, da so izredne potežkoče pri agitaciji za nove člane, ker primanjkuje dobrih agitatorjev, in br. Zarnik, ki izjavlja, da druge organizacije trošijo izredno velike vsote v svrho agitacije.

Pri glasovanju protipredlog br. Olipa sprejet soglasno; soglasno odobreno, da ugodnosti, katere določa ta predlog, so v veljavi od 1. januarja naprej.

Br. Vider predlaga, da naj se plača po 25c nagrade predlagatelju za vsakega novega člana mladinskega oddelka, ki je sprejet v jednoto; predlog soglasno sprejet.

ZDRUŽITEV

Br. gl. tajnik prečita pismo SNPJ federacije za zapadno Pennsylvanijo, da naj gl. odbor SNPJ podvzame vse potrebne korake, da se izvrši združitev slovenskih jednot in zves, in da naj gl. odbor pošlje zastopnika na konferenco v Washingtonu, ki se vrši za obrambo inozemcev. Izjavi, da je bil gl. odbor SNPJ vedno in je še za združenje, kar pokazuje izjava, katera je bila sprejeta na seji gl. odbora februarja 1939, in tako tudi že na prejšnjih zborovanjih, in zadnja konvencija je sprejela zadevno resolucijo. Pojasni, da je prejel naslednje pismo od Williama Rusa, gl. tajnika SSPZ, ki je bilo predloženo seji izvršnega odseka, in na katero pismo je takoj odgovoril:

SLOVENSKA SVOBODOMISELNA PODPORNA ZVEZA
Chicago, Ill.,
January 26, 1940

Slovenska Narodna Podporna Jednota
Mr. Fred A. Vider, tajnik,
2657 So. Lawndale Ave.,
Chicago, Ill.

PREDMET: ZDRUŽITEV.

Cenjeni Mr. Vider:—

Nakladno k prejšnji korespondenci v predmetni zadevi imam Vas obvestiti, da je naša zadnja seja gl. odbora izrekla se voljno stopiti v stik s Vašim glavnim odborom in pričeti s delom, ki bi naj dovedel Vašo in našo, ter mogoče še kako drugo organizacijo, v združitev.

Ako se Vaš odbor—seja—izreče, da je sedanji čas primeren započeti tako akcijo, je naš odbor pripravljen stopiti v stik s Vašim, v kraju in času, ki se ga bode določilo.

Vemo, da se namero ne bode dalo vresničiti v doglednem času, ker bodo zahtevale razprave in sistematično delo. Lahko pa pričnemo s delom in se skušamo zjediniti v glavnih točkah, ki bi naj tvorile podlago pravi ZDRUŽITVENI POGODBI.

Ker se bodo v kratkem sestali gl. odbori prizadetih organizacij je priporočljivo, da zadevo vzamejo v pretres na svoji seji in če se izrečejo za akcijo, da izvolijo odsek, ali pooblaste, da se sme pogajati vsaki za svojo organizacijo.

V vednost navajam, da se seja gl. odbora S.S.P.Z. prične v četrtek, dne 15. februarja, 1940. Vrši se v Chicagu. Do tega dne bi prosil prejeti Vaš cenjeni odgovor.

Z bratskim pozdravom, udani
William Rus, m. p.
glavni tajnik SSPZ

Odgovor: PREDMET: Združenje.

dne 1. februarja 1940

Slovenská zvobodomiselna podporna zveza,
Mr. William Rus, tajnik,
247 W. 103rd St.,
Chicago, Ill.

Cenjeni:—

Vaše pismo glede gornjega predmeta je bilo prečitano na seji izvršnega odbora dne 31. januarja in zaključeno, da smo pripravljeni z vašim zadevnim odborom stopiti v pogajanja takoj po seji glavnega odbora naše jednote, ki bo brezdvomno zaključena 10. februarja.

Sedaj smo izredno zaposleni z pripravami za letno sejo in poročili na države, kar upamo, da boste blagovolili upoštevati.

Na Vašo pripombo glede primernosti časa za združenje je mnenje našega izvršnega odbora, da kar se nas tiče, je čas za združenje vedno primeren iz izjemo kot gori omenjeno. V smislu resolucije enajste redne konvencije naše organizacije, je izvršni odbor pooblaščen voditi zadevna pogajanja in sestaviti pogodbo, katero ima potem predložiti glavnemu odboru.

Torej, takoj po goriimenovanem datumu smo pripravljeni z Vami stopiti v pogajanja in Vas prosimo, da nas obvestite, kedaj je za Vas najprimernejši čas in kje želite, da se sestanemo.

Z bratskim pozdravom
F. A. Vider, m. p.
gl. tajnik.

F A V

Razvije se splošna razprava, v katero posežejo vsi navzoči. Br. Terčelj pojasnjuje, da je že bilo na več federacijskih sejah v razpravi to vprašanje, in prinešeno je bilo od drugih, ne od članov naše jednote, ker hočejo, da se združitev v resnici tudi izvede, ker bi to bilo v korist vseh.

Br. Petrovich izvaja, da bi bila združitev v korist vseh, ako se izvrši s sorodnimi organizacijami, ki se pa mora izvršiti na podlagi enakosti in pravice za vse člane in odbornike prizadetih organizacij in na podlagi enake solventnosti.

Br. Godina predlaga, da naj se priobči v zapisniku pismo iz gl. urada SSPZ in odgovor br. gl. tajnika na dotično pismo.

Br. Molek izvaja, da si nekatera društva in federacije jemljejo preveč avtoritete glede zadeve združitve, ker zbirajo odbore v svrho pogajanja z drugimi organizacijami. Konvencija SNPJ je jasno določila, kdo naj pri SNPJ izvrši vse potrebno delo za združitev, ker je sprejela zadevno resolucijo.

Br. Medvešek izjavlja, da je združitev koristna in da so člani za združitev; pojavilo se bo pa gotovo vprašanje služb, in rešitev tega vprašanja bo lahka, ker bo vsled združitve več dela in se lahko nastavi one, ki imajo potrebne zmožnosti.

Br. Bolka izjavlja, ako se kapitalistična podjetja združujejo v svrho varovanja svojih interesov, tako se moramo tudi mi delavci združiti v svrho čuvanja naših delavskih pravic, in vsled tega je potrebna združitev teh dveh organizacij, ki sta si najbolj sorodni.

Br. Gradišek pojasnjuje, da je združitev koristna, toda rešiti bo treba nekaj važnih vprašanj, da ne bo kakih neprilik, in sicer zavarovanje za bolniško podporo in odškodnino onih članov, ki so sedaj pri obeh organizacijah.

Br. Vratarič pojasnjuje, kolikor ima on vpogleda, so člani SSPZ za združenje z jednoto, v koliko so pa gl. odborniki, mu ni znano.

Br. Šular izjavlja, da se je ideja združitve precej ohladila vsled zadnjega združenja s SDPZ, ker so bili oni člani, ki so bili pri obeh organizacijah, precej prizadeti vsled zavarovanja za bolniško podporo in odškodnino, katero so izgubili vsled združitve, dopovedati jim je pa težko, kaj je bil glavni vzrok, da so jo izgubili; so uverjeni, ako ne bilo združitve, da bi še vedno imeli isto zavarovanje, kar je pa zelo dvomljivo.

Br. Olip pojasnjuje, da je bil v združevalnem odboru dva termina in da ima vsled tega precej vpogleda v to delo; SNPJ je bila vedno za združenje, in tako moramo ostati; glavno pa je, da imamo "hišo čisto, vrata pa vedno odprta"; biti moramo previdni in ničesar ukreniti, kar bi naši nasprotniki lahko izrabili in nas pokazali, da smo proti združenju.

Br. Terčelj izjavlja, da je bil odgovor br. gl. tajnika gl. tajniku SSPZ popolnoma na mestu in da naj ta seja gl. odbora to odobri.

Br. Vogrich izjavlja, da bo zelo važno vprašanje poleg zavarovalnine tudi vprašanje služb gl. odbornikov, kar je popolnoma naravno in ni potreba zakrivati. Pri celi tej zadevi se mora imeti dobro voljo in biti odkritosrčen, ne sme se nikomur očitati, da je proti združitvi, ali podobno; razprave ali pogajanja se morajo vršiti popolnoma prijateljsko in s pravo iskrenostjo; ta seja naj naroči izvršnemu odseku, ako naj da kake koncesije.

Br. Zaitz povdarja, da je treba to delo vršiti z razumevanjem in sprejeti vsak načrt v znamenju prijateljstva; glede služb bo mogoča rešitev v tem, ker ako se združitev završi, bo itak treba več moči v gl. uradu, in konvencija bo imela odločilno besedo.

Br. Vider izjavlja, da smo bili vedno za združitev, kar pokazuje naše delo, in najbolj pereče vprašanje bo gotovo zavarovanje onih članov, ki so pri obeh organizacijah, in službe, kar je popolnoma naravno.

Br. Zupan predlaga, da gl. odbor ponovno izjavi, da je za združitev, in izvršni odsek naj na podlagi resolucije, sprejete na 11. redni konvenciji, ako uvidi, da so pogoji za združitev SSPZ z našo jednoto z gospodarskega in načelnega stališča sprejemljivi, sklene združitveno pogodbo in predloži glavnemu odboru. Predlog podpiran.

Br. Petrovich priporoča izvršnemu odseku naslednje v upoštevanje pri sklepanju združitvene pogodbe:

1) Združitev naj se izvrši na podlagi enake solventnosti prizadetih organizacij;

2) upoštevajo naj se sedanje pravice zavarovalnin onih članov, ki so člani prizadetih organizacij, t. j. smrtnine, bolniške podpore in odškodnine, v kolikor je mogoče;

3) vsem uradnikom ki imajo stalne službe v gl. uradih prizadetih organizacij naj so zagotovljene službe do prihodnje konvencije, na kateri naj imajo pravico do kandidature za ponovno izvolitev v iste urade, katere imajo sedaj.

Predlog br. Godine, da se priobči v zapisniku pismo gl. tajnika SSPZ in odgovor br. gl. tajnika soglasno sprejet.

Predlog br. Zupana soglasno sprejet.

Zaključek popoldanske seje.

3. SEJA

9. februarja dopoldne

Br. predsednik Vincent Cainkar pozove k redu ob deveti uri zjutraj; navzoči vsi gl. odborniki kot na prejšnji seji.

Zapisnik prve seje sprejet kot prečitan; zapisnik druge seje sprejet s popravkom.

PROTIDELAVSKI ZAKONI

Br. gl. tajnik predloži apel federacije za zapadno Pennsylvanijo, da jednota pošlje svojega zastopnika na konferenco v Washingtonu, D. C., ki se vrši v svrho obrambe tujerodcev.

Razvije se krajša razprava, tekom katere br. gl. tajnik pojasni, da gl. urad ni prejel nikakega povabila poslati zastopnika na to konferenco, niti ni gl. uradu ničesar znanega, kdo sklicuje to konferenco in kdo je v vodstvu organizacije, ki sklicuje to konferenco.

Br. Bolka izjavlja, da je v sedanjem kongresnem zasedanju predloženih izredno veliko število raznih predlog, ki so vsi naperjeni ne samo proti inozemcem, ampak sploh proti vsakemu naprednemu delavskemu gibanju, in je naša dolžnost to zasledovati in sodelovati z organizacijami, ki se borijo proti sprejetju takih postav.

Br. Molek pojasnjuje, da je izredno veliko število raznih organizacij, ki se pojavljajo vedno in vedno, nekaj časa delajo—koliko je iskrenosti—je veliko vprašanje. Jednota že veliko let podpira American Civil Liberties Union, Peoples Lobby in tako tudi Foreign Language Information Bureau, ki so vse na straži proti kratenju ljudskih pravic in svobodščin in so poznane kot v resnici dobre institucije. Od teh organizacij Prosveta vedno dobiva razno informativno gradivo, in vse je priobčeno v Prosveti; tako je bilo tudi priobčeno koliko in kateri predlogi naperjeni proti inozemcem in delavskemu gibanju sploh so pred sedanjim kongresnim zasedanjem; v kolikor se tiče Prosvete, je storila svojo dolžnost.

Br. Vider izvaja, da je v takih zadevah treba biti zelo previden, da se ne škoduje celi stvari, in tako je treba biti tudi previden, s katero organizacijo se sodeluje.

Br. Zaitz pojasnjuje, da se vedno in vedno porajajo razne organizacije, ki se oglašajo, da se za protekcijo pravic in svobodščin, toda končno se pa izkaže, da so bile ustanovljene le na iniciativo kake posamezne osebe, ki si je hotela ustvariti eksistenco.

Br. Petrovich pojasni, da vsakokrat, ko se namerava sprejeti kake postave zoper delvstvo, bi bilo priporočljivo pozvati društva in tudi posamezne člane, da pošljejo proteste kongresnikom in senatorjem svojih okrožij, in s tem opozorijo, da volilci zahtevajo, da ne glasujejo za take predloge.

Br. Cainkar pojasni, da preveliko bombardiranje z raznimi protestnimi resolucijami in podobnim večkrat škoduje, kot pa koristi; nadalje pri društvih ni povsod zmožne osebe, ki bi spisala protestno resolucijo in gl. urad ne more izdelati resolucije za vsa društva, ker bi bile vse enake in na ta način popolnoma izgubile oni pomen, za katerega bi bile izdelane.

Br. Godina predlaga, ker gl. urad ni prejel nobenega povabila in ker vsa ta zadeva ni dovolj jasna, se apela poslati zastopnika na to konferenco ne upošteva; predlog soglasno sprejet.

ZDRAVNIŠKA IZPRIČEVALA BOLNIKOV

Br. gl. tajnik predloži pismo društva št. 5, ki želi, da bi se ne zahtevalo od bolnikov, ki so v zavodih, zdravniških izpričeval izpolnjenih od vodstva zavoda, ampak da bi zadostovalo izpolnjeno izkazilo od društva in podpisano od društvenih odbornikov v svrho izplačila bolniške podpore.

Br. Vider pojasni, da bi bilo to ne samo v protislovju s pravili, ampak tudi proti vsakim estetičnim pravilom, in bi bila tudi nevarnost, da bi jednota, ako bi kaj takega dovolila, ne prišla v navzkriž z državnimi zakoni. K zadevi govorijo še br. Malgai, Gradišek, Medvešek, Cainkar in Barbič.

Br. Zupan predlaga, da se pismo vzame na znanje, želji se pa vsled določb v pravilih ne more ugoditi; predlog podpiran in soglasno sprejet.

PROŠNJA ZVONKO NOVAKA

Br. gl. tajnik predloži zadevo oziroma prošnjo Zvonko Novaka za subvencijo založbe in izdaje slovensko-angleškega in angleško-slovenskega besednjaka.

Razvije se krajša razprava, tekom katere se povdarja, da je ideja dobra, vpoštevajoč pa razmere in okoliščine, je uspeh zelo dvomljiv.

Br. Frank Zaitz predlaga, da se vsoto, za kolikšno vpraša v prečitanem pismu Zvonko Novak, posodi pogojno, da bo dobil za izdanje besednjaka zadosten sklad. Izroči naj se jo odgovornemu odboru, v katerem mora biti zastopan tudi naš zaupnik; določi ga izvršni odsek. Vsoto, ki jo posodimo, se sme porabiti v določeni namen edino le, ako se odbor, ki bo imel nalogo izdati besednjak, uveri, da je zanj dovolj kapitala za popolno dokončanje knjige v tiskarni in knjigoveznici. Dalje, ako bodo merodajne osebe ugotovile, da je besednjak res strokovnjaško dovršeno delo. Za poroštvo oziroma povrnitev naše vsote da izdajatelj Zvonko Novak toliko izvodov besednjaka, da bo njegova obligacija krita; o ceni sami se domeni z njim izvršni odsek.

Br. Zupan pojasni, da pravila sama nalagajo jednoti podpirati kulturne ustanove in predlog br. Zaitza je popolnoma na mestu, in ga podpira.

Br. Šular izvaja, da je ideja zelo koristna, toda finančno je ne moremo podpreti, ker bi članstvo, ako damo $2500 v to svrho, gotovo zelo kritiziralo, ako bi se denar v ta namen potrošil.

Br. Molek pojasni, da Zvonko vpraša za darilo, ne pa posojilo.

Br. Malgai izjavi, da je odločno proti vsakemu darilu tolikšne vsote, strinja se pa s predlogom br. Zaitza.

Br. Barbič pojasni, da je vsekakor potrebno, da vpoštevamo sentiment članov, in je prepričan, da bi bila velika večina proti.

Br. Vider izvaja, da je izdaja take knjige zelo dobra ideja, toda malo prepozno, in jednota je vedno pripravljena pomagati, toda v tem slučaju je pa tudi treba upoštevati razmere in okoliščine.

Br. Lotrich predlaga, da ta seja gl. odbora smatra, da je nameravano izdanje te knjige potrebno in dobra stvar, toda jednota zaradi finančne rizike ne more finančno pomagati, je pa pripravljena se obvezati kupiti 300 izvodov te knjige po ceni, kolikor bi stal tisk in vezba; br. Šular podpira predlog.

Pri glasovanju oddanih za predlog br. Zaitza 13 glasov, za predlog br. Lotricha 4 glasovi; sprejet torej predlog br. Zaitza.

(Zaključek dopoldanske seje.)

4. SEJA

9. februarja popoldne

Br. predsednik pozove k redu ob eni uri; navzoči vsi.

PRIZIVI

Br. Jakob Zupan v imenu posebnega odseka za rešitev prizivov poroča:

Priziv br. Lovrenca Gradiška, gl. pomožnega tajnika, v zadevi bolniške podpore br. Jakoba Markuschа, člana društva št. 394. Po skrbnem pregledu vseh listin, predvsem zdravnikove izjave, predlagamo, da se razveljavi odlok gl. porotnega odseka, ter izplača vsa zadržana ali odklonjena bolniška podpora.

K zadevi pojasnijo br. Lovrence Gradišek, član gl. porotnega odseka, br. Petrovich, Lotrich in Cainkar.

Pri glasovanju oddanih za predlog odseka 12 glasov, proti nobeden.

Priziv br. Johna Adamsa, člana društva št. 47, naslovi odklonjene bolniške podpore. Na podlagi prvotne bolniške nakaznice, podpisane od društva in zdravnika, ter dodatne izjave zdravnika medicine (M. D.) predlagamo, da se razveljavi odlok gl. porotnega odseka in zadržana bolniška podpora od 8. do 16. junija izplača.

Predlog soglasno sprejet.

Priziv br. Franka Lavricha, člana društva št. 257. Številne listine smo proučili, toda ker ni ničesar novega predloženega v tej zadevi, predlagamo, da se odobri odlok gl. porotnega odseka.

Predlog soglasno sprejet.

Priziv br. Johna Jakopicha, člana društva 689. Ker ni nikakih novih dokazov predloženih, predlagamo, da se potrdi odlok gl. porotnega odseka.

Po kratki razpravi sprejet predlog br. Godine, da v smislu pravil br. Jakopich nima priziva na gl. odbor, ker je pa predožil nadaljnjo evidenco v podprtje svojega priziva, se zadevo izroči gl. porotnemu odseku v ponovno reševanje; predlog soglasno sprejet.

Stanley Kraintz od društva štev. 564.—Priziv je zaradi odklonjene bolniške podpore iz vzroka, ker ob času poškodbe še ni bil dovolj dolgo v bolniškem razredu, da bi bil po pravilih upravičen do bolniške podpore. Njegova mati navaja, da je to pomota in zvrača krivdo na poslovanje bivšega društvenega tajnika. Po pregledu vseh listin smo prišli do zaključka, da je možno, da se je storila napaka in vpričo tega priporočamo, da se nakaže $17 iz sklada za izredne podpore, kar krije sporno bolniško podporo.

Predlog soglasno sprejet.

RAZPRAVA O LISTU PPROSVETA

Br. tajnik prečita pismo br. Antona Jankovicha, člana društva št. 147 in zastopnika Prosvete v Clevelandu in okolici, ki priporoča, da naj uredništvo Prosvete spremeni nekoliko svoje stališče z ozirom na sedanji konflikt med Finsko in Rusijo, ker se čitatelji in naročniki pritožujejo, da je preveč enostranska.

Br. Petrovich predlaga, da se pismo vzame na znanje in priporočilo vpošteva.

Razvije se razprava, v katero poseže večina navzočih, ki izražajo svoja mnenja glede taktike uredništva in lista sploh, in govori tudi brat gl. urednik, ki pojasni stališče, katerega zagovarja. Med razpravo se povdarja, da imajo ravno zastopniki lista največ prilike izvedeti mišljenje čitateljev in da je dobro njih priporočila vpoštevati. Gledati moramo predvsem, da ohranimo dobro voljo in ustvarjamo prijateljsko razpoloženje med člani in naročniki, kakor največ mogoče, ter se brigati najprej za koristi jednote.

Predlog br. Petrovicha sprejet soglasno.

(Zaključek popoldanske seje).

5. SEJA

10. februarja dopoldne

Br. predsednik Vincent Cainkar pozove k redu ob 9. uri; navzoči vsi gl. odborniki kot na prejšnji seji.

Zapisnik 3. seje sprejet kot prečitan; zapisnik četrte seje sprejet s popravkom.

Br. Zaitz predlaga, da se preide s te razprave na razpravo glede taktike lista Prosvete z ozirom na prihodnje predsedniške volitve; predlog soglasno sprejet.

Br. Molek pojasnjuje, da je zadnja konvencija sprejela resolucijo, ki jasno določa smernice lista Prosveta z ozirom na politično kampanjo v času volitev. Toda razmere so sedaj popolnoma drugačne, kot so bile ob času zadnje konvencije; močnega delavskega političnega gibanja ni, in menda delavstvo še nikdar ni bilo politično tako razcepljeno, kot je ravno sedaj; nobena delavska politična stranka ni dovolj močna, da bi lahko postavila kandidate v predsedniških volitvah. Ako gl. odbor uvidi potrebo spremeniti določbe zadevne resolucije sprejete na zadnji konvenciji z ozirom na stališče Prosvete v volilni kampanji, tedaj je edini izhod predložiti članstvu inicijativo.

Br. Olip izvaja, da je zadnja konvencija zadosti jasno začrtala smernice lista z ozirom na politično gibanje, in v tem pravcu naj list izhaja.

Br. Godina in Petrovich se pridružujeta izvajanju br. Olipa; br. Zaitz izvaja, da je za list Prosveto zelo težko, ker je delavstvo v političnem oziru tako razdvojeno in razcepljeno, in uredništvo bo ravno radi tega imelo delo zelo otežkočeno.

Br. Barbič izvaja, da prihajajo razne zahteve od mlajše generacije, ki so se pričeli udejstvovati v politiki in v marsikateri naš član ima razne ambicije in kot član želi in zahteva, da bi mu Prosveta pomagala v volilni kampanji in do izvolitve na glasovnici ene ali druge stranke.

Br. Godina predlaga, da naj uredništvo vpošteva na zadnji konvenciji sprejeto resolucijo glede urejevanja lista Prosvete in priobčanja člankov in drugega gradiva v času predsedniške volilne kampanje; predlog podpiran in soglasno sprejet.

Br. Olip priporoča, da naj se iz dopisov črta razne zahvale za postrežbo in slično, ker to ne dela nobenega dobrega vtisa na čitatelje; k zadevi govorijo br. Barbič, Zaitz, Godina, Vidrich, Cainkar.

Seje se udeleži br. gl. zdravnik Dr. John J. Zavertnik in predloži naslednjo poročilo:

Poročilo gl. zdravnika

Bratje gl. odborniki:

Vsled jubilejne kampanje, ki se je vršila preteklo leto, je bilo več prošenj novih članov ali prosilcev, t. j. oddelka odraslih in mladinskega oddelka; vsem prošnjam sem posvetil največjo pažnjo. V vsaki kampanji so predložene tudi prošnje takih prosilcev, ki so na podlagi zdravniškega izpričevala dvomljivi z ozirom na zdravstveno stanje, in vse take prosilce sem odklonil. Pri vseh takih prosilcih so najbolj navadne naslednje napake: Prevelika teža, srčne napake, napake na obistih, razne telesne napake (pohabljenost), visok krvni pritisk, itd.

Poskušal sem po svoji moči in v območju pravil zadovoljiti tudi člane, ki so predložili bolniške nakaznice, operacijske nakaznice ali za izplačilo odškodnine. V zadnji polovici leta sta bili predloženi dve operacijski nakaznici, ko sta bila člana operirana na obistih in izrezan samo kamen, dočim obisti niso bile odstranjene. Način operacije je popolnoma enak ali izvršena ista operacija, kot da bi bile

(Nadaljevanje na 5. strani)